

Årlig rapport om migration och asyl FINLAND 2020

Årlig rapport om migration och asyl

Finland 2020

Utgivare:

Europeiska migrationsnätverket 2021

Undersökningsansvariga:

Specialist Tuukka Lampi (EMN Finland)

Koordinator Rafael Bärlund (EMN Finland)

Rapporten har publicerats och tryckts på finska och engelska med följande ISBN-koder:
ISBN 978-952-7427-13-2 (PDF)

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Helhetsbild 2020	6
1. Inledning	7
1.1. Asyl- och migrationsförvaltningens struktur i Finland	8
2. Allmän utveckling som gäller migration och asyl år 2020	12
2.1. Invandringspolitik	12
2.2. Invandringen i den offentliga debatten och i medierna	13
2.3. Invandringsrelaterad forskning.....	18
2.4. Andra utvecklingsriktningar vanligen förknippade med invandring.....	20
3. Laglig invandring och migration	21
3.1. Arbetsrelaterad invandring	21
3.2. Undersökningar om arbetskraftsmigration	24
3.3. Utvecklingsriktningar gällande arbetsrelaterad invandring.....	25
3.4. Familjeåterförening	27
3.5. Ändringar i lagstiftningen om familjeåterförening och andra utvecklingsriktningar.....	29
3.6. Studerande	29
3.7. Ändringar i lagstiftningen om studierelaterad invandring och andra utvecklingsriktningar.....	31
4. Internationellt skydd	32
4.1. Asylsökande	32
4.2. Lagstiftningsändringar gällande internationellt skydd	33
4.3. Utvecklingsarbete gällande internationellt skydd	33
4.4. Deltagande i verksamhet på EU-nivå	34
4.5. Rättspraxis gällande internationellt skydd.....	35
4.6. Undersökningar gällande internationellt skydd	36
4.7. Kvotflyktingar.....	37
4.8. Utvecklingsarbete gällande kvotflyktingar.....	37
4.9. Mottagande.....	38
4.10. Utvecklingsarbete gällande mottagning	39
5. Ensamkommande minderåriga asylsökande och andra personer i utsatt ställning.....	40
5.1. Ensamkommande minderåriga.....	40
5.2. Ensamkommande minderåriga asylsökande och andra personer i utsatt ställning: utvecklingskostnader	41

---

6. Integration	42
6.1. Ändringar i lagstiftningen om integration och andra utvecklingsriktningar	42
6.2. Utvecklingsarbete gällande integration	42
6.3. Forskning om integration	44
7. Medborgarskap och statslöshet	47
7.1. Ändringar i lagstiftningen om medborgarskap och andra utvecklingsriktningar	49
8. Gränsbevakning, Schengen och visumpolitik	50
8.1. Gränsbevakning	50
8.2. EU-samarbete	51
8.3. Övriga utvecklingsriktningar för gränsbevakningen	52
8.4. Schengen	52
8.5. Visumpolitik	53
8.6. Utvecklingsarbetet med visumpolitiken	53
9. Irreguljär migration ¹⁶³ och människosmuggling	54
9.1. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande irreguljär migration och människosmuggling	55
10. Bekämpning av människohandel	56
10.1. Uppehållstillstånd beviljade till offer för människohandel	56
10.2. Offer för människohandel som hänvisats till hjälpsystemet	56
10.3. Utvecklingsriktningar gällande bekämpning av människohandel	58
10.4. Studie gällande människohandel	59
11. Återvändande	60
11.1. Beslut om avlägsnande från landet	60
11.2. Frivilligt återvändande	61
11.3. Andra utvecklingsriktningar gällande återvändande	61
12. Migration och utveckling	62
Källor	63

Sammanfattning

År 2020 var ytterligare ett mångsidigt och aktivt år i Finland gällande olika delområden inom invandring. Den globala COVID-19-pandemin påverkade nästan all invandring såväl i Finland som globalt. Coronapandemin, som begränsat den internationella migrationen överallt, blev tydlig på alla delområden inom migration i form av lägre siffror.

Reformer genomfördes även inom förvaltningsområdet. Den kanske mest betydande organisationsförändringen var att effektivisera behandlingen genom att överföra förvaltningen av den arbetsrelaterade invandringen till arbets- och näringsministeriet. Till följd av beslutet började arbets- och näringsministeriet från början av 2020 ansvara för den invandringsrelaterade politiken, lagstiftningen och utvecklingen av tillståndsprocesserna förknippade med arbetstagare, studerande och forskare.

I debatten relaterad till invandring betonades 2020 förutom den allmänna invandringsdebatten i synnerhet internationellt skydd. I den allmänna debatten om invandring lyftes frågor med anknytning till rasism, inom temat internationellt skydd väckte situationen i Grekland å sin sida mediernas intresse. Om asylsökande som ankom till Finland sändes nyheter i en jämn ström under årets gång. Coronapandemin syntes i någon utsträckning i alla debatter med anknytning till invandring, men under våren och sommaren fylldes rubrikerna i synnerhet med nyheter om svårigheterna med säsongsarbetarnas invandring.

Coronaviruspandemin påverkade även lagstiftningen. Under perioden 9.4.2020–31.10.2020 gällde temporära bestämmelser för tredjelandsmedborgares rätt att arbeta med uppgifter som är viktiga med tanke på försörjningsberedskapen och arbetsmarknadens funktion, vilket genererade flexibilitet och lättnader gällande utlänningars rätt att arbeta inom olika områden.

Antalet arbetsrelaterade uppehållstillstånd minskade klart i Finland jämfört med året innan. Liksom föregående år var dock arbete, trots effekterna av pandemin, fortfarande den vanligaste ansökningsgrunden för det första uppehållstillståndet under 2020. Det totala antalet studiebaserade ansökningar om uppehållstillstånd minskade också klart.

Trots den allmänna minskningen av antalet uppehållstillstånd till följd av COVID-19-pandemin var familjen

fortfarande den vanligaste anledningen till att flytta till Finland 2020.

Antalet asylsökande som anlände till Finland minskade betydligt år 2020 jämfört med tidigare år, i synnerhet med anledning av de begränsningar som COVID-19-pandemin orsakat. Av asylansökningar som lämnades in under 2020 var merparten förnyade ansökningar. Antalet ensamkommande minderåriga steg visserligen något från året innan, men detta berodde delvis på regeringens beslut att flytta asylsökande från Grekland till Finland. År 2020 gjorde Finland inga kvoturvalsresor på grund av COVID-19-pandemin. Under pandemin fortsatte Finland dock att ta emot kvotflyktingar och valet av flyktingar gjordes genom intervjuer med distansförbindelse samt utifrån UNHCR:s dokument.

En av de mest betydande lagändringarna inom integrationspolitiken 2020 var höjningen av åldersgränsen för eftervården till 25 år, vilket förbättrade ställningen för unga asylsökande. På integrationssidan inleddes flera utvecklingsprojekt och forskning förknippad med ämnet publicerades i stor utsträckning.

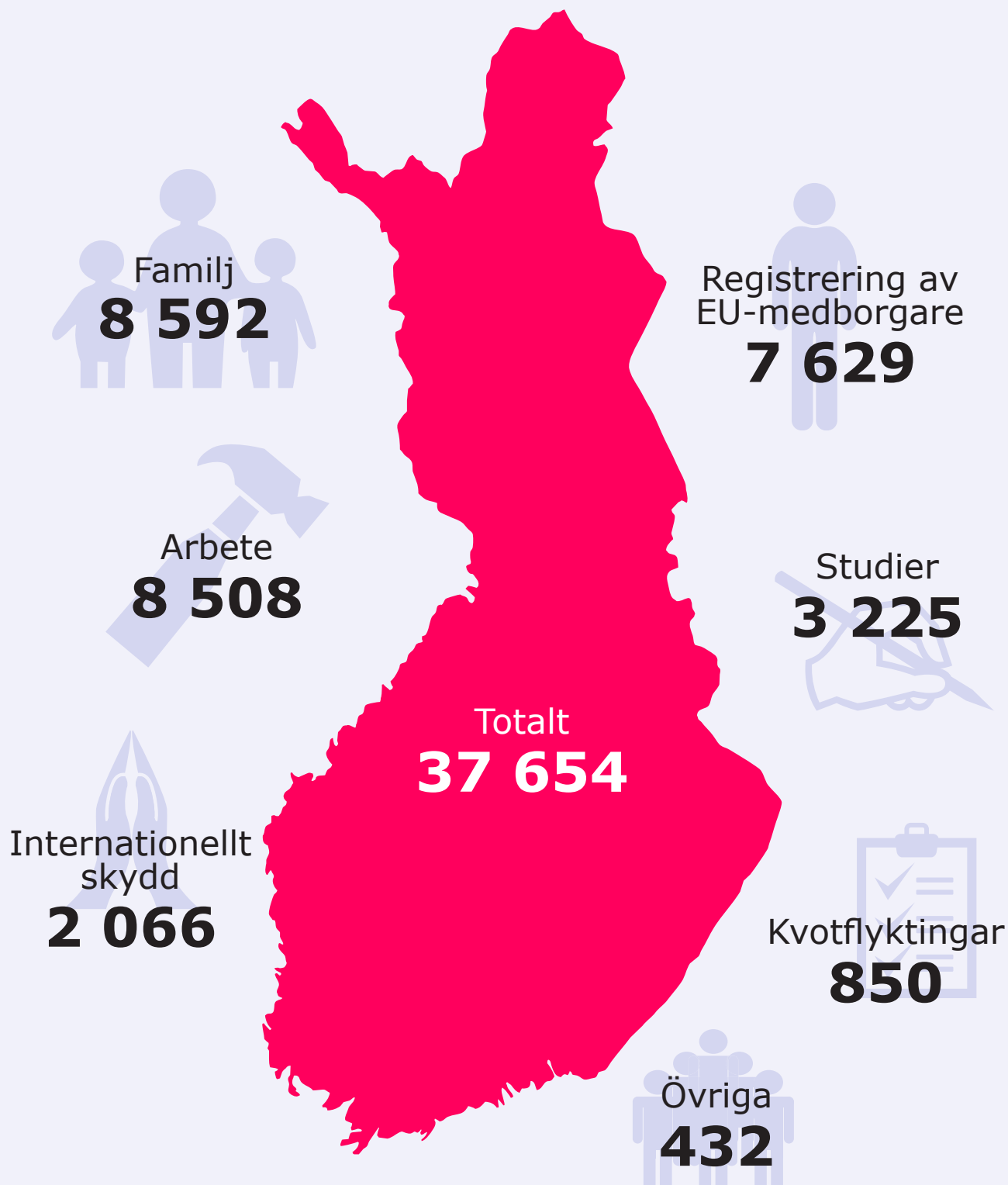
I medborgarskapsärenden var en specifik trend att personer från Irak blev den största gruppen av sökande. Av de irakiska och syriska flyktingar som anlände 2015 uppnådde många minimiboendetiden 2019, vilket återspeglades i statistiken över sökande.

Inom gränsbevakningen var den största enskilda ändringen statsrådets beslut om att återinföra inre gränskontroller med anledning av pandemisituationen. Med tanke på gränstrafiken såg man en allmän sänkning av antalet olagliga gränsövergångar. Även inom irreguljär migration såg man en allmän ringa sänkning i antalen.

På människohandelssidan var 2020 ett aktivt år. Ett rekordstort antal sökande togs återigen med i hjälpsystemet för offer för människohandel. En stor del av dem var offer för tvångsarbete. Värt att notera är att man i hjälpsystemet för offer för människohandel tog med fler personer som blivit offer för människohandel i Finland än utomlands. En viktig politisk reform var inrättandet av en polisenhet som är specialiserad på brott med anknytning till människohandel och som ska inledda sin verksamhet 2021.

Helhetsbild 2020

I figuren ingår första uppehållstillstånd beviljade av Migrationsverket till tredjelandsmedborgare och registrering av uppehållsrätt för EU-medborgare och deras familjemedlemmar. Den största gruppen utgjordes av tredjelandsmedborgare som anlant på basis av familjeband. Den näst största gruppen utgörs av tredjelandsmedborgare som anlant på basis av arbete.

1. Inledning

Rapporten om migrations- och asylpolitik för 2020 från kontaktpunkten i Finland för Europeiska migrationsnätverket (EMN) presenterar de viktigaste utvecklingsriktningarna inom invandring under 2020. Referensperioden för rapporten är 1.1–31.12.2020.

Europeiska migrationsnätverkets nationella kontaktpunkter producerar årligen en migrations- och asylpolitisk rapport där man beskriver migrations- och asylpolitikens utveckling och presenterar statistik från det aktuella året.¹ Rapporteringen sker i två faser. I den första fasen av rapporteringen samlar kontaktpunkterna in uppföljningsinformation om invandrings- och asylfrågor för Europeiska kommissionen. Kommissionen använder uppföljningsinformationen i sammanställningen av den årliga rapporten om migrations- och asylpolitik som omfattar hela Europeiska unionen och Norge. Kontaktpunkten i Finland samlade in uppföljningsinformationen från myndighetskällor samt genom att fördela rapporteringsansvaret för vart och ett tema mellan de ansvariga myndigheterna. I rapporteringen deltog Migrationsverket, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitieministeriet, Polisstyrelsen, Utbildningsstyrelsen, Centralkriminalpolisen, Gränsbevakningsväsendet, diskrimineringsombudsmannens byrå och Kommunförbundet. Europeiska migrationsnätverkets nationella kontaktpunkt i Finland svarade för att samla in de statistiska uppgifterna.

Denna årliga rapport om migrations- och asylpolitik är den andra delen av rapporten. Den är avsedd framför allt för allmänheten. Detta är det enda dokumentet i Finland som varje år presenterar samlad information om hur migrationsfrågorna utvecklas.

De viktigaste fynden som dök upp i den första delen av rapporteringen har inkluderats i denna rapport. Rapporten följer dessutom upp den offentliga debatten om migration 2020 och presenterar de viktigaste trenderna i invandrings- och asylstatistiken. Mediaanalysen av den offentliga debatten 2020 utarbetades av Retriever Oy i samarbete med Europeiska migrationsnätverket. Europeiska migrationsnätverket publicerar även en separat statistiköversikt, *Nyckeltal om immigration 2020*.

I rapporten har man som källa använt flera myndighetsrapporter om invandring som publicerats på internet, undersökningar, utlåtanden och pressmeddelanden. Pågående lagstiftningsprojekt har följts upp med hjälp av statsrådets projektregister och riksdagshandlingar. År 2020 deltog kontaktpunkten även i många seminarier om migration i Finland och andra EU-länder i syfte att bilda nätverk med parter som producerar forskning om migration och samla in information om pågående nationella projekt och internationella trender.

Europeiska migrationsnätverkets kontaktpunkt i Finland har sammanställt rapporten i enlighet med nätverkets allmänna anvisning om undersökningar. Terminologin i rapporten grundar sig på migrationsordlistan som publiceras och upprätthålls av Europeiska migrationsnätverket. Den första finskspråkiga upplagan av ordlistan utarbetades i februari 2019.² Rapportens struktur och rubricering grundar sig på en modell som Europeiska migrationsnätverket har avtalat gemensamt. I rapporten används samma indelning i temaområden som tillämpas av Europeiska kommissionen och som även Europeiska migrationsnätverket iakttar.

---

¹ Bestämmelser om rapporteringsuppgiften finns i Rådets förordning 2008/381/EG, genom vilken EMN grundades.

² Europeiska migrationsnätverket (2019), Invandrings- och asylordlista version 6.0: Finskspråkig upplaga. Helsingfors: Europeiska migrationsnätverket (EMN).

1.1. Asyl- och migrationsförvaltningens struktur i Finland

Statsrådet, det vill säga regeringen, styr migrationspolitiken och migrationsförvaltningen med hjälp av målsättningar och av statsrådet godkända principbeslut som ingår i regeringsprogrammet. Statsrådets kansli svarar för den allmänna samordningen av EU-frågor.

Ministerarbetsgruppen för utvecklande av rättsstaten och för inre säkerhet behandlar ärenden förknippade bland annat med utveckling av rättsvårderna, förebyggande av marginalisering och bekämpning av överskuldssättning samt genomförande av grundläggande fri- och rättigheter. I ministerarbetsgruppen behandlas även ärenden relaterade till inre säkerhet och asyl- och flyktingpolitiken. Ordförande för ministerarbetsgruppen är justitieminister Anna-Maja Henriksson. Till gruppen hör även kommunminister Sirpa Paatero, inrikesminister Maria Ohisalo, social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen samt försvarsminister Antti Kaikkonen.

Inrikesministeriet svarar genom **invandringsavdelningen** för migrationsfrågor. I dess uppgifter ingår beredningen av lagstiftningen om migrationspolitik samt migration och finskt medborgarskap. Inrikesministeriet svarar för Migrationsverkets resultatstyrning. Migrationsförvaltningens anslag ingår i inrikesministeriets budgetförslag. Därutöver samordnar inrikesministeriet invandringsrelaterad verksamhet mellan olika förvaltningsområden och representerar Finland i invandringsfrågor i Europeiska unionen och andra internationella forum.

Migrationsverket (Migri) behandlar ansökningar om uppehållstillstånd, asyl och medborgarskap. Migrationsverket styr förläggningarnas verksamhet, beslutar om avvisning och utvisning och svarar för beviljande av främlingspass. Migrationsverket lyder under inrikesministeriet.

Polisen övervakar att utlänningslagen iakttas, tar emot asylansökningar och delger beslut. Polisen verkställer också utvisnings- och avvisningsbeslut.

Inrikesministeriets polisavdelning ansvarar för den strategiska styrningen och övervakningen inom verksamhetsområdet. **Polisstyrelsen** planerar, le-

der, utvecklar och övervakar den praktiska polisverksamheten vid **polisinrättningarna**.

Gränsbevakningsväsendet övervakar in- och utresor och genomför passkontroller. Gränsbevakningsväsendet fattar efter behov visumbeslut vid gränsen och tar emot asylansökningar. Under chefen för Gränsbevakningsväsendet verkar **staben för Gränsbevakningsväsendet**, som också fungerar som gränsbevakningsavdelning vid inrikesministeriet.

Utrikesministeriet svarar för visumpolitiken. Finlands utlandsbeskickningar beviljar visum och tar emot anmälningar om medborgarskap och ansökningar om uppehållstillstånd.

Arbets- och näringsministeriet svarar för styrningen av integrationsfrågorna. Tillsammans med inrikesministeriet följer arbets- och näringsministeriet upp arbetskraftsinvandringens volym och struktur och utvecklar uppföljningsverktyg. Arbets- och näringsministeriet ansvarar från början av 2020 för den invandringsrelaterade politiken, lagstiftningen och utvecklingen av tillståndprocesserna förknippade med arbetstagare, studerande och forskare. Ansvaret för att driva lagstiftningsprojekt förknippade med invandring av arbetskraft, studerande och forskare överförs 2020 från inrikesministeriet till arbets- och näringsministeriet. Beredningen sker i samarbete med inrikesministeriet. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i samarbete med inrikesministeriet för resultatstyrningen gällande invandring av arbetskraft.

Vid arbets- och näringsministeriet finns **Kompetenscentret för integration av invandrare**, som har till uppgift att bygga samarbetsnätverk över områdesgränserna mellan olika yrkesgrupper som arbetar med integration. Som grund för planeringen och genomförandet av integrationsarbetet sammanställer kompetenscentret forsknings-, statistik- och uppföljningsinformation i syfte att utveckla bedömningen av integrationsverksamhetens effektivitet.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde verkar förutom **närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-central)**, som på regional ni-

vå svarar för uppgifter med anknytning till invandring, integration och goda etniska relationer, även **arbets- och näringsbyråerna (TE-byrå)**, vars arbetstillståndsenheter fattar delbeslut i ansökningar om uppehållstillstånd för arbetstagare innan Migrationsverket behandlar och fattar beslut om ansökningen.

Kommunerna ansvarar för integrationen på lokal nivå. De sammanställer med de övriga aktörerna i sitt område till exempel ett integrationsprogram för att främja integrationen och stärka samarbetet. Kommunerna tillhandahåller kommunal basservice för migranter som är permanent bosatta i kommunen liksom för andra kommuninvånare. Kommunerna beslutar också självständigt om mottagande av kvotflyktingar och asylsökande som erhållit uppehållstillstånd.

Regionförvaltningsverket (RFV)AVI ansvarar för planeringen, styrningen och övervakningen av tjänster som främjar migranternas integration i frågor som hör till regionförvaltningsverkets verksamhetsområde. Regionförvaltningsverket styr kommunernas verksamhet bland annat inom social- och hälsovården, utbildningsväsendet och det övriga bildningsväsendet. Regionförvaltningsverket arbetar under åtta olika ministeriers styrning. Administrativt sett styrs verksamheten av finansministeriet.

Undervisnings- och kulturministeriets uppgift är att utveckla utbildningen för migranter på olika utbildningsstadier. Ministeriets verksamhetsområde omfattar också ärenden gällande migranternas kultur, idrott och ungdomsarbete samt religion. Under ministeriet sorterar **Utbildningsstyrelsen**, som svarar för migranternas utbildningsfrågor och erkännande av utländska examina.

Social- och hälsovårdsministeriets uppgift är att främja migranternas hälsa och välfärd. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för frågor i anslutning till migranternas uppehälle. Social- och hälsovårdsministeriet stöder migranternas integration i det finska samhället bland annat genom att utveckla social- och hälsovårdstjänster så att migranternas behov beaktas i dessa.

Vid justitieministeriet ansvarar enheten för demokrati, språk och grundläggande rättigheter bland annat för uppgifter som hänför sig till att främja likabehandling och motarbeta diskriminering. **Delegationen för etniska relationer ETNO är förlagd till enheten.** ETNO är ett av statsrådet tillsatt sakkunnigorgan med bred bas. Dess syfte är att främja växelverkan mellan olika grupper och hjälpa ministerierna att utveckla ett etniskt jämställt och mångfaldigt samhälle.

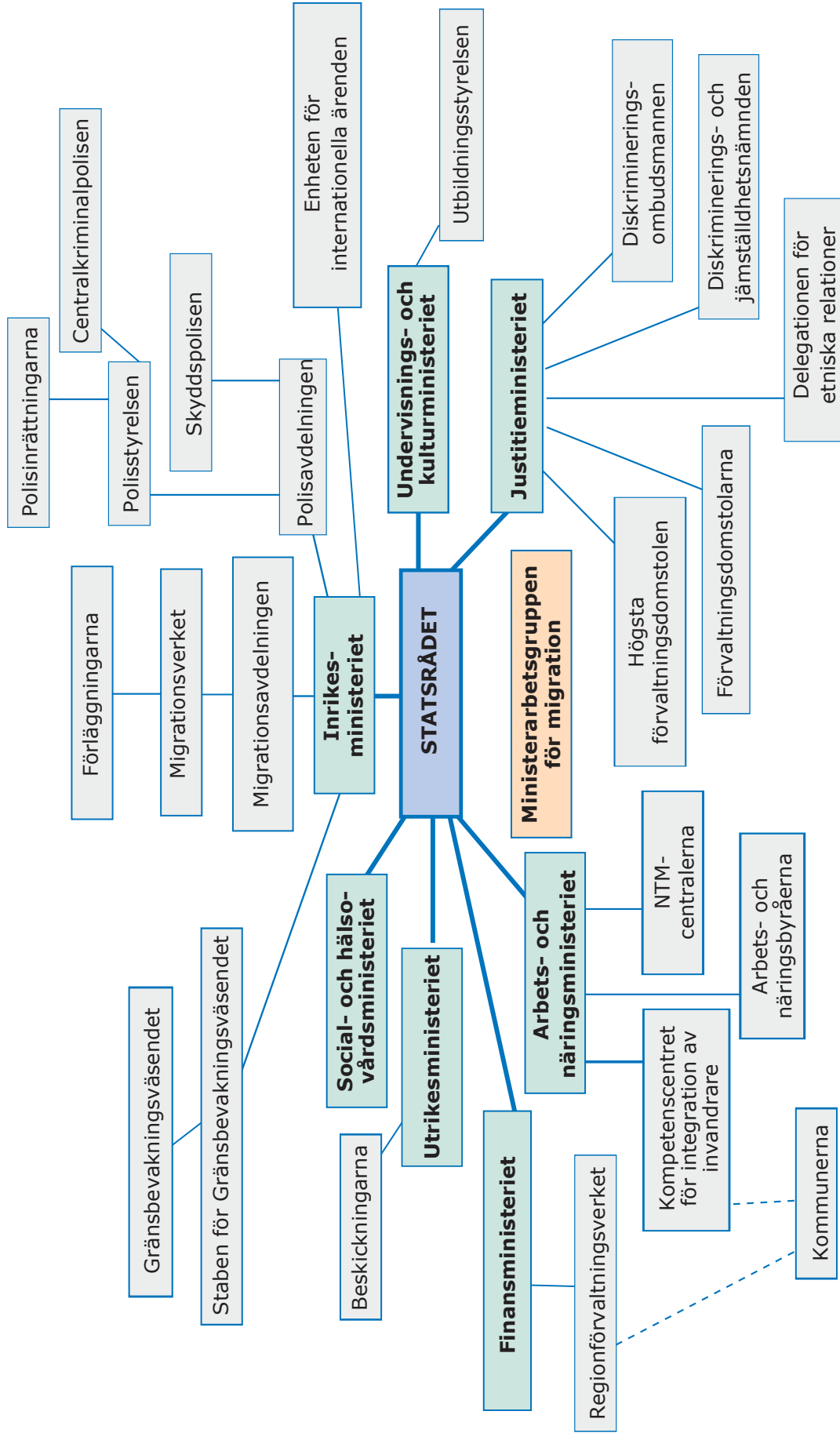
Diskrimineringsombudsmannen lyder under justitieministeriet och ska främja likabehandling och ingripa i diskriminering. Till diskrimineringsombudsmannens uppgifter hör även att främja utlänningarnas rättigheter och ställning. Därtill har diskrimineringsombudsmannen en specialuppgift, nämligen att övervaka verkställigheten av avlägsnandet av utlänningar från landet och verka som nationell människohandelsrapportör.

Till justitieministeriets förvaltningsområde hör även **förvaltningsdomstolarna**, som ansvarar för handläggningen av besvär som anförts över Migrationsverkets beslut. Handläggningen av besvär i asylärenden har koncentrerats till Helsingfors, Östra Finlands, Norra Finlands och Åbo förvaltningsdomstolar. Vilken förvaltningsdomstol som är behörig i ett asylärende bestäms utgående från Migrationsverkets ansvarsområde (södra, norra, västra eller östra ansvarsområdet). I andra besvär över Migrationsverkets beslut är den förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets den berörda parten bor. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden är ett självständigt och oberoende rättsskyddsorgan som tillsatts av statsrådet. Nämnden övervakar iakttagandet av diskrimineringslagen och jämställdhetslagen i privat verksamhet och i offentlig förvaltning och affärsverksamhet.

Medborgarorganisationer producerar olika tjänster, tillhandahåller hjälp och rådgivning för asylsökande samt arbetar med integration. Medborgarorganisationernas sakkunskap i invandringsfrågor behövs i lagberedningen och utvecklingen av migrationspolitiken.

Asyl- och migrationsförvaltningens struktur i Finland

Medborgarorganisationerna

CENTRALA LAGAR OCH FÖRORDNINGAR OM MIGRATION I FINLAND

- [Utlänningslagen \(301/2004\)](#)
- [Medborgarskapslagen \(359/2003\)](#)
- [Lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel \(746/2011\)](#)
- [Lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter \(116/2002\)](#)
- [Lagen om utlänningsregistret \(1270/1997\)](#)
- [Förvaltningslagen \(434/2003\)](#)
- [Lagen om främjande av integration \(1386/2010\)](#)
- [Lagen om Migrationsverket \(156/1995\)](#)
- [Lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket \(717/2018\)](#)
- [Lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärbete \(719/2018\)](#)
- [Lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning \(907/2017\)](#)
- [Lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal \(908/2017\)](#)
- [Diskrimineringslagen \(1325/2014\)](#)
- [Lagen om diskrimineringsombudsmannen \(1326/2014\)](#)
- [Lagen om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden \(1327/2014\)](#)
- [Lagen om fonderna inom området för inrikes frågor \(903/2014\)](#)
- [Statsrådets förordning om medborgarskap \(293/2013\)](#)
- [Statsrådets förordning om Migrationsverket \(193/2002\)](#)
- [Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om arvode och kostnadsersättning till företrädare för barn utan vårdnadshavare \(1394/2014\)](#)
- [Inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer år 2019 \(1256/2018\)](#)

CENTRAL INTERNATIONELL LAGSTIFTNING OCH INTERNATIONELLA AVTAL

- [Dublin III-förordningen \(EU nr 604/2013\)](#)
- [Schengenavtalet och -konventionen \(23/2001\)](#)
- [Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter](#)
- [Barnkonventionen](#)
- [FN:s flyktingkonvention](#)
- [Konventionen mot tortyr](#)

LÄNKAR TILL CENTRALA MYNDIGHETER INOM MIGRATIONSFÖRVALTNINGEN

- **STATSRÅDET**
www.vnk.fi/sv
  - **Inrikesministeriet**
www.intermin.fi/sv
  - **Migrationsverket**
www.migri.fi/sv
  - **Polisen**
www.poliisi.fi/sv
  - **Gränsbevakningsväsendet**
www.raja.fi/sv
  - **Arbets- och näringsministeriet**
www.tem.fi/sv
  - **Kompetenscentret för integration av invandrare**
www.integration.fi
  - **Utrikesministeriet**
www.formin.fi/sv
  - **Undervisnings- och kulturministeriet**
www.okm.fi/sv
  - **Utbildningsstyrelsen**
www.oph.fi/sv
  - **Social- och hälsovårdsministeriet**
www.stm.fi/sv
  - **Justitieministeriet**
www.om.fi/sv
  - **Delegationen för etniska relationer**
<https://oikeusministerio.fi/sv/delegationen-for-etniska-relationer>
  - **Diskrimineringsombudsmannen**
www.syrjinta.fi/sv
  - **Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden**
www.yvtltk.fi/sv
  - **Högsta förvaltningsdomstolen**
www.kho.fi/sv
  - **Förvaltningsdomstolarna**
<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/sv/index/domstolsvasendet/domstolarna/forvaltningsdomstolarna/forvaltningsdomstolarna.html>
-

2. Allmän utveckling som gäller migration och asyl år 2020

2.1. Invandringspolitik

År 2019 offentliggjordes ett färskt regeringsprogram, som innehöll en ansenlig mängd invandringspolitiska åtgärder, som var avsedda att inledas under 2020. Precis som med i stort sett all annan politik, dikterade COVID-19-pandemin, som 2020 spreds också till Finland, merparten av verkställandet av invandringspolitiken och påverkade migrationen även i övrigt i stor utsträckning. Invandringsmängderna sjönk märkbart i alla områden och i sin helhet var 2020 lugnare än genomsnittet vad gäller invandring. Samtidigt begränsades gränstrafiken ett flertal gånger under 2020 på grund av COVID-19-pandemin, vilket för sin del stävjade migrationen.³

Den administrativt kanske mest betydande organisationsförändringen var att effektivisera behandlingen genom att överföra förvaltningen av den arbetsrelaterade invandringen till arbets- och näringsministeriet. Till följd av beslutet började arbets- och näringsministeriet från början av 2020 ansvara för den invandringsrelaterade politiken, lagstiftningen och utvecklingen av tillståndprocesserna förknippade med arbetstagare, studerande och forskare. Man strävade efter att förenkla processen så att man ska uppnå den i regeringsprogrammet bestämda behandlingstiden om en månad. Behandlingstiderna förkortades även genom att stärka beskickningsnätverket och genom att på basis av utredningar eliminera flaskhalsar förknippade med processerna.

Man beslutade att ändra arbetsfördelningen så att inrikesministeriet fortsatt ansvarar för migrationspolitiken och lagstiftningen som helhet, allmänna tillståndskrav samt Migrationsverkets resultatstyrning och tryggheten av resurser. Arbets- och näringsministeriet ansvarar å sin sida i fortsättningen för helheten med förfarandet gällande uppehållstillstånd för arbetstagare, studerande och forskare. I fortsättningen ansvarar ministerierna gemensamt för resultatstyrningen gällande arbetskraftsinvandringen.

Tillståndsförfarandets olika ansvar och skeden fördelas från 2020 på följande sätt:

1. Utrikesministeriet: vid beskickningarna tas ansökningar och personuppgifter emot samt intervjuas sökande.
2. Arbets- och näringsministeriet: TE-byråerna fattar delbeslut som ingår i uppehållstillstånd för arbetstagare, som omfattar en bedömning av tillgången på arbetskraft, anställningsvillkoren och arbetsgivarens och arbetstagarens förutsättningar.
3. Inrikesministeriet: Migrationsverket fattar de faktiska besluten i alla tillståndsärenden. Tillståndshandläggarna arbetar även i fortsättningen vid Migrationsverket.⁴

Dessutom tillsatte inrikesministeriet 2020 ett projekt, vars syfte är att förtydliga bilden av invandringen som riktas till Finland och dess inverkan på migrationsförvaltningen och i synnerhet på Migrationsverket. Syftet är att säkerställa att migrationsförvaltningen svarar på samhällets behov. Med hjälp av projektet ville man få en bättre uppfattning om hurdana ändringar i verksamhetsmiljön man i framtiden måste kunna svara på hos Migrationsverket och en hurdan personal- och anslagsnivå som behövs för detta. För detta granskas å ena sidan globala migrationstrender och å andra sidan Finlands behov och förväntningar i förhållande till invandring.⁵

Dessutom förverkligades regeringsprogrammet på arbets- och näringsministeriets sida genom att fortsätta Business Finlands Talent-verksamhet. Med verksamheten stöds placeringen av internationella experter i Finland och utnyttjande av deras expertis i tillväxten, internationaliseringen och förnyandet av företag samt i ökningen av investeringarna.

³ https://intermin.fi/-/suomen-rajaliikennetta-aletaan-rajoittaa-elakkeella-olevia-rajavartioita-ja-poliiseja-voidaan-kutsua-toihin?languageId=sv_SE (hämtad 30.3.2021)

⁴ https://tem.fi/-/tyoperaisen-maahanmuuton-hallinto-siirtyy-tyo-ja-elinkeinoministerioon?languageId=sv_SE (hämtad 29.3.2021)

⁵ https://intermin.fi/-/sisaministerio-selvittaa-maahanmuuttohallinnon-voimavaroja-ja-vaikuttavuutta?languageId=sv_SE (hämtad 30.3.2021)

2.2. Invandringen i den offentliga debatten och i medierna

Invandringsfrågorna var också 2020 ett mångsidigt återkommande tema i den offentliga debatten och medierna. I debatten relaterad till invandring betonades 2020 förutom den allmänna invandringsdebatten i synnerhet internationellt skydd. I den allmänna debatten om invandring lyftes frågor med anknytning till rasism, inom temat internationellt skydd väckte situationen i Grekland å sin sida mediernas intresse. Om asylsökande som ankom till Finland sändes nyheter i en jämn ström under årets gång.

Coronapandemin syntes i någon utsträckning i alla debatter med anknytning till invandring, men tydligast orsakade den nyhetsstoff om arbetsrelaterad invandring, då Finland under våren och sommaren tampades med invandringen av säsongsarbetare.

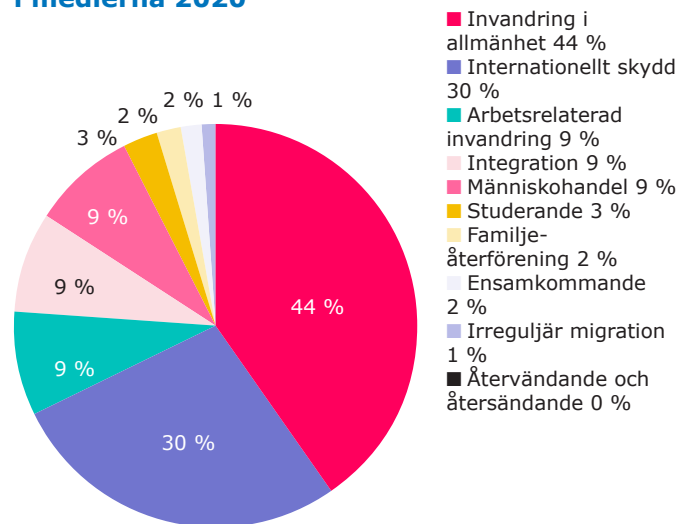
När man tittar på nyhetsrapporteringen i sin helhet, betonas förutom coronapandemin också ställningen för unga och barn i den. Inom internationellt skydd visade sig detta i form av en debatt om mottagandet av minderåriga asylsökande i Finland, medan situationen för andra generationens migrantungdomar betonades till exempel i nyhetsrapporteringen om integration. Även politiskt beslutsfattande med anknytning till familjeåterförening syntes i media.

I nyhetsrapporteringen om människohandel betonades i synnerhet två ämnen: Veijo Baltzars fall samt utnyttjande av utländska arbetstagare, som lyftes upp för debatt i led med artiklar i Helsingin Sanomat.

Mest rapporterade Helsingin Sanomat om invandring och relaterade teman. Bland annat gav Helsingin Sanomats artikel med undersökande journalistik om utländsk arbetskraft vid städfirmor upphov till en omfattande debatt om utnyttjande av arbetskraft och människohandel. En annan media som samlar en stor läskrets är YLE och de rapporterade mycket om ämnet, dock mer än hälften mindre än Helsingin Sanomat. YLE publicerade mer omfattande artiklar till exempel om Moria flyktingläger och flyktingkrisen som hotar Grekland.

Till övrig spetsmedier hörde stora landskaps- och lokal-tidningar samt, av kvällspressen, Ilta-Sanomat. Även om merparten av artiklarna publicerades i landskaps- och lokaltidningar samt i nationella tidningar, skrev också allmänna tidskrifter, såsom Suomen Kuvalehti, aktivt om ämnet.

Invandringen i den offentliga debatten och i medierna 2020

Källa: Retriever⁶

INVANDRING I ALLMÄNHET

Vecka 4 skrev Lännen Media att det i Finland bor tusentals invandare som har erfarit våldsam tortyr⁷. Samma vecka nyhetsrapporterade man om Räddningsbranschens Centralorganisation i Finlands forskning, enligt vilken finländare är mer oroliga än tidigare för klimatförändringen, cybersäkerhet och hot som invandringen medför.⁸

I artikeln från Lännen media lyfter experter vid Institutet för hälsa och välfärd och diskrimineringsombudsmannens kontor vecka 24 fram farorna med strukturell rasism⁹. Vecka 26 nyhetsrapporterar FNB om att invandare mer sällan kommer in på högskolor än infödda finländare.¹⁰

⁶ Denna analys baseras på material från redaktionella nät- och tryckta medier för perioden 1.1–31.12.2020, som samlats in via Retrievers medieuppföljning. Det totala antalet artiklar för uppföljningsperioden uppgick till 32 037. Analysen baseras på kvantitativa mätare samt granskning på rubriknivå.

⁷ [Satakunnan kansa](#) 21.2020, *Sähköiskuja, raiskauksia ja happoa päälle – "Olen hämmästynyt siitä, millainen kyky kovia kokeneella ihmisellä on selviytyä tavalliseen elämään takaisin"* (Eldstötar, våldtäkter och syraattacker – "Jag är förvånad över vilken förmåga en utsatt människa kan ha att klara av att komma tillbaka till ett normalt liv", hämtad 8.4.2021)

⁸ [Maaseudun tulevaisuus](#) 23.1.2020, *Kysely: Kansalaiset pitävät Suomea turvallisena, mutta ilmastonmuutos, kyberturvallisuus ja maahanmuutto huolestuttavat aiempaa enemmän* (Enkät: Medborgare anser Finland vara tryggt, men klimatförändringen, cybersäkerhet och invandringen oroar mer än tidigare, hämtad 8.4.2021)

⁹ [Turun Sanomat](#) 8.6.2020, *Rasismän vaarallisin muoto on rakenteellinen ja näin se vaikuttaa Suomessa – huonoosaisuus voi kasautua läpi elämän* (Den farligaste formen av rasism är strukturell och så här påverkar den i Finland – utsatthet kan ackumuleras genom livet, hämtad 8.4.2021)

¹⁰ [YLE](#) 26.6.2020, *Maahanmuuttajat korkeakouluun selvästi kantasomalaisia harvemmin – eri taustojen vaikutus kouluttautumiseen selvitetään* (Migranter till högskolor klart mer sällan än infödda finländare – olika bakgrunders inverkan på utbildning utreds, hämtad 8.4.2021)

I media fördes även en aktiv diskussion om yttrandefrihet till följd av riksdagsledamot Mäenpääs kommentarer i vilka asylsökande jämfördes med invasiva arter¹¹. I september beslutade HD att den nynazistiska organisationen Nordiska motståndsrörelsen måste upplösas¹². Samma vecka kommenterade inrikesminister Ohisalo bland annat för MTV om utmaningarna med EU:s migrationspaket.¹³

ARBETSBASERAD INVANDRING

Vecka 5 nyhetsrapporterade man om kvällsutbildningen gällande regeringens sysselsättningsåtgärder och minister Haatainen berättade att en ny enhet med fokus på arbetsrelaterad invandring ska grundas i slutet av den.¹⁴

I början av februari funderade man över arbetsrelaterad invandring som en lösning på arbetskraftsbristen. I synnerhet diskuterades skötarbristen, som minister Haatainen dock konstaterade att det finns andra primära metoder att lösa med.¹⁵

I början av maj diskuterades upphävningen av coronarestriktioner och ukrainska säsongsarbetares tillträde till Finland, vilket redan diskuterats veckorna innan.¹⁶

I finansministeriets rapport konstaterades det att arbetsrelaterad invandring med vissa förbehåll är en snabbare tillväxtmetod än födelsetalet för att höja de offentliga finanserna¹⁷. Diskussionen om ämnet fortsatte under vecka 37 i led med Befolkningsförbundet i Finlands rapport.¹⁸

I augusti dominerades rubrikerna av testning av säsongsarbetare som anlände från riskländer med tanke på coronaviruset.¹⁹

FAMILJEÅTERFÖRENING

Vecka 7 nyhetsrapporterades det att mottagandet av minderåriga asylsökande från flyktingläger i Grekland hade gett upphov till oenighet mellan centern och övriga regeringspartier.²⁰

Vecka 10 nyhetsrapporterade man om diskrimineringsombudsmannens utredning, där man uttryckte oro för förverkligandet av barnets rättigheter i Migrationsverkets beslut med anknytning till familjeåterförening.²¹

Vecka 37 listade Befolkningsförbundet i Finland rekommendationer gällande befolkningspolitik i sin rapport. En av rekommendationerna var att familjeåterförening borde underlättas, eftersom det anses vara en viktig del av integrationen.²²

¹¹ [Iltalehti](#) 26.6.2020, *Pääkirjoitus: Tapaus Mäenpää on murheellinen monista syistä – ja se antaa haljun kuvan sananvapauskeskustelusta (Ledare: Fallet Mäenpää är tragisk av många orsaker – och det ger en eländig bild av debatten om yttrandefrihet, hämtad 8.4.2021)*

¹² [YLE](#) 22.9.2020, *Korkein oikeus: Väkivaltainen uusnatsijärjestö PVL ei nauti sananvapauden suojaa, joten se on lakkautettava (Högsta domstolen: Våldsamma Nordiska motståndsrörelsen åtnjuter inte skyddet av yttrandefrihet, vilket innebär att den måste avvecklas, hämtad 8.4.2021)*

¹³ [Helsingin Sanomat](#) 23.9.2020, *EU:n uusi maahanmuuttopaketti antaa jäsenmaille kaksi vaihtoehtoa: tulijakiintiö tai palautuksissa auttaminen – Ministeri Ohisalo pitää mallia ”raikkaana ja kiinnostavana” (EU:s nya migrationspaket ger medlemsländerna två alternativ: kvot för ankommande eller hjälpa till med återvändanden – minister Ohisalo anser mallen vara ”fräsch och intressant”, hämtad 8.4.2021)*

¹⁴ [YLE](#) 29.1.2020, *Hallitus kokoontui iltakouluun ruotimaan työllisyystavoitettaan – työministeri lupasi uusia avauksia työperäisestä maahanmuutosta (Regeringen sammanträdde i aftonskola för att analysera sitt sysselsättningsmål – arbetsministern utlovade nya öppningar om arbetsbaserad invandring, hämtad 8.4.2021)*

¹⁵ [Iltalehti](#) 18.2.2020, *Työvoimaennuste paljastaa kuntien ahdingon: Mistä 8 000 sairaanhoitajaa? (Arbetskraftsprognos avslöjar kommunernas trångmål: Var hittar man 8 000 sjukskötare?, hämtad 8.4.2021)*

¹⁶ [Turun Sanomat](#) 5.5.2020, *Ulkoministeri Ukrainan ratkaisusta päästää kausityöntekijöitä Suomeen: ”Paine kasvoi suureksi, koska työsopimuksia oli jo” (Utrikesministern om Ukrainas lösning för att släppa in säsongsarbetare till Finland: ”Trycket blev stort, eftersom anställningsavtal redan hade upprättats”, hämtad 8.4.2021)*

¹⁷ [Turun Sanomat](#) 7.7.2020, *Syntyvyyden kasvu ei vähentäisi väestön ikääntymisen aiheuttamia ongelmia – työperäinen maahanmuutto nopeampi keino kohentaa julkista taloutta (En tillväxt av födelsetalet skulle inte minska problemen som orsakas av en åldrande befolkning – arbetsbaserad invandring ett snabbare sätt att förbättra de offentliga finanserna, hämtad 8.4.2021)*

¹⁸ [YLE 8 September](#), *Väestöliitto patistaa tekemään lisää vauvoja – järjestö on huolissaan syntyvyyden laskusta nälkävuosien tasolle (Befolkningsförbundet i Finland uppmanar till att skaffa fler barn – organisationen är orolig för att födelsetalet ska sjunka till nivån för de stora hungeråren, hämtad 8.4.2021)*

¹⁹ [MTV Nyheter](#) 23.8.2020, *Intiasta Suomeen saapuneita kausityöntekijöitä ei testattu Helsinki-Vantaalla (Säsongsarbetare från Indien som anlant till Finland testades inte på Helsingfors-Vanda, hämtad 8.4.2021)*

²⁰ [Helsingin Sanomat](#) 12.2.2020, *Vihreiden Kari: Esitys alaikäisten turvapaikanhakijoiden tuomisesta Kreikasta ei voinut tulla yllätyksenä keskustalle (De grönas Kari: Propositionen om att hämta minderåriga asylsökande från Grekland kunde inte komma som en överraskning för centern, hämtad 8.4.2021)*

²¹ [YLE](#) 3.2.2020, *Lapsen oikeudet eivät toteudu lähes puolissa perheenyhdistämispäätöksistä, toteaa yhdenvertaisuusvaltuutettu (Barnets rättigheter förverkligas inte i närmare hälften av besluten gällande familjeåterförening, konstaterar diskrimineringsombudsmannen, hämtad 8.4.2021)*

²² [YLE](#) 8.9.2020, *Väestöliitto haluaa lisää maahanmuuttoa, koska se voi purkaa eläkepommin – Uudellemaalle muutetaan jo nyt enemmän ulkomailta kuin maakunnista (Befolkningsförbundet i Finland vill öka invandringen, eftersom det kan stävja pensioneringsbomben – redan nu flyttas det mer till Nyland från utlandet än landskapen, hämtad 8.4.2021)*

Vecka 42 nyhetsrapporterades det om forskningsresultat från Institutet för hälsa och välfärd, enligt vilka män som anlänt via familjeåterförening fick sysselsättning fortare än andra flyktinggrupper och synligheten för detta i rubrikerna var omfattande i medier på såväl nationell som lokal och landskapsnivå.²³

STUDERANDE

Vecka 12 nyhetsrapporterades det om att yrkeshögskolorna hade ställt in vårens inträdesprov till utbildningarna på främmande språk, eftersom internationella studerande inte skulle kunna delta i dem under undantagsförhållandena. Från yrkeshögskolorna berättar man att internationella studerande börjar onlineundervisningen under hösten, eftersom ansökningar om visum och uppehållstillstånd för närvarande inte behandlas med anledning av pandemin.²⁴

Andra veckan i juli nyhetsrapporterades det om HD:s beslut, enligt vilket Polisyrkeshögskolan fick neka studieplats till ryska studerande med dubbelt medborgarskap.²⁵ Under samma vecka rapporterades det att flera högskolor i Finland meddelade att de inte tar emot utbytesstudenter under hösten.²⁶

INTERNATIONELLT SKYDD

Under vecka 9 nyhetsrapporterades det om öppnandet av gränsen mot Turkiet och Grekland, behandlingen i hovrätten av fallet med bröderna som stod åtalade för Isis-massmord, Samlingspartiets krav om hårdare terroristlagstiftning, regerings beslut om mottagande av 175 asylsökande och galluresultaten av finländarnas vilja att ta emot minderåriga asylsökande.²⁷²⁸²⁹³⁰³¹

Vecka 10 kommenterades situationen i Grekland och Turkiet synligt i medierna av president Niinistö, statsminister Marin, inrikesminister Ohisalo och utrikesminister Haavisto. Både Haavisto och Niinistö berättade att de hade diskuterat frågan med Rysslands utrikesminister Lavrov, som var på besök i Finland.³² Man rapporterade att Sannfinländarna skulle framföra en interpellation gällande Finlands riktlinje.³³

Man rapporterade att de första minderåriga asylsökande skulle anlända till Finland från Grekland i juli.³⁴ Samma vecka orsakades rubriker också av underlättande³⁵ av asylsökandes möjligheter att arbeta, Migrationsverkets beslut om att säga upp³⁶ sju för-

²³ YLE 12.10.2020, THL: Perheenyhdistämisen kautta saapuneet miehet työllistyvät nopeammin kuin muut pakolaisryhmät (Institutet för hälsa och välfärd: Män som anlänt via familjeåterförening blir sysselsatta snabbare än andra flyktinggrupper, hämtad 8.4.2021)

²⁴ YLE 17.3.2020, Ammattikorkeakoulut peruvat huhtikuun pääsykokeet koronan vuoksi – tilalle valintatehtäviä verkossa, todistusvalinta pääväylä (Yrkeshögskolorna ställer in inträdesproven i april på grund av corona – i stället har man flervälsfrågor på nätet, betygssurval huvudvägen, hämtad 8.4.2021)

²⁵ YLE 8.7.2020, KHO: Poliisiammattikorkeakoulu sai evätä Venäjän kaksoiskansalaisen opiskelupaikan mahdollisen painostusriskin takia (HFO: Polisyrkeshögskolan får inte förvägra ryska personer med dubbla medborgarskap studieplats på grund av potentiell risk för påtryckning, hämtad 8.4.2021)

²⁶ YLE 4.6.2020, Yliopiston koronapäätökset tekevät selvän loven opiskelija-asuntojen kysyntään Itä-Suomessa – vaihtoopiskelijoita ei oteta vastaan syksyllä, etäopetus jatkuu (Högskolornas coronabeslut har en tydlig inverkan på efterfrågan på studentbostäder i Östra Finland – utbytesstudenter tas inte emot till hösten, distansundervisningen fortsätter, hämtad 8.4.2021)

²⁷ Aamulehti 29.2.2020, Turkin mukaan jo 18 000 ihmistä on ylittänyt rajan EU:n puolelle – Erdoğan sanoo, että raja pysyy auki (Turkiet menar att redan 18 000 personer har korsat gränsen till EU – Erdogan säger att gränsen hålls öppen, hämtad 8.4.2021)

²⁸ Italehti 28.2.2020, Hovioikeus hylkäsi irakilaisten kaksosveljesten syytteet terroristisista murhista (Hovrätten avslog irakiska tvillingbrödernas åtal för terrormord, hämtad 8.4.2021)

²⁹ Italehti 25.2.2020, Nämä ovat kokoomuksen seitsemän ehdotusta terrorismilainsäädännön kiristämiseksi: ”Kansalaisuus voitava perua, terroristijärjestöön kuulumisen rikolliseksi” (Dessa är samlingspartiets sju propositioner om åtstramning av lagstiftningen gällande terrorism: ”Medborgarskap måste kunna återkallas, att höra till en terrororganisation bör kriminaliseras, hämtad 8.4.2021)

³⁰ Helsingin Sanomat 21.2.2020, Hallitus vahvistaa: Suomi on päättänyt hakea 175 turvapaikanhakijaa Välimeren pakolaisleireiltä (Regeringen bekräftar: Finland har beslutat att hämta 175 asylsökande från flyktinglägren vid Medelhavet, hämtad 8.4.2021)

³¹ Italehti 29.2.2020, Uutisuomalainen: Kaksi viidestä ottaisi alaikäiset lapset Suomeen Kreikan pakolaisleireiltä (Ledare: Två av fem skulle ta emot minderåriga barn till Finland från flyktinglägren i Grekland, hämtad 8.4.2021)

³² Ilta-sanomats 13.2.2020, ”Portit Eurooppaan auki” – Suomen hallitus vaikenä Turkin ja Kreikan rajan tilanteesta (”Portarna mot Europa öppna” – Finlands regering tystnade om situationen vid gränsen mellan Turkiet och Grekland, hämtad 8.4.2021)

³³ Helsingin Sanomat 11.3.2020, Perussuomalaiset jätti välikysymyksen turvapaikkapolitiikasta, mukaan lähti vain nyt-liike (Sannfinländarna lämnade in en interpellation om asylpolitiken, endast Rörelse Nu anslöt sig, hämtad 8.4.2021)

³⁴ Aamulehti 17.6.2020, Ensimmäiset turvapaikanhakijat saapuvat Kreikasta Suomeen heinäkuussa – koronapandemia ja erityisjärjestelyt viivästyttivät tuloa (De första asylsökande anländer från Grekland till Finland i juli – coronapandemin och specialarrangemang försenade ankomsten, hämtad 8.4.2021)

³⁵ Italehti 13.5.2020, Laajennettu työnteko-oikeus koskisi 1 000 turvapaikanhakijaa – ”Turvapaikkajärjestelmää ei ole tarkoitettu työvoiman maahanmuuttoon (Den utökade rätten att arbeta skulle gälla 1 000 asylsökande – ”Asylsystemet är inte avsett för invandring av arbetskraft”, hämtad 8.4.2021)

³⁶ YLE 24.6.2020, Maahanmuuttovirasto sulkee 7 vastaanottokeskusta – turvapaikanhakija Omar Abdu tutusta keskuksista poismuuttaminen tuntuu vaikealta (Migrationsverket stänger 7 förläggningar – för asylsökande Omar Abdu känns flytten bort från förläggningen svår, hämtad 8.4.2021)

läggningar samt det i riksdagens plenum behandlade ärendet gällande avlägsnande av Sannfinländarnas riksdagsledamot Mäenpääs immunitet mot åtal, med anknytning till hans tidigare anförande i plenum, där han jämförde asylsökande med invasiva arter.³⁷

I början av juli nyhetsrapporterades det om Kommunförbundets utvärdering, enligt vilken hundratal personer som fått avslag på sin asylansökan har kvarblivit i Finland.³⁸ Samma vecka anlände de första minderåriga asylsökande från Grekland.³⁹

Vecka 37 rapporterades det i stor utsträckning om branden på Moria flyktingläger.⁴⁰ Migrationsverket kommenterade anknytningen mellan de asylsökande som var på väg till Finland och flyktinglägret.⁴¹ På fredagen rapporterades det att Finland tar emot 11 minderåriga asylsökande från lägret. I artiklar om ämnet beskrivs det redan tidigare svåra förhållandena i lägret samt myndigheternas radikala åtgärder. Greklands statsminister sägs vädja till andra EU-länders solidaritet.⁴²

ENSAMKOMMANDE

Situationen för barnen på flyktinglägren i Grekland delade åsikterna inom regeringen. Inrikesminister Ohisalo var redo att ta in minderåriga utan familjer, centern krävde en åtstramning av invandringspoliti-

ken och statsminister Marin betonar att inga beslut ännu har beslutats.⁴³

Under vecka 17 nyhetsrapporterades det enligt uppgifter till Lännen Media, att 20–30 minderåriga asylsökande var på väg från Grekland i maj.⁴⁴ Enligt ett utlåtande från Migrationsverket vill Finland ta emot flickor och barn med behov av särskilt stöd från flyktinglägren.⁴⁵

Man rapporterade att inrikesministeriet förberedde en reform av utlänningslagen, som skulle innebära att inkomstgränserna inte längre skulle tillämpas på minderåriga anknytningspersoner.⁴⁶

Vecka 38 uppgav Migrationsverket att merparten av de minderåriga asylsökande som flyttats till Finland var pojkar. Nyhetsrubriken beskriver att "Målet att hjälpa i synnerhet flickor på väg att gå om intet".⁴⁷

INTEGRATION

ANM:s översikt om integration förekom i nyhetsrubrikerna i början av året.⁴⁸ Enligt översikten är enkom sysselsättning inte en garanti för lyckad integration.

Under vecka 9 lyftes kristdemokraternas krav på avslutning av språkkunskaper till arbetsmarknadsstödet⁴⁹ samt det ökade antalet fall med bortförande av barn i Finland under de senaste åren. Verksam-

³⁷ YLE 26.6.2020, Eduskunta ei antanut lupaa syyttää perussuomalaisen Mäenpäään – Halla-ahon mukaan asian käsittely "häpeällinen farssi", näin kansanedustajat äänestivät (Riksdagen gav inte tillåtelse att åtala sannfinländarnas Mäenpää – enligt Halla-aho var hanteringen "en pinsam farss", så här röstade riksdagsledamöterna, hämtad 8.4.2021)

³⁸ YLE 9.7.2020, Suomeen jäänyt satoja kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita, arvioi Kuntaliitto (Kommunförbundet i Finland bedömer att hundratal asylsökande som fått avslag på sin ansökan har kvarblivit i Finland, hämtad 8.4.2021)

³⁹ Kaleva 7.7.2020, Ensimmäiset alaikäiset turvapaikanhakijat saapuvat Kreikan leireiltä tällä viikolla – karanteenajan jälkeen heidät sijoitetaan ympäri Suomen (De första minderåriga asylsökande anländer den här veckan från flyktinglägren i Grekland – efter karantäntiden placeras de ut runtom i Finland, hämtad 8.4.2021)

⁴⁰ YLE 9.9.2020, Kreikan isoimmalla siirtolaisleirillä suuri tulipalo, Lesbokselle hätätila – "Koko leiri on tulessa" (Storbrand på det största flyktinglägret i Grekland, nödsituation på Lesbos – "Hela lägret brinner", hämtad 8.4.2021)

⁴¹ Keski-Uusimaa 9.9.2020, Migri: Osa Suomeen tulevista turvapaikanhakijoista ollut ainakin jossain kohtaa tuhoutuneella Morian leirillä (Migrationsverket: En del av de asylsökande som ankommer till Finland har åtminstone i något skede vistats på det ödelagda lägret Moria, hämtad 8.4.2021)

⁴² Helsingin Sanomat 11.9.2020, Suomi vastaanottaa 11 alaikäistä turvapaikanhakijaa Kreikasta tulipalon tuhoamalta Morian leiriltä (Finland tar emot 11 minderåriga asylsökande från lägret Moria i Grekland som förstördes i branden, hämtad 8.4.2021)

⁴³ Helsingin Sanomat 13.2.2020, Sisäministeri Ohisalo toisi perheettömiä lapsia Kreikan leireiltä: Yli 90 prosenttia heistä on 14–17-vuotiaita (Inrikesminister Ohisalo vill ta in föräldralösa barn från flyktinglägren i Grekland: fler än 90 procent av dem är 14–17 år gamla, hämtad 8.4.2021)

⁴⁴ Kaleva 24.4.2020, LM:n tiedot: Kreikasta on tulossa Suomeen 20-30 turvapaikanhakijaa todennäköisesti toukokuussa: "Tilat ja karanteenijärjestelyt ovat valmiina" (Enligt uppgift till Lännen Media: 20–30 asylsökande uppenbarligen på väg från Grekland till Finland i maj, hämtad 8.4.2021)

⁴⁵ Kaleva 4.6.2020, Migri: Suomeen on toivottu myös tyttöjä – ensimmäiset alaikäiset Kreikan leireiltä Suomeen kesäkuun aikana (Även flickor önskas till Finland – de första minderåriga från flyktinglägren i Grekland kommer till Finland under juni, hämtad 8.4.2021)

⁴⁶ Helsingin Sanomat 15.7.2020, Hallitus valmistelee perheenyhdistämistä koskevien tulorajojen poistamista alaikäisiltä (Regeringen förbereder slopande av inkomstgränser gällande familjeåterförening för minderåriga, hämtad 8.4.2021)

⁴⁷ Kaleva 18.9.2020, Tavoite erityisesti tyttöjen auttamisesta karkaamassa – Välimeren maiden leireiltä Suomeen siirretyt pääasiassa poikia (Målet gällande i synnerhet flickor håller på att gå om intet – från flyktinglägren i Medelhavet har i huvudsak pojkar flyttats till Finland, hämtad 8.4.2021)

⁴⁸ Itälehti 23.1.2020, Tämän takia maahanmuuttajanaiset eivät työllisty Suomessa – tuore selvitys lyö faktat pöytään (Detta är orsaken till att migrantkvinnor inte sysselsätts i Finland – färsk utredning slår fast fakta, hämtad 8.4.2021)

⁴⁹ Itälehti 25.2.2020, Kristillisdemokraateilta lakiehdotus: Työttömyystuesta 10 prosenttia pois, jos ei osaa riittävästi suomea tai ruotsia (Kristdemokraternas lagförslag: Sänkning med 10 procent av arbetslöshetsstödet om man inte kan tillräckligt med finska eller svenska, hämtad 8.4.2021)

hetschefen för Bortförda barn rf berättar att misslyckad integration ofta ligger i bakgrunden till bortförandena.⁵⁰

Även ändringen av integrationslagen, som höjer den övre åldersgränsen för eftervård för unga ensamkommande till Finland till 25 år, skapade rubriker.⁵¹

Debatten om ungdomsgång och integration av andra generationens migranter var intensiv under vecka 46. Ämnet behandlas i såväl ledare som under riksdagens frågestund.⁵² Vecka 48 pratades det om Institutet för hälsa och välfärds utredning, enligt vilken hemförhållandena för andra generationens migranter var sämre än för infödda finländare.⁵³

ÅTERVÄNDANDE OCH ÅTERSÄNDNINGAR

Under vecka 3 spreds det i lokala och landskapsmedier en nyhet med rubriken "Migrationsverket beställde mer lämpliga utlåtanden". Det skrivs att Migrationsverket har försökt påverka sådana läkarutlåtande som skulle försvåra återsändningen av asylsökande.⁵⁴

Inrikesminister Ohisalo kommenterade CKP:s undersökning av en återsänd irakisk mans uppdikta död i medier.⁵⁵

IRREGULJÄR MIGRATION

I början av året förekom också programutkastet för den kommande regeringen i Österrike mycket i finska medier. Programmet betonar bland annat "kampen mot irreguljär migration".⁵⁶ I nyheterna rapporteras att regeringen har avtalat om asylsökande från Medelhavsområdet. I nyheterna om ämnet behandlas även regeringens beslut om att främja programmet för bekämpning av irreguljär migration.⁵⁷

Under vecka 10 diskuterades irreguljär migration med fokus på situationen i Grekland och Turkiet.⁵⁸ YLE rapporterade även om rykten, enligt vilka regeringen skulle planera användning av elektroniska fotbojor på asylsökande. I nyheten sägs centern kräva åtstramningar av den irreguljära migrationen.⁵⁹

Vecka 20 dominerades rubrikerna av den internationella människosmugglingsliga som Gränsbevakningsväsendet tog fast på Helsingfors-Vanda flygplats⁶⁰. Av Gränsbevakningsväsendets utredning framgick att människor hade smugglats från Kontinentaleuropa via olika länder till Storbritannien. En professionell smugglingsliga, som verkar i åtminstone Sverige och Storbritannien, misstänks ligga bakom gärningarna och de misstänks ha debiterat cirka 8 000 euro per resa av de smugglade personerna.

⁵⁰ [Hämeen Sanomat](#) 27.2.2020, *Lapsikaappaukset ovat lisääntyneet viime vuosina Suomessa (Fall med bortförande av barn har ökat i Finland under de senaste åren, hämtad 8.4.2021)*

⁵¹ [YLE 9 July](#), *Ilman huoltajaa Suomeen tulleiden nuorten jälkihuollon yläikärajä nousee 25 vuoteen (Den övre åldersgränsen för eftervård för ensamkommande unga till Finland höjs till 25 år, hämtad 8.4.2021)*

⁵² [Ilkka-Pohjalainen](#) 12.11.2020, *Kyselytunti toi nuorisojengit eduskuntaan – Ohisalo painotti hallituksen lisänneen poliisin resursseja ja nuorten koulutusmahdollisuuksia (Frågestunden förde ungdomsgängen till riksdagen – Ohisalo betonade att regeringen har ökat polisens resurser och de ungas utbildningsmöjligheter, hämtad 8.4.2021)*

⁵³ [Ilkka-Pohjalainen](#) 26.11.2020, *Ulkomaalaistaustaisten vanhempien lapset ovat Suomessa muita lapsia heikommissa asemassa, selviää tutkimuksesta (Barn till föräldrar med migrantbakgrund i klart svagare ställning än andra barn i Finland, framgår av utredning, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁴ [Lapin Kansa](#) 19.1.2020, *Migri tilasi sopivampia lausuntoja – Maahanmuuttovirasto yritti vuosi sitten syrjäyttää kaksi turvapaikanhakijoista lausuntoja antavaa lääkäriä (Migrationsverket beställde mer lämpliga utlåtanden – för ett år sedan försökte Migrationsverket utsluta två läkare som ger utlåtanden om asylsökande, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁵ [Kainuun Sanomat](#) 23.4.2020, *Palautetun irakilaismiehen kuolemaa epäillään keksytyksi – Näin sisäministeri pahoitteli Suomen viranomaisten toimintaa viime syksynä (Den återsända irakiske mannens död misstänks vara påhittad – Så här beklagade inrikesministern Finlands myndigheters agerande förra hösten, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁶ [Ilkka-Pohjalainen](#) 2.1.2020, *Itävallan konservatiivien ja vihreiden hallitusohjelmaluonnoksessa mukana muun muassa huivikielto (Österrikiska konservativas och grönas regeringsprogramutkast omfattar bland annat ett slöjförbud, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁷ [YLE](#) 21.2.2020, *IL: Hallitus pääsi sopuun Välimereltä tuotavista turvapaikanhakijoista – Suomeen 175 ihmistä leireiltä (Italehti: Regeringen nådde överenskommelse om asylsökande som hämtas från Medelhavet – 175 personer till Finland från flyktinglägren, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁸ [Turun Sanomat](#) 2.3.2020, *Tuhannet pakolaiset pyrkivät Kreikkaan, kun Turkki ilmoitti päästävänsä heidät eteenpäin – rajalla kahakoitiin viikonloppuna ja yhden väitetään kuolleen (Tusentals flyktingar strävar efter att komma till Grekland, då Turkiet meddelade att de släpper dem vidare – upplopp vid gränsen i helgen och en person påstås ha avlidit, hämtad 8.4.2021)*

⁵⁹ [YLE](#) 7.3.2020, *Hallitus pätkäilee turvapaikanhakijoiden jalkapantoja – rajunkuloinen keino voikin helpottaa palautusta odottavien asemaa (Regeringen diskuterar fotbojor för asylsökande – den radikala metoden kan underlätta situationen för dem som väntar på återsändande, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁰ [YLE](#) 14.5.2020, *Rajavartiolaitos paljasti ihmiskuljetusringin Helsinki-Vantaalla – ihmisiä viety Manner-Euroopasta Isoon-Britanniaan noin 8 000 euron hinnalla (Gränsbevakningsväsendet avslöjade människosmugglingsliga på Helsingfors-Vanda – människor har förts från Kontinentaleuropa till Storbritannien till ett pris av cirka 8 000 euro, hämtad 8.4.2021)*

MÄNNISKOHANDEL

Under vecka 5 rapporterades i stor utsträckning om åtal mot kulturråd Veijo Baltzar, som dessutom omfattade åtal för människohandel.⁶¹

Helsingin Sanomats artikel i undersökande journalistik om exploatering av arbetstagare inom städbranschen rapporterades i stor utsträckning i medierna. Det sades att exploateringen närmade sig människohandel och den ursprungliga artikeln lyfte fram bland annat det i regeringsprogrammet antecknade, men vid tidpunkten för publiceringen av artikeln ännu inte förverkligade grundandet av polisens människohandelsgrupp.⁶² Debatten om exploateringen av arbetskraften fortsatte även under de kommande månaderna.

Under vecka 38 skrevs det i stor utsträckning om behandlingen av åtal mot Veijo Baltzar. Nyhetsrapporteringen fortsätter i takt med att processen framskrider och det orsakade stora publiceringstoppar under veckorna 49 och 50.⁶³

Öppnande av en sexköpslag för att förbättra⁶⁴ säkerheten för sexarbetare samt ANM:s åtgärdsförslag för förebyggande och undersökning av exploatering av utländsk arbetskraft och människohandel var i augusti 2020 synliga i medierna.⁶⁵ MTV Nyheter berättade i augusti att antalet offer för människohandel som kontaktade brottsofferjouren har ökat märkbart.⁶⁶

Vecka 36 nyhetsrapporterades det om rapporten från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), i vilken det konstaterades att Finland står inför utmaningar i bekämpningen av människohandel. Detta bland annat för att man inte lyckas ställa tillräckligt med kriminella till svars för sina gärning-

ar.⁶⁷ Vecka 37 rapporterades det om de thailändska bärplockarnas rättegång i högsta domstolen. Fallet gällde behandlingen av thailändska bärplockare på en bärgård i Mellersta Finland år 2016. Bärlockarna misstänktes ha blivit offer för människohandel.⁶⁸

2.3. Invandringsrelaterad forskning

Under 2020 publicerades återigen en betydande mängd invandringsrelaterad forskning. Nedan har sammanställts belysande, men inte uttömmande exempel på betydande myndighetspubliceringar samt akademisk forskning om ämnet.

Om Migrationsinstitutets tio Migrationssymposium 2019-evenemang publicerades 2020 den av Elli Heikkilä ederade boken **Mihin suuntaan Suomi kehittyy? Liikkuvuuden ja muuttoliikkeen dynamiikka. In Which Direction is Finland Evolving? The Dynamics of Mobility and Migration**⁶⁹, som baseras på en artikelsamling, som granskar migration på bred basis ur perspektivet för internationell migration, intern migration och rörlighet samt utlandsfinländare. Boken förser representanter för den offentliga sektorn, politiska beslutsfattare, forskare och den av migration intresserade allmänheten aktuell information.

I den av Tuomas Martikainen och Pirkko Pitkänen ederade boken **Muuttoliikkeiden vuosisata**⁷⁰ granskas effekterna av internationell migration på Finland samt utsikterna för migration inom den närmaste framtiden. Muuttoliikkeiden vuosisata är en översikt av ledande finländska migrationsforskare gällande aktuella internationella rörlighetsfenomen.

⁶¹ [YLE](#) 31.1.2020, *Veijo Baltzarin rikosepäilyt laajenivat ja uusia uhreja ilmeni: epäillään nyt myös törkeästä raiskauksesta (Brottsmisstankarna mot Veijo Baltzar utökades och nya offer trädde fram: nu misstanke om också grov våldtäkt, hämtad 8.4.2021)*

⁶² [Helsingin Sanomat](#) 5.7.2020, *Siivoton ala (Ostädad bransch, hämtad 8.4.2021)*

⁶³ [Iltä-Sanomat](#) 2.12.2020, *Veijo Baltzar sai syytteet ihmiskauppa- ja seksuaalirikoksista – oikeudenkäynti alkaa ensi viikolla (Veijo Baltzar åtalas för människohandel och sexualbrott – rättegången startar nästa vecka, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁴ [MTV Nyheter](#) 22.8.2020, *Voisivatko seksityöntekijät työskennellä yhteisissä työtiloissa? Uutissuomalainen: Näin puolueet vastaavat (Skulle sexarbetare kunna arbeta i gemensamma arbetsutrymmen? Uutissuomalainen: Så här svarar partierna, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁵ [Iltalehti](#) 20.8.2020, *Ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä yritetään suitsia - Ministeri: "Nyt tehdään kurssin muutos" (Man försöker tygla exploateringen av utländsk arbetskraft – Ministern: "Nu är det dags för en kursändring", hämtad 8.4.2021)*

⁶⁶ [MTV Nyheter](#) 21.8.2020, *Viidessä vuodessa 8 uhrista 380:een: Ihmiskaupan uhrien määrä paisui valtavaksi rikosuhripäivystyksessä – tällainen on tyypillinen hyväksikäytetty työntekijä (Från 8 till 380 offer på fem år: Antalet offer för människohandel ökade markant i brottsofferjouren – så här ser en typisk exploaterad arbetstagare ut, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁷ [Helsingin Sanomat](#) 3.9.2020, *Etyj: Suomella merkittäviä haasteita ihmiskaupan torjumisessa (OSSE: Finland står inför stora utmaningar i kampen mot människohandel, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁸ [Ilkka-Pohjalainen](#) 10.9.2020, *Thaimaalaisiin marjanpoimijoihin kohdistunutta ihmiskauppaa käsitellään korkeimmassa oikeudessa (Människohandel mot thailändska bärplockare behandlas i Högsta domstolen, hämtad 8.4.2021)*

⁶⁹ Heikkilä, Elli (2020) Förord. Elli Heikkilä (red.), *Mihin suuntaan Suomi kehittyy? Liikkuvuuden ja muuttoliikkeen dynamiikka. In Which Direction is Finland Evolving? The Dynamics of Mobility and Migration. X Migrationssymposium 2019. 39 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet*

⁷⁰ Martikainen, Tuomas och Pirkko Pitkänen (red.) (2020) *Muuttoliikkeiden vuosisata. 37 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet. 90 s.*

I den granskas bland annat befolkningsmässiga förändringar, invandringspolitik, arbetskraftens rörlighet och klimatförändringen.

Specialforskare och docent Pasi Saukkonens samlingsverk **Vimmainen maailma - Kirjoituksia muuttoliikkeestä, monikulttuurisuudesta ja nationalismista** behandlar den internationella migrationens, det mångkulturella samhällets och nynationalismens⁷¹ nostalgi. I verket har man samlat denna politiska forskares kolumner, som 2015–2019 publicerats i tidningen Siirtolaisuus-Migration samt andra skrivelser.

I rapporterna i serien **How different are we? Survey results on identities, values and attitudes among the Finnish majority population and the largest ethno-linguistic minorities**⁷², som publicerats av Finska kulturfonden och e2 Research och som ederats av Ville Pitkänen, Pasi Saukkonen och Jussi Westinen, granskas olika språkgruppers identiteter, värderingar och attityder i Finland. Forskningen genomfördes i två etapper, varav den första behandlade finländare och svenskspråkiga finländare, och den andra delen fokuserade på identiteter, värderingar och attityder bland de största etnicitet-språkgrupperna inom Helsingforsregionen: personer som talar ryska, estniska, engelska, somali och arabiska.

Under 2020 publicerades även forskning gällande migranter och användningen av olika tjänster:

Publikationen av projektet **MATEAS - Invandra-re som klienter hos hälsovårdstjänsterna**⁷³ erbjuder information om hälso- och sjukvårdssystemet i Finland och mångkulturellt arbete i synnerhet inom hälso- och sjukvården. I projektet utvecklades utbildningen Hälso- och sjukvårdstjänster i Finland, som är riktad till migranter och utbildare. För yrkesutbildade inom hälso- och sjukvården och aktörer på tredje sektorn genomfördes Invandrare inom hälso- och sjukvården-utbildningar samt utvecklades kund- och serviceprocesser ur perspektivet för migrantklienter. I projektet producerades specialmaterial, vi-

deor, bilder, kartappar och handböcker för utbildare.

FPA:s projekt **Maahanmuuttajien kuntoutuksen kehittämishanke (Utveckling av rehabiliteringstjänster för invandrare, projektet Mahku)** bestod av tre projekt och genomfördes 2015–2020. I projektet testades och utvecklades en rehabiliteringstjänst i vilken kombineras yrkesinriktad rehabilitering och undervisning i finska, producerades information för migranter om FPA:s rehabiliteringstjänster på olika språk och utbildning som stärker den kulturella kompetensen för FPA:s serviceproducenter inom rehabilitering. I slutpubliceringen av projektet Mahku⁷⁴ berättas det om projektets bakgrund, mål, genomförande och resultat. Merparten av kapitlen i publikationen har skrivits av yrkesutbildade personer som deltagit i utvecklingen och testningen av rehabiliteringstjänsten, där yrkesinriktad rehabilitering och undervisning i finska kombineras.

I tjänsten med yrkesinriktad rehabilitering för migranter, som FPA testade, kombinerades Sysselsättningsfrämjande yrkesinriktad rehabilitering och undervisning i finska. I forskningsrapporten **Suomen kieltä ammatillisessa kuntoutuksessa - Maahanmuuttajien ammatillisen kuntoutuspalvelun kokeilun arviointitutkimus (Finska språket inom professionell rehabilitering - utvärderingsstudie gällande testet av yrkesinriktad rehabiliteringstjänst för migranter)**⁷⁵ utvärderas rehabiliteringstjänstens funktion och lämplighet som FPA-tjänst. Mahku-rehabiliteringen som testades undersöktes genom triangulering. Vid undersökning av rehabiliteringstjänstens funktion och de uppledda svårigheterna togs hänsyn till perspektiven för rehabiliteringsklienterna, serviceproducenterna och arbetsgivare som erbjöd arbetsprövningsplatser.

Dessutom undersöktes effekterna av COVID-19-pandemin på migrantsammanslutningar. Forskningen som bedrevs av Eerika Finell et al, **Lived experience related to the COVID-19 pandemic among Arabic-, Russian- and Somali-speaking migrants in Finland**⁷⁶, granskade upplevelsorna bland

⁷¹ Saukkonen, Pasi: Vimmainen maailma. Kirjoituksia muuttoliikkeestä, monikulttuurisuudesta ja nationalismista. 35 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet 2020

⁷² Pitkänen, Ville, Pasi Saukkonen och Jussi Westinen: How different are we? Survey results on identities, values and attitudes among the Finnish majority population and the largest ethno-linguistic minorities. Helsingfors: E2 Research 2020

⁷³ Helena, T., Nina, S. och Taija, K. eds., (2020). Terveyspalvelut tutuksi: Mateas : maahanmuuttajat terveystalveluiden asiakkaina. Tillgänglig: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7266-40-3> (Hämtad 09.04.2021)

⁷⁴ Salli, A. (2020). Maahanmuuttajien kuntoutuksen kehittämishanke. Kehittämistä, kokeilua, kohtaamisia ja taitojen vahvistumista. Kuntoutusta kehittämässä, Helsingfors: Fpa. Tillgänglig https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/321982/Kuntoutustakehittamassa24_saavutettava.pdf (Hämtad 9.4.2021)

⁷⁵ Varjonen, S., Vuorento, M., Pitkänen, S., Vilhunen, T. och Hautamäki, L. (2020). Suomen kieltä ammatillisessa kuntoutuksessa. Maahanmuuttajien ammatillisen kuntoutuspalvelun kokeilun arviointitutkimus, Helsingfors: Fpa. Tillgänglig: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/321978/Kuntoutustakehittamassa23_saavutettava.pdf (Hämtad 9.4.2021)

⁷⁶ Finell, Eerika, Inga Jasinskaja-Lahti, Marja Tiilikainen, Nasteho Hasan, Fairuz Muthana (2020) Lived experience related to the COVID-19 pandemic among Arabic-, Russian- and Somali-speaking migrants in Finland. PsyArXiv Preprints. November 24. doi:10.31234/osf.io/q2v7r

arabiska, ryska och somalisammanslutningar då pandemisituationen i Finland var som värst våren 2020. Enkätundersökningen besvarades av 209 personer och den visade att gruppernas upplevelser hade varierat stort sinsemellan, men att man som en gemensam nämnare kunde nämna betoningen av sammanslutningarnas betydelse i svåra situationer och i undersökningen funderade man över hur förtroendet mellan myndigheterna och sammanslutningarna skulle kunna förbättras i framtiden.

2.4. Andra utvecklingsriktningar vanligen förknippade med invandring

Regelverket gällande migrationsförvaltningens behandling av personuppgifter sammanställdes i en ny lag, som trädde i kraft 1.9.2020. Lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen ersatte den över 20 år gamla lagen om utlänningsregistret och kompletterade EU:s dataskyddsförordning, dataskyddslagen, lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållande av den nationella säkerheten och lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen. Dessutom sammanställdes i lagen regelverket gällande behandlingen av personuppgifter från andra lagar inom migrationsförvaltningsområdet. På det här sättet förtydligas regelverket gällande behandlingen av personuppgifter ur perspektivet för tryggnad av säkerheten för både den som tillämpar lagen och den registrerade.⁷⁷

Migrationsverket publicerade en utredning 21.8.2020 som behandlade myndighetens utredningsskyldighet och informationshämtning i utlänningsärenden. Utredningen utarbetades av Östra Finlands universitet.

Den juridiska utredningen granskar

- myndighetens skyldighet att utreda och kundens skyldighet att medverka i avgörandet av sitt ärende
- regelverket gällande sekretess i utlänningsärenden
- tillgång till och användning av information i utlänningsärenden.

Utredningen beställdes som en del av det av Migrationsverket och Polisyrkeshögskolan genomförda utredningsprojekt gällande samarbete mellan invandrings- och säkerhetsmyndigheterna (MISEC-projektet).⁷⁸

---

⁷⁷ https://intermin.fi/-/uusi-maahanmuuttohallinnon-henkilotietolaki-selkeyttaa-saantelya-ja-tukee-oikeusturvaa?languageId=sv_SE (Hämtad 9.4.2021)

⁷⁸ https://migri.fi/-/uusi-selvitys-tarkastelee-viranomaisten-selvittamisvelvollisuutta-ja-tiedonhankintaa-ulkomaalaisasioissa?languageId=sv_SE (Hämtad 9.4.2021)

3. Laglig invandring och migration

3.1. Arbetsrelaterad invandring

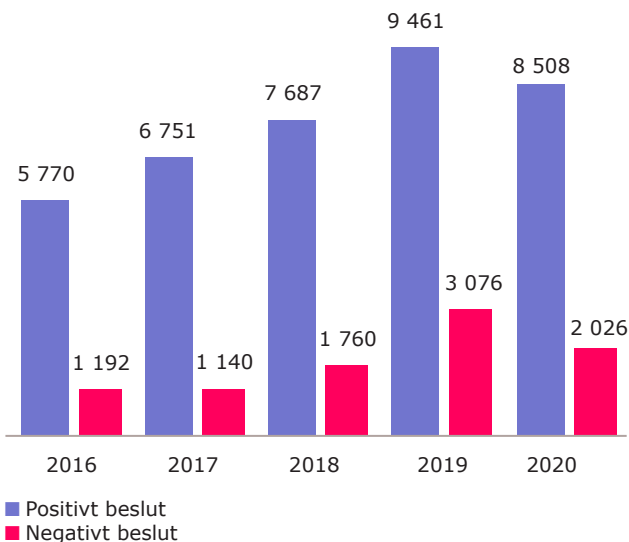
BESLUT

År 2020 beviljades 8 508 personer ett första uppehållstillstånd på basis av arbete i Finland. **Antalet beviljade arbetsrelaterade uppehållstillstånd ökade klart mest jämfört med året innan**, då sammanlagt 9 461 uppehållstillstånd beviljades på denna grund.

Antalet uppehållstillstånd som beviljats för arbete har i allmänhet haft en ökande trend i redan flera år, men situationen för 2020 påverkades helt uppenbart av COVID-19-pandemin.

Migrationsverket fattade beslut om sammanlagt 10 737 arbetsrelaterade uppehållstillstånd, varav 79 procent av de sökande fick ett positivt beslut och 19 procent ett negativt beslut (2 % förföll). Flest första arbetsrelaterade uppehållstillstånd beviljades till medborgare från Ukraina (2 613), Ryssland (1 075) och Indien (517).

Första beslut om uppehållstillstånd på grund av arbete 2016–2020

Källa: Migrationsverket

Upphållstillstånd som beviljas för arbete delas in i underkategorier i enlighet med diagrammet nedan. Precis som tidigare år har man i de flesta fallen beviljat ett första uppehållstillstånd för arbete uttryckligen för sådant arbete som kräver ett delbeslut. Det var alltså fråga om så kallat uppehållstillstånd för arbetstagare.⁷⁹

Upphållstillstånd för arbetstagare söks i huvudsak av personer som utför arbetsprestationer. Upphållstillstånd för arbetstagare beviljas till exempel inom följande branscher: jordbruks-, restaurang-, matlagnings-, byggnads-, städ- och transportbranscherna.⁸⁰ Under 2020 beviljades totalt 4 504 uppehållstillstånd för arbetstagare. De flesta av dessa sökande kom från Ukraina (1 218 uppehållstillstånd).

Ett stor antal uppehållstillstånd, totalt 864 stycken, beviljades också specialister, även om de var färre än 2019.

Även 2020 kom de flesta av dessa specialister från Indien (288). Merparten av dem anlände för att arbeta inom IT, precis som året innan.

Dessutom kom det många säsongarbetare till Finland: Totalt 1 681 tillstånd beviljades, när man räknar med säsongarbete som varar 3–6 månader samt säsongarbete som varar 6–9 månader och som kräver ett delbeslut. Säsongarbetare i Finland arbetar särskilt inom trädgårdar, växthus, bärgårdar och bärplockning.

År 2020 beviljades totalt 53 uppehållstillstånd för tillväxtföretagare, vilket var lika många som 2019.

Fortsatt tillstånd för arbete beviljades sammanlagt 10 461 stycken, vilket innebär att antalet fortsatta tillstånd ökade märkbart jämfört med året innan, då antalet motsvarande uppehållstillstånd var 8 255. Oftast fortsatte medborgare från Ukraina, Ryska federationen och Indien sin uppehållsrätt på grund av arbete.

⁷⁹ Ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare avgörs i en process i två faser som innefattar ett delbeslut av TE-byrån. Av denna anledning går uppehållstillstånd för arbetstagare också under benämningen arbete som kräver delbeslut. TE-byråns delbeslut är en helhetsprövning som omfattar en bedömning av tillgången på arbetskraft, anställningsvillkoren och arbetsgivarens och arbetstagarens förutsättningar. Efter TE-byråns delbeslut överförs det slutliga avgörandet av ansökan om uppehållstillstånd till Migrationsverket, som bedömer huruvida de allmänna förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd uppfylls.

⁸⁰ Inrikesministeriet (2018), Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopolitiittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi (Regeringens migrationspolitiska program för att stärka den arbetsrelaterade invandringen), Inrikesministeriets publikation 1/2018, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-176-3> (Hämtad 16.4.2020)

Beslut om första uppehållstillstånd på basis av arbete 2020

	Positiva	Negativa	Totalt
Näringsidkande	104	274	378
Arbete som kräver delbeslut	4 504	1 467	5 971
Vetenskaplig forskning	776	8	784
Praktikant	70	20	90
Idrott och tränarverksamhet	137	101	238
Specialist	864	16	880
Övrigt arbete	176	28	204
Specialist, blåkort	108	2	110
Säsongsarbete	1 208	70	1 278
Säsongsarbete som kräver delbeslut	484	21	505
Intern omplacering	15	1	16
Startup-företagare	53	12	65
Frivilligarbete	9	6	15
Totalt	8 508	2 026	10 534

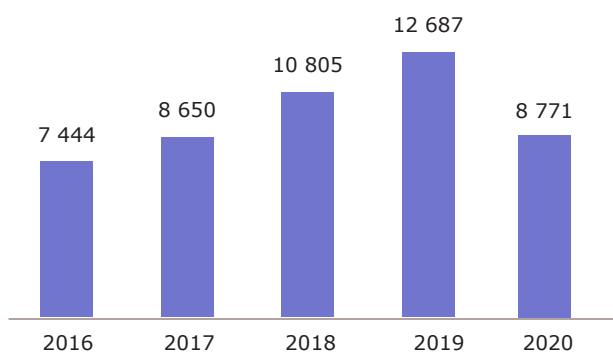
Källa: Migrationsverket

Av dem som fått uppehållstillstånd för arbete var 30 procent kvinnor och 70 procent män.⁸¹

ANSÖKNINGAR

Liksom föregående år var arbete, trots effekterna av pandemin, fortfarande den vanligaste ansökningsgrunden för det första uppehållstillståndet under 2020. Antalet ansökningar om ett första uppehållstillstånd för arbete som anhängiggjordes uppgick till 8 771 stycken, vilket var en sänkning med 30 procent jämfört med året innan (jmf. 12 687 ansökningar 2019).

Första ansökningar om uppehållstillstånd för arbete 2016–2020

Källa: Migrationsverket

Antalet uppehållstillstånd som beviljats för arbete ger emellertid inte någon heltäckande bild av den utländska arbetskraften i Finland, eftersom inte alla som kommer till Finland för att arbeta behöver skaffa uppehållstillstånd. En del av den utländska arbetskraften kommer till Finland inom ramen för fri rörlighet inom EU- och EES-området. EU-medborgare får vistas och arbeta fritt i Finland i tre månader utan att registrera sin uppehållsrätt. EU-medborgare som vistas över tre månader i Finland ska registrera sin uppehållsrätt.

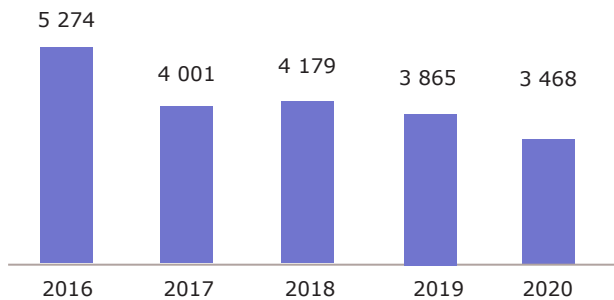
Antalet EU-medborgare som registrerade sin uppehållsrätt på basis av arbete fortsatte sin nedåtgående trend under 2020. År 2020 registrerade totalt 3 468 EU-medborgare sin uppehållsrätt i Finland med arbete som grund. Detta antal omfattar positiva registreringsbeslut som beviljats för såväl arbete som näringsidkande.

Omkring en fjärdedel av alla EU-medborgare som registrerat sin uppehållsrätt på basis av arbete var estländare (863 personer). Även ett antal bland annat rumäner och letter kom till Finland för att arbeta.

Utöver EU- och EES-medborgarna **faller en del av de säsongsarbetare som kommit till Finland från tredjeländer utanför analysen, om den endast omfattar de uppehållstillstånd som beviljats.** Enligt en lag som trädde i kraft år 2018 ska alla som kommer till Finland för säsongsarbete för en tid

⁸¹ Siffrorna omfattar såväl första uppehållstillstånd som fortsatta tillstånd.

EU-medborgare som registrerat sin uppehållsrätt på basis av arbete

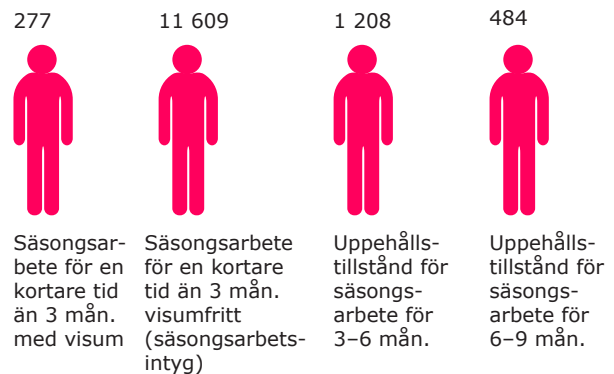

Källa: Migrationsverket

som överstiger tre månader ansöka om uppehållstillstånd för säsongarbetare, och de ingår således för närvarande i statistiken över uppehållstillstånd.

De som kommer till Finland för säsongarbete för en kortare tid än tre månader upptas dock fortfarande inte i statistiken för uppehållstillstånd. Personer som kommer till Finland från visumfria länder för säsongarbete för en kortare tid än tre månader ska ansöka om ett **säsongarbetsintyg**. Totalt 11 609 av dessa utfärdades år 2020.⁸² personer som anlände från viseringskrävande länder för arbete på mindre än tre månader förvärvade ett **visum**, som utfärdades för säsongarbete för cirka 277 personer. De flesta av de säsongbundna arbetsvisumen utfärdades till medborgare i Ryssland (148), Ukraina (126) och Thailand (93).⁸³ Det bör dock noteras att ukrainare också kan flytta till Finland med ett biometriskt pass utan visum. I så fall måste de ansöka om intyg för säsongarbete hos Migrationsverket.

Säsongarbete år 2020

Källa: Migrationsverket och utrikesministeriet

BREXIT

Sedan den 1 oktober 2020 har brittiska medborgare och deras familjemedlemmar kunnat ansöka om uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Förra året lämnade britterna och deras familjer in 1 737 ansökningar om uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Britter och deras familjemedlemmar kan ansöka om uppehållsrätt enligt utträdesavtalet till och med den 30 september 2021, om de har registrerat sin uppehållsrätt som EU-medborgare eller som familjemedlem till en EU-medborgare. Från och med år 2021 behöver brittiska invånare som flyttar till Finland uppehållstillstånd.⁸⁴

⁸² Källa: Migrationsverket.

⁸³ Källa: Utrikesministeriet, medräknat i antalet finns även bärplockare, som inte ansöker om visum för säsongarbete, utan ett vanligt Schengenvisum.

⁸⁴ https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan?languageId=sv_SE (Hämtad 24.03.2021)

3.2. Undersökningar om arbetskraftsmigration

Maahanmuuttajaopiskelijan ääni – näkökulmia opintoihin ja työelämään Suomessa (Migrantstudentens röst – perspektiv på studier och arbetsliv i Finland)⁸⁵ i forsknings- och utvecklingsprojektet besvaras frågan om vilka faktorer som gör det lättare eller svårare för migrantstudenter att idka yrkesstudier, röra sig mellan olika skolnivåer och hitta arbete. Forsknings- och utvecklingsprojektet är uppdelat i forsknings- och utvecklingsdelar enligt principerna för utvecklande arbetsforskning.

Forskningsrapportens dataanalys börjar med en beskrivning av migrantstudentens individuella erfarenhet och går sedan igenom lärarintervjuer och analyser av skolregistret samt nationell statistik. Helhetsbilden som målas av de olika forskningsuppgifterna konkretiserar migrantstudenternas vardag på Finlands och särskilt Nylands utbildnings- och arbetsmarknad.

Kaisu Koskelas avhandling **Negotiating the ‘migrant elite’: Boundary making and social identities among skilled migrants in Finland (Diskussioner med “migranteliten”: Gränsskapning och sociala identiteter hos kunniga migranter i Finland)**⁸⁶ behandlar den sociala identiteten hos högutbildade migranter som bor i Finland, gränserna mellan grupper och känslan av tillhörighet. Av-

handlingsmaterialet är etnografiskt. Avhandlingens centrala forskningsfråga är: Hur hittar och definierar högutbildade migranter sin plats i samhällsstrukturerna när de bosätter sig i Finland? Enligt avhandlingen upplever högutbildade migranter inte att de är i princip jämbördiga medlemmar i det finska samhället. Därför söker de en känsla av samhörighet hos det ”internationella parallellsamhället” i Finland som består av andra högutbildade migranter och internationaliserade finländare.

Henna Jousmäkis rapport **Kielestä kiinni? Työperusteisten maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusmahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla (Beror det på språket? Språk- och kulturutbildningsmöjligheter för arbetsbaserade migranter i Södra Österbotten)**⁸⁷ hänvisar till ett projekt i Södra Österbotten där arbetsbaserade migranternas möjligheter att studera finska i Södra Österbotten kartlades. Enligt rapporten kommer utmaningarna i Södra Österbotten från långa avstånd mellan vuxenutbildningsanstalterna som betjänar invånare i olika kommuner. Dessutom är det svårt att hitta kvalificerade timplärare som undervisar i finska som andraspråk i området. Enligt undersökningen följer emellertid landskapets vuxenutbildningsanstalter efterfrågan noga, och det återstår att överväga om arbetstagare med behov av språkundervisning förstår hur de ska uttrycka sina önskemål om kurser för att utveckla sina språkkunskaper.

⁸⁵ Ahonen-Coly, S., Halme, K., Hietalahti, A., Lang, T., Rätty, M., Saari, E. and Viinamäki, L. (n.d.). Maahanmuuttajaopiskelijan ääni - näkökulmia opintoihin ja työelämään Suomessa. Helsingfors: Yrkehögskolan Laurea. Tillgänglig: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-599-3> (Hämtad 9.4.2021)

⁸⁶ Koskela, Kaisu (2020) Negotiating the ‘migrant elite’: Boundary making and social identities among skilled migrants in Finland (Avhandling), Helsingin universitet, tillgänglig på <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/317814> (Hämtad 9.4.2021)

⁸⁷ Jousmäki, H. (2020). Kielestä kiinni? Työperusteisten maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusmahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla Selvityshankkeen raportti. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys.

3.3. Utvecklingsriktningar gällande arbetsrelaterad invandring

I enlighet med statsminister Sanna Marins regeringsprogram utvidgades det nationella programmet Talent Boost från hösten 2020 till att omfatta inte bara specialister och startupföretag, utan också arbetskraft, studenter och forskare.

Under 2020 inriktades programmet Talent Boost på att kommunicera på ett lockande sätt och främja Finlandsbilden för specialister, studenter, forskare och startupföretag i tredjeländer. Den största kampanjen 2020 var Future is Made in Finland-kampanjen som var riktad mot Asien⁸⁸.

Syftet med programmet Talent Boost är att internationella experter ska stärka Finlands sysselsättningsgrad, högskolornas kvalitet, mångfald och internationalitet samt tillväxten, internationaliseringen och förnyelsen av företag och FoU-verksamhet samt att locka investeringar till Finland.

Under 2020 inleddes ett utvecklingsprojekt⁸⁹ för att genomföra och samordna genomförandet av regeringsprogrammet gällande invandringslagstiftning och tillståndsförfaranden. I projektet deltar arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, utrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet. Projektet genomförs som en del av åtgärdshelheten Talent Boost.

Projektets mål är följande:

- förenkling av lagstiftningen om behandling av ansökningar om uppehållstillstånd
- modernisering av bestämmelserna för studenter och forskare
- modernisering av bestämmelserna för säsongsarbetare
- påskyndning av myndigheternas förfaranden gällande behandling av ansökningar om uppehållstillstånd
- förhindrande av utnyttjande av utländsk arbetskraft

Våren 2020 inrättade arbetsminister Tuula Haatainen en arbetsgrupp för att förbereda åtgärder mot arbetsrelaterat missbruk som en del av strategin för

att bekämpa svarthandel. Arbetsgruppens åtgärds-paket består av 14 förslag till åtgärder som rör både lagstiftningsåtgärder och åtgärder som rör vägledning och förbättrat samarbete mellan myndigheter. Arbetsgruppen föreslår att påföljderna för missbruk ska förtydligas så att påföljderna i högre grad riktas i stället för offret mot den arbetsgivare som begår missbruket. Arbetsgruppen föreslår också att myndigheternas resurser ökas och att möjligheterna till samarbete mellan myndigheterna stärks genom att informationsutbytet och användningen av övervakningsdata och andra observationsdata förbättras. En del av förslagen kan tas i bruk under hösten 2020. Arbetsgruppen förbereder ytterligare åtgärder och kommer att fortsätta sitt arbete fram till slutet av 2021.⁹⁰

2020 påverkade coronaviruspandemin hanteringen av arbetstagarnas uppehållstillstånd på många sätt.

Migrationsverket ändrade sina riktlinjer för behandlingen av arbetstillstånd på grund av den exceptionella situationen som orsakades av coronaviruset. Coronaviruspandemin påverkade sysselsättnings- och inkomstnivåerna för många migranter, så flexibilitet visades gällande kravet på uppehälle för sökande av fortsatt tillstånd. I undantagsfall kunde den sökandes uppehälle tryggas om den sökandes inkomst eller andra tillgängliga resurser nådde upp till det lägsta bruttobeloppet för arbetsmarknadsstöd på 724 euro per månad. Instruktionerna gällde från 25.6.2020 till 31.12.2020. Enligt instruktionerna beaktas, även i samband med nästa ansökan om förlängning av arbetstillstånd, coronans effekter på den faktiska arbetstiden/inkomsten som förmildrande faktor, förutsatt att arbetsgivaren i övrigt har alla arbetsgivarens förutsättningar i ordning.

Reserestriktionerna som beror på coronaviruspandemin gjorde det svårt för migranter att ansöka om pass. Migrationsverket ändrade sina riktlinjer för främlingspass för att ta hänsyn till situationen. Enligt de nya riktlinjerna kan främlingspass utfärdas samtidigt med uppehållstillståndet till en person som ansöker om uppehållstillstånd, om den sökande uppfyller övriga krav för att få uppehållstillstånd och inte kan förnya/erhålla ett nationellt pass från Finland (Finland har ingen beskickning i landet i fråga, beskickningen i fråga utfärdar inte pass eller är stängt på grund av coronaviruset osv.). I sådana fall

⁸⁸<https://www.studyinfinland.fi/future-is-made-in-finland> (på engelska, hämtad 12.4.2021)

⁸⁹<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM027:00/2020> (Hämtad 12.4.2021)

⁹⁰https://tem.fi/-/ulkomaisen-tyovoiman-hyvaksikaytto?languageId=sv_SE (Hämtad 30.3.2021)

kan främlingspasset anses vara utfärdat av ett annat särskilt skäl enligt utlänningslagens 134 §. Praxisen gällde fram till den 31 oktober 2020.

I ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare har TE-byrå bedömt i ett delbeslut vilken betydelse permitteringar haft för beviljandet av uppehållstillstånd. Migri fattade beslutet normalt i enlighet med delbeslutet. Det beslutades att om ett delbeslut redan har fattats och Migri får kännedom om sökandens permittering/uppsägning, ska Migri kontakta TE-byrå och be dem ompröva delbeslutet.

Under ledning av arbets- och näringsministeriet förkortades målet för behandlingen av ansökningar om uppehållstillstånd på arbets- och studiebasis så att beslut om uppehållstillstånd måste fattas inom 30 dagar, och inom två veckor för specialister och tillväxtföretagare med familj. Detta ändrade inte de faktiska målen för behandlingstiden som nämns i lagarna.⁹¹

I utlänningslagen⁹², lagen om säsongarbete⁹³, lagen om företagsintern förflyttning av utlänningar⁹⁴ och lagen om studerande, forskare och volontärer⁹⁵ infördes tillfälliga bestämmelser som gör det möjligt för tredjelandsmedborgare som redan är lagligen bosatta enligt dessa lagar att arbeta i roller som är viktiga för försörjningsberedskapen och arbetsmarknaden. Ändringarna gällde från den 9 april 2020 till den 31 oktober 2020.⁹⁶

I synnerhet på grund av inresesvårigheterna under våren 2020 fick Migrationsverket listor från olika myndigheter på grundval av vilka intyg för säsongarbete/ säsongvisa uppehållstillstånd prioriterades och beviljades och inresan underlättades.

I sina förhandlingar den 6 maj framhöll regeringen behovet av att säkerställa tillgången till säsongarbete som behövs på lantgårdar och trädgårdsodlingar, samt av inresan av utländsk säsongarbetskraft och incitament för inhemsk arbetskraft. Vad gäller utländsk säsongarbetskraft, beslöt regeringen att häva följande begränsningar för inresa:

- Liksom andra pendeltjänster kommer EU-medborgare att tillåtas resa in i landet för säsongarbete från och med den 14 maj.

- Inresa tillåts för 3 000 personer på våren och försommaren utöver de 1 500 personer som tidigare beslutats om från länder utanför EU, från och med den 14 maj. Befintliga instruktioner för transport och två veckors karantän kommer att fortsätta. Jord- och skogsbruksministeriet kommer att ge mer detaljerade instruktioner om inträde.
- För att säkerställa skörden tillåts senast den 31 maj den mängd arbetskraft som separat bedöms nödvändig från början av juni till slutet av september, med beaktande av Covid-19-situationen i ursprungsländerna och tillgången på inhemsk arbetskraft.⁹⁷

Den 27 augusti beslutade statsrådet att ändra restriktionerna för gränstrafik så att naturbärplockare inte längre kan komma till Finland från tredjeländer från vilka inresan till Finland hade begränsats på grund av coronaepidemin. Begränsningen trädde i kraft den 28 augusti. Ändringen påverkade till exempel inte möjligheten för thailändska bärplockare att komma till Finland, eftersom invånare i Thailand inte var föremål för inreserestriktioner. Andra tredjeländer vars invånare får resa in i Finland utan begränsningar var Sydkorea, Georgien, Rwanda, Tunisien, Uruguay och Nya Zeeland. Från övriga tredjeländer kunde man inte komma in i Finland utom av de skäl som anges i regeringsbeslutet.⁹⁸

Sommaren 2020 organiserade arbets- och näringsministeriet en bidragsansökan för utveckling av rådgivningstjänster för migranter och utbyggnad av det befintliga servicenätverket. Bidraget beviljades 21 projekt som genomfördes av kommuner och samkommuner. I statsbudgeten för 2020 ingick fyra miljoner euro för konsolidering och utveckling av väglednings- och rådgivningstjänster för migranter. Arbets- och näringsministeriet ordnade en bidragsansökan för kommuner och samkommuner från den 18 maj till den 18 juni 2020. Under perioden 1.9.2020-31.8.2021 kommer de projekt som finansieras genom ansökningsomgången att stödjas med totalt cirka 3,3 miljoner euro.

I de flesta av de finansierade projekten utvecklas vägledning och rådgivning på regional eller subregional nivå eller på ett område som innefattar flera kommuner.⁹⁹

⁹¹ Migrationsverket, tillstånds- och medborgarskapsenheten: E-postintervju 21.12.2020

⁹² <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200208> (Hämtad 16.4.2021)

⁹³ <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200209> (Hämtad 16.4.2021)

⁹⁴ <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200210> (Hämtad 16.4.2021)

⁹⁵ <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200211> (Hämtad 16.4.2021)

⁹⁶ https://tem.fi/-/lakimuutokset-kolmansien-maiden-kansalaisten-oikeudesta-tyoskennella-huoltovarmuuden-ja-tyomarkkinoiden-toimivuuden-kannalta-tarkeissa-tehtavissa-voim?languageId=sv_SE (Hämtad 16.4.2021)

⁹⁷ https://intermin.fi/-/10616/hallitus-linjasi-kausityovoiman-saatavuuden-turvaamisesta?languageId=sv_SE (Hämtad 30.3.2021)

⁹⁸ https://intermin.fi/-/tiettyjen-riskimaiden-marjanpoimijoiden-maahantulo-rajoitetaan?languageId=sv_SE (Hämtad 12.4.2021)

⁹⁹ <https://tem.fi/-/maahanmuuttajien-ohjaus-neuvonta> (på finska, hämtad 12.4.2021)

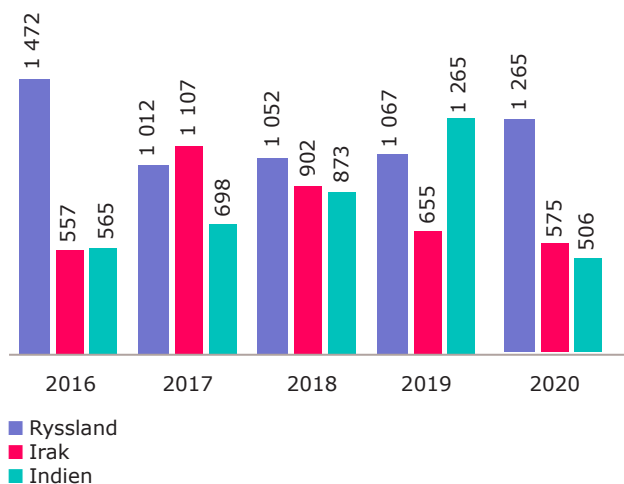
3.4. Familjeåterförening

Trots den allmänna minskningen av antalet uppehållstillstånd till följd av COVID-19-pandemin var familjen fortfarande den vanligaste anledningen till att flytta till Finland 2020. År 2020 beviljades 8 592 utlänningar ett första uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband. Antalet minskade betydligt från året innan, då sammanlagt 10 251 uppehållstillstånd beviljades på basis av familjeband.

Ryska federationen har traditionellt toppat statistiken över utländska medborgare som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband, med undantag av år 2017, då Irak gick om Ryska federationen. År 2019 gick emellertid Indien förbi Ryssland bland den vanligaste nationaliteten som beviljades uppehållstillstånd på basis av familjeband, men år 2020 återvände Ryssland till toppen, medan indiska ansökningar minskade avsevärt.

Migrationsverket fattade sammanlagt 10 559 beslut gällande ansökningar om uppehållstillstånd på basis av familjeband. **Av dessa beslut var 81 procent positiva och 17 procent negativa.**

Upphållstillstånd som beviljades på basis av familjeband, de tre största nationaliteterna 2016–2020

Källa: Migrationsverket

Totalt inlämnades 8 369 ansökningar om ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband. Motsvarande siffra föregående år var 11 753 ansökningar, vilket innebär att antalet minskade betydligt. Liksom i besluten var Ryssland det vanligaste medborgarskapslandet när det gäller antalet ansökningar.

Upphållstillstånd som beviljades på basis av familjeband kan delas in i grupper enligt anknytningsperson;

Totalt 33 % av dem som beviljades ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband var familjemedlemmar till finska medborgare.

Familjemedlemmar till personer som beviljats internationellt skydd utgjorde 15,5 procent av alla som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband.

Liksom året innan **var de personer som kommit till Finland på basis av familjeband dock oftast familjemedlemmar till andra utlänningar, t.ex. till en person som beviljats uppehållstillstånd för arbete: detta gällde 51 procent av alla fall.**¹⁰⁰

Bilden förändras något när man granskar för vem uppehållstillståndet söktes: När det gäller personer som fått internationellt skydd var den familjemedlem som kommit till Finland klart oftast deras minderåriga barn. Även i fråga om övriga utlänningar utgjorde minderåriga barn en majoritet bland familjemedlemmar som kommit till Finland, men i ganska många fall var det också fråga om personens make. När det gäller finska medborgare var den familjemedlem som kommit till Finland klart oftast hans make. Trenden är densamma som under tidigare år.

Totalt beviljades 12 346 fortsatta uppehållstillstånd på basis av familjeband. Antalet minskade något från året innan, då sammanlagt 10 615 motsvarande tillstånd beviljades. De vanligaste nationaliteterna bland dem som beviljades fortsatt tillstånd på basis av familjeband var Ryssland, Irak och Indien.

Av dem som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband var 60 % kvinnor och 40 % män.¹⁰¹

¹⁰⁰ Med övriga utlänningar avses till exempel personer som beviljats uppehållstillstånd för arbete.

¹⁰¹ Siffrorna omfattar såväl första uppehållstillstånd som fortsatta tillstånd.

Beslut om ansökan om ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband 2020

	Positiva	Negativa	Totalt
Vårdnadshavare för person som fått internationellt skydd	35	14	49
Barn till person som fått internationellt skydd	1 038	83	1 121
Övrig anhörig till person som fått internationellt skydd	67	128	195
Make eller maka till person som fått internationellt skydd	220	125	345
Vårdnadshavare för övrig utlänning	15	21	36
Barn till övrig utlänning	2 723	442	3 165
Övrig anhörig till övrig utlänning	5	20	25
Make/maka till övrig utlänning	1 683	401	2 084
Vårdnadshavare för finsk medborgare	99	27	126
Barn till finsk medborgare	363	134	497
Övrig anhörig till finsk medborgare	8	127	135
Make/maka till finsk medborgare	2 336	272	2 608
Totalt	8 592	1 794	10 386

Utöver tredjelandsmedborgare kom även EU-medborgare till Finland på grund av familjeskäl. **År 2020 registrerade 1621 EU-medborgare sin uppehållsrätt i Finland på basis av familjeband.** Det innebär en liten minskning från föregående år. År 2019 gjordes 1795 motsvarande registreringar. Den klart största gruppen som registrerade sin uppehållsrätt med familjen som grund var estländare (423 personer), i likhet med tidigare år.

Därutöver beviljade Migrationsverket sammanlagt 728 uppehållskort för familjemedlemmar. Upphållskort för EU-medborgares familjemedlemmar kan beviljas EU-medborgares familjemedlemmar som inte är EU-medborgare. Flest uppehållskort för EU-medborgares familjemedlemmar beviljades medborgare i Ryska federationen (133 st.).

3.5. Ändringar i lagstiftningen om familjeåterförening och andra utvecklingsriktningar

År 2020 förberedde inrikesministeriet en ändring av utlänningslagen som syftade till att avskaffa kravet på uppehälle för minderåriga anknytningspersoner som fått uppehållstillstånd på grundval av internationellt skydd. Samtidigt utreds det hur krav på uppehälle påverkar skyddet av familjelivet för flyktingar och personer som beviljats subsidiärt skydd och förverkligandet av familjeåterförening. I det projekt som inrättades av inrikesministeriet den 15 juli 2020 utreds dessutom problemen med familjeåterförening och andra eventuella lagändringar i enlighet med regeringsprogrammet. Lagstiftningen om familjeåterförening granskas särskilt mot bakgrund av barnets bästa.¹⁰²

På grund av COVID-19-pandemin var man tvungen att vara flexibel med tolkningen av utlänningslagen. När det gäller familjemedlemmar till flyktingar var man under 2020 flexibel med utlänningslagens 114 § 4 momentets krav på tre månaders anhängighetstid med avseende på kravet på uppehälle om klienten på grund av corona inte har anhängiggjort en ansökan om familjeåterförening inom tre månader efter det att anknytningspersonen fått kännedom om ett positivt asylbeslut.

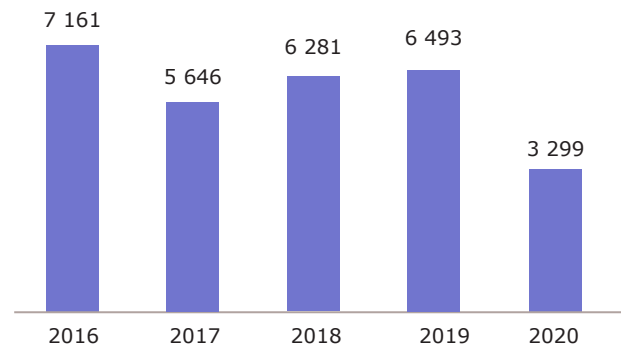
Dessutom utfärdade Migrationsverket instruktioner om hur man ska ta hänsyn till den exceptionella situation som orsakats av coronaviruset vid behandlingen av fortsatta tillstånd: Om den sökande har blivit uppsagd, permitterad eller det arbete som erbjuds hen på annat sätt har minskat, kan det vara ett synnerligen vägande skäl till att avvika från kravet på uppehälle enligt utlänningslagens 39 §.

3.6. Studerande

År 2020 beviljades 3225 utlänningar ett första uppehållstillstånd för studier. Detta var en tydlig minskning från tidigare år på grund av den globala COVID-19-pandemin.

Det totala antalet ansökningar om uppehållstillstånd för studerande minskade också klart; 3299 ansökningar om uppehållstillstånd för studerande jämfört med 6493 ansökningar året innan. Minskningen av antalet ansökningar berodde på coronaviruspandemin, som tvingade utrikesministeriets beskickningar att avbryta eller begränsa mottagandet av ansökningar.

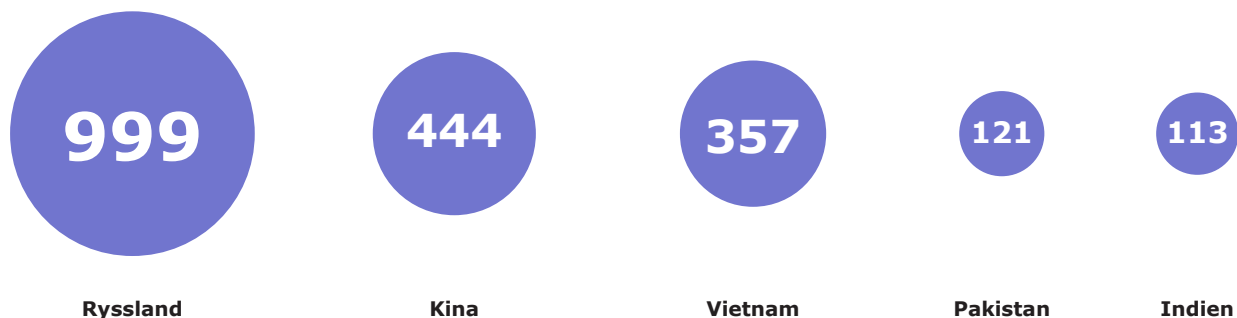
Ansökningar om första uppehållstillstånd på grund av studier 2016–2020

Källa: Migrationsverket

Mest studenter kom till Finland 2020 från Ryssland, vilket var en förändring jämfört med året innan då kineserna ledde statistiken. Dessutom anlände studenter från bland annat Kina, Vietnam, Pakistan och Indien till Finland.

¹⁰²https://intermin.fi/-/perheenyhdistamista-koskevaa-lainsaadantoa-tarkastellaan-lapsen-edun-toteutumisen-edistamiseksi?languageId=sv_SE (Hämtad 30.3.2021)

Beviljade första uppehållstillstånd på grund av studier, topp 5-medborgarskap 2020

I 85,5 % av fallen fattades ett positivt beslut om ansökan om uppehållstillstånd för studier.

En indelning efter nationalitet visar att det fanns skillnader i förhållandet mellan positiva och negativa beslut beroende på ursprungsland: trots att majoriteten av besluten var positiva, var negativa beslut vanligare för vissa nationaliteter än för andra.

Sammanlagt beviljades 2 838 nya tidsbegränsade uppehållstillstånd, det vill säga så kallade fortsatta tillstånd för studier. Antalet minskade återigen från året innan, då 4 829 fortsatta tillstånd beviljades. De vanligaste nationaliteterna bland dem som beviljades fortsatt tillstånd för studier var Vietnam, Ryssland, Nepal, Kina och Bangladesh.

Ungefär hälften av dem som fick uppehållstillstånd för studier var kvinnor och hälften män.

3.7. Ändringar i lagstiftningen om studierelaterad invandring och andra utvecklingsriktningar

År 2020 lanserades ett lagstiftningsprojekt för att ändra lagen så att utexaminerade studerande och forskare kan beviljas uppehållstillstånd för arbetsökande och företagande i två år, när tillståndet för närvarande kan beviljas för högst ett år.

Programmet Talent Boost stödde också attraktion, rekrytering, integration i Finland och placering av internationella studenter på den finska arbetsmarknaden. Projektet för att utveckla lagstiftningen gällande utlänningar och tillståndsförfaranden kommer också att effektivisera tillståndsprocesserna för studerande och stödjande vistelser i Finland med hjälp av lagstiftning.

Universitetslagen och lagen om yrkeshögskolor ändrades tillfälligt för perioden 1.7.2020–31.7.2021. Till följd av lagändringen kunde internationella studenter vid bland annat högskolor registrera sig som frånvarande för läsåret 2020–2021, om de hade hindrats från att påbörja sina studier på grund av en myndighetsorder relaterad till epidemin eller av andra tvingande skäl relaterade till epidemin.¹⁰³

Den 16 juni 2020 godkände ministerarbetsgruppen för kompetens, utbildning och innovation och ministerarbetsgruppen för sysselsättningsfrämjande det sektorsövergripande åtgärdsprogrammet Talent Boost, som syftar till att göra Finland till en internationellt attraktiv plats att arbeta, studera, forska och driva ett företag på. Internationella experters sakkunskap syftar till att främja tillväxt, internationalisering och förnyelse av företag och FoU-verksamhet. Enligt ministerarbetsgrupperna är målet dessutom att arbetsgivarna i framtiden ska kunna och vilja rekrytera allt fler internationella experter. En viktig del av främjandet av programmet Talent Boost är att påskynda och effektivisera uppehållstillstånd.¹⁰⁴

Som en del av programmet Utbildning för alla, som lanserades 2020 för att förbättra kvaliteten och jämlikheten i småbarnspedagogiken och grundutbildningen, beslutades det att åtgärder skulle vidtas för att säkerställa förutsättningar för inläring och utbildningsövergångar för barn och ungdomar med migrantbakgrund, särskilt i utbildningens övergångsskeden. Programmet är inriktat på att säkerställa inlärningsförutsättningar för barn med migrantbakgrund, särskilt med avseende på nyanlända elevers språkliga och andra inlärningsfärdigheter.¹⁰⁵

---

¹⁰³https://minedu.fi/-/perusopetuksen-poikkeuksellisia-opetusjarjestelyita-koskevat-saannokset-voimaan-elokuussa-muutoksia-myos-ammattillisiin-nayttoihin-ja-korkeakoulujen-poissaolosaantoihin?languageId=sv_SE (Hämtad 12.4.2021)

¹⁰⁴https://minedu.fi/-/1410877/talent-boost-toimenpideohjelmahyvaksyttiin-ministerityoryhmissa?languageId=sv_SE (Hämtad 12.4.2021)

¹⁰⁵<https://minedu.fi/sv/kvalitetsprogram> (Hämtad 12.4.2021)

4. Internationellt skydd

4.1. Asylsökande

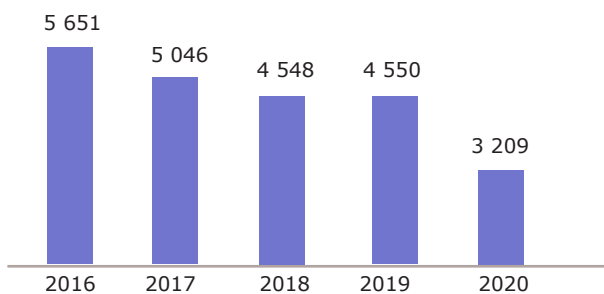
COVID-19-pandemins effekter på mänsklig rörlighet omfattade också flyktingar under 2020. **Antalet asylsökande som anlände till Finland minskade betydligt år 2020 jämfört med tidigare år.** Totalt inlämnades 3 209 asylansökningar. Av de asylansökningar som lämnades in under 2020 var 60 procent förnyade ansökningar (1 932 stycken).¹⁰⁶

De vanligaste ursprungsländerna bland de asylsökande var Irak, Somalia, Turkiet, Afghanistan och Ryska federationen. Händelserna under hösten 2015 återspeglades fortfarande i asylansökningarna under 2020. En stor del av irakierna hade kommit till Finland tidigare och lämnade in en ny ansökan år 2019. Det kom förhållandevis få nya sökande från Irak.

Afghanistan blev det största ursprungslandet för första asylansökningar i och med omplaceringarna från Medelhavsområdet (148 asylsökande).¹⁰⁷

Största delen av de asylsökande var i likhet med tidigare år unga vuxna: cirka hälften av de asylsökande var 18–34 år gamla. Cirka 27 procent av asylsökandena var kvinnor och 73 procent män.

Asylansökningar 2016–2020

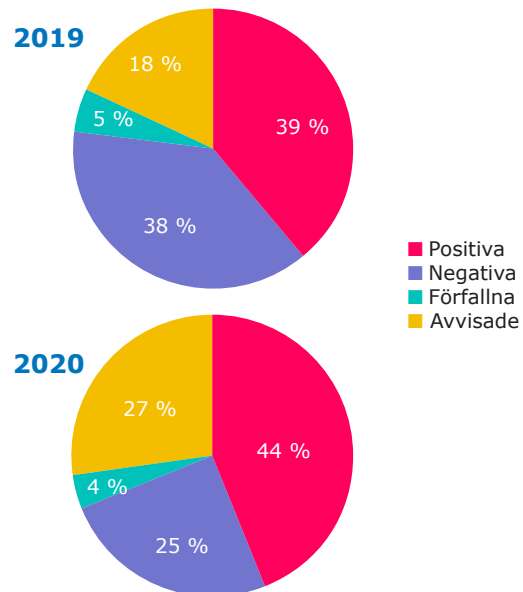
Källa: Migrationsverket

År 2020 fattade Migrationsverket totalt 4 721 beslut om asyl.

Av besluten var totalt 44 % positiva. Antalet positiva beslut var 2 066, varav majoriteten gällde asyl. Sekundärt skydd beviljades 252 personer och uppehållstillstånd på någon annan grund, till exempel av individuella mänskliga skäl, beviljades 314 personer. Totalt 25 procent av ansökningarna ledde till ett negativt beslut. I 27 procent av fallen avvisades ansökan och i 4 procent av fallen förföll ansökan.

Jämförelsen av beslutsfördelningen med året innan visar att antalet negativa beslut i förhållande till positiva beslut ökade något jämfört med förra året.

Migrationsverkets beslut på asylansökningar, beslutsfördelning 2019 och 2020

Källa: Migrationsverket

¹⁰⁶ Med förnyad ansökan avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut på sin tidigare ansökan (102 § i utlänningslagen).

¹⁰⁷ https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan?languageId=sv_SE (Hämtad 25.03.2021)

4.2. Lagstiftningsändringar gällande internationellt skydd

Asylsökandes rätt till arbete utökades genom en tillfällig ändring av utlänningslagen. Lagen om temporär ändring av utlänningslagen (487/2020, HE 65/2020 rd) trädde i kraft 29.6.2020 och upphörde att gälla 31.10.2020. Genom ändringen utökades tillfälligt rätten till arbete för personer som ansöker om internationellt skydd. Ändringarna avsåg inledandet och upphörandet av rätten till arbete för en person som ansöker om internationellt skydd. Karenstiden för att påbörja arbete avskaffades för personer som ansökt om internationellt skydd och som vid lagens ikraftträdande hade ett ärende om internationellt skydd som anhängiggjorts antingen vid Migrationsverket eller vid en förvaltningsdomstol. Rätten till arbete förlängdes så att rätten till arbete fortsatte trots ett verkställbart beslut om avlägsnande så länge utlänningsen var försedd med mottagningstjänster.

Syftet med lagen var att öka utbudet av arbetskraft, särskilt i arbetsuppgifter som är nödvändiga för försörjningsberedskapen eller för att arbetsmarknaden ska fungera. Lagen syftade också till att bidra till att uppnå försörjningsberedskapsmålen och minska de skador på näringslivet som orsakas av begränsningen av gränstrafiken genom att öka utbudet av arbetskraft i kritiska sektorer av primärproduktionen, där bristen på utländsk arbetskraft på grund av exceptionella omständigheter orsakar betydande skada. De föreslagna ändringarna avsåg arbete inom jordbruk, skogsbruk, trädgårdsodling och fiske.¹⁰⁸

4.3. Utvecklingsarbete gällande internationellt skydd

År 2020 inledde statsrådet ett forskningsprojekt för att få mer detaljerad information om hur förändringar i utlänningslagen och dess tillämpning har påverkat den rättsliga ställningen för personer som ansöker om och har beviljats internationellt skydd i allmänhet och barnens ställning i synnerhet. Som tidsperiod för granskningen valdes ändringar som godkänkts eller trätt i kraft under den senaste valperioden (2015–2019). Syftet med undersökningen var att få en helhetsbild av situationen, och dess resultat kan användas för framtida lagstiftningsprojekt. Det framgår av regeringsprogrammet att de kombinerade effekterna av förändringar i utlänningslagen och ansökningspraxis på rättsskyddet kommer att utredas. Studien gav också konkreta rekommendationer om åtgärder. Resultaten av projektet publicerades i januari 2021.¹⁰⁹

I februari 2020 meddelade Migrationsverket att förläggningarna kommer att genomföra en kompetensundersökning för nya asylsökande som ska samla in information om den sökandes tidigare arbetslivserfarenhet, utbildning och intressen. Dessutom dokumenterar kompetensundersökningen de färdigheter som förvärvats efter att ha kommit till Finland, till exempel framsteg i studier i finska eller svenska. Förläggningarna har försetts med en elektronisk kompetenskartläggning. Kompetenskartläggningen har planerats i OSAKA-projektet i samarbete med Arbets- och näringsministeriet. Syftet med projektet är att stödja asylsökandes funktionsförmåga och aktivitet under mottagningsfasen. Samarbete har också etablerats med organisationer, läroanstalter och kommuner.¹¹⁰

I februari 2020 meddelade Migrationsverket att det hade omprövat sammanlagt 319 av sina asylbeslut till följd av Europeiska människorättsdomstolens fälldom den 14 november 2019. Prövningen var inriktad på sådana asylbeslut som fattats av Migrationsverket där den sökande avvaktade avvisning och där den sökande inte hade något ärende om internationellt skydd som anhängiggjorts i Migrationsverket eller rättsinstanserna den 14 november 2019. Av de granskade besluten hade 309 (97 %) behandlats i enlighet med människorättsdomstolens beslut.

¹⁰⁸ Migrationsverket, asylheten: E-postintervju 18.12.2020

¹⁰⁹ https://intermin.fi/-/ulkomaalaislakiin-tehtyjen-muutosten-yhteisvaikutusta-selvitetaan?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

¹¹⁰ https://migri.fi/-/turvapaikanhakijoiden-osaaminen-esille-ja-lisaa-aktivoivaa-tekemista-vastaanottokeskuksiin?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

Tio (3 %) av verkets asylbeslut visade på relevanta brister. På grundval av utredningsresultaten meddelade Migrationsverket att de skulle utveckla riskanalys för de sökande, handläggning av förnyade ansökningar, laglighetskontroll och kvalitetskontrollssamarbete med UNHCR i asylprocessen.¹¹¹

Migrationsverkets projekt TUVI (Modernisering av asylprocessens inledande fas genom utveckling av informationssystemverktyg) kommer att utveckla en smidigare och bättre asylregistrering i informationssystemen, vilket också kommer att möjliggöra en omedelbar behandling av asylansökningar och förverkligandet av asylsökandes rättigheter i samband med förfarandets kvalitet. Projektet kommer att förnya hela förfarandet för anhängiggörandet av en asylansökan, med beaktande av de lösningar för god praxis som uppnåtts med den lättare formen. Dessa omfattar till exempel användningen av polisens informationssystem och det automatiska sekventiella öppnandet av asylansökningar för familjemedlemmar som har ansökt om asyl samtidigt. Projektet löper från 1.6.2020 till 31.11.2021.

Den 27 februari 2020 beslutade statsrådet att Finland tar emot högst 175 av de mest utsatta asylsökande från länderna vid Europeiska unionens yttre gränser i Medelhavsområdet, i första hand ensamkommande minderåriga och enföräldersfamiljer, som har sannolika skäl för internationellt skydd och som kommer från länder med särskilt svag säkerhet som Syrien och Afghanistan. Sökande kan tas emot från Grekland, Cypern, Malta och Italien, beroende på var deras situation är som allvarligast. Migrationsverket inrättade projektet 2020 för att säkerställa att frivilliga interna omplaceringar, inklusive mottagnings-tjänster och asylutredningar, fungerar smidigt. Projektet löper från 20.4.2020 till 20.4.2022.

4.4. Deltagande i verksamhet på EU-nivå

På EU-nivå var den viktigaste reformen 2020 EU-kommissionens meddelande om reformen av invandrings- och asylpolitiken, den så kallade migrationspakten. Fem lagstiftningsförslag lades fram som bilaga till meddelandet. Statsrådet uttryckte sin ståndpunkt om kommissionens förslag i sina inlagor till riksdagen den 12 november 2020.

Kommissionens lagstiftningsförslag gällde säkerhetskontroll vid de yttre Schengengränserna, införandet av ett gränsförfarande för asylansökningar, ett solidaritetssystem för att kompensera för migrationsstrycket, solidaritet mellan medlemsstaterna i kris-situationer och en reform av Eurodacsystemet. Regeringens inställning till förslagen var i princip positiv, förutsatt att reformerna tar tillräcklig hänsyn till de grundläggande och mänskliga rättigheterna. I oktober 2020 utfärdade regeringen allmänna riktlinjer för Finlands inställning till reformpaketet. Enligt dem har Finland förbundit sig till gemensamma europeiska lösningar för utvecklingen av invandrings- och asylpolitiken och är redo för öppna, flexibla och kompromissinriktade diskussioner på grundval av kommissionens förslag.¹¹²

Den 27 februari 2020 bekräftade statsrådet beslutet¹¹³ att Finland tar emot högst 175 av de mest utsatta asylsökande från länderna vid Europeiska unionens yttre gränser i Medelhavsområdet, i första hand ensamkommande minderåriga och enföräldersfamiljer, som har sannolika skäl för internationellt skydd och som kommer från länder med särskilt svag säkerhet som Syrien och Afghanistan. Sökande kan tas emot från Grekland, Cypern, Malta och Italien, beroende på var deras situation är som allvarligast. De överenskomna åtgärderna syftade till att lindra den humanitära situationen för asylsökande i EU:s medlemsstater i Medelhavsområdet.

¹¹¹https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-eit-selvitys-on-valmistunut-tuloksia-hyodynnetaan-kehitystyossa?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

¹¹²https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/hallitus-otti-kantaa-eu-n-laajaan-maahanmuutto-ja-turvapaikkapolitiikan-uudistukseen?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

¹¹³<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatokset?decisionId=0900908f806891e1> (på finska, hämtad 13.4.2021)

4.5. Rättspraxis gällande internationellt skydd

I högsta förvaltningsdomstolens (HFD) årsboksbeslut behandlades 2020 många olika ämnen gällande internationellt skydd.

Några av fallen gällde förhållandet mellan den allmänna säkerhetssituationen och ett hot mot sökandens personliga liv eller hälsa.

I ett fall¹¹⁴, som gällde ett nytt beslut av Migrationsverket om att bevilja en sökande sekundärt skydd, uppgav högsta förvaltningsdomstolen att det vid bedömningen av villkoren för internationellt skydd är nödvändigt att bedöma både den personliga förföljelse, fara eller hot som riktas mot den sökande och den allmänna säkerhetssituationen i hemregionen. När Migrationsverket reviderar ett ärende som återförvisats till den av en domstol, ska det kunna beakta de omständigheter som rådde vid tidpunkten för beslutet, oavsett hur domstolen har bedömt villkoren för internationellt skydd när den fattar sitt eget beslut. I ett annat liknande fall ansåg HFD att det urskillningslösa våldet i sökandens ursprungsland också påverkade sökandens personliga säkerhet¹¹⁵.

Behovet av internationellt skydd undersöktes mot bakgrunden av huruvida förhållandena i ursprungslandet har förblivit desamma. I ett fall ansåg Migrationsverket att en vietnamesisk medborgare som hade rest till sitt hemland för sin fars begravning frivilligt hade förlitat sig på att få skydd i sin medborgarskapsstat.¹¹⁶ I ett annat fall hade Migrationsverket upphävt den internationella skyddsstatusen för en medborgare i Demokratiska republiken Kongo, eftersom det ansåg att personen utan onödiga svårigheter kunde återvända till ett annat område i sitt hemland.¹¹⁷ I båda personers fall påpekade HFD att det inte hade utretts tillräckligt om de omständigheter som hade lett till flyktingstatusen hade upphört att existera, även om anmälningsskyldigheten i första hand hade varit hos myndigheterna.

Enskilda frågor, såsom kön och religion, har också tagits upp i behandlingarna vid HFD. I ett fall hade¹¹⁸ en somalisk medborgare klagat till förvaltningsdomstolen över ett negativt asylbeslut från Migrationsverket med motiveringen att hon inte hade kunnat förklara sina skäl för asyl i asylförfarandet, eftersom både intervjuaren och tolken var män. Hon hade ursprungligen åberopat sexuellt våld som riktats mot henne av en instans från al-Shabaab som en av asylgrunderna. Intervjuaren var en manlig tjänsteinnehavare vid Migrationsverket. Tolken var också en man. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde Migrationsverkets och förvaltningsdomstolens beslut och ärendet returnerades till Migrationsverket för en ny asylintervju. I sitt beslut angav HFD att Migrationsverket enligt lag var skyldig att ta hänsyn till asylsökandes individuella situation och omständigheter på ett sådant sätt att den sökande utan stöd kunde utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter i asylförfarandet.

I det andra fallet¹¹⁹ hade Migrationsverket avslagit asylansökningar från ryska asylsökande, som grundade sig på att de hade förföljts i Ryssland på grund av att de var Jehovas vittnen. Migrationsverket hade ansett att kritik eller tillfälliga hot riktad emot Jehovas vittnen, eller slumpmässiga åtgärder som myndigheterna vidtagit mot Jehovas vittnen, såsom böter, inte inkräktade fundamentalt på de klagandes mänskliga rättigheter. HFD upphävde Migrationsverkets beslut och återförvisade ansökningarna för ny behandling, eftersom man ansåg att det inte var rimligt att förvänta sig att personerna skulle avstå från att utöva sin religion eller dölja den när de återvände till sitt ursprungsland. Med hänsyn till landinformationen kunde de klagande inte anses få officiellt skydd i sitt hemland.

¹¹⁴ HFD:2020:37

¹¹⁵ HFD:2020:30

¹¹⁶ HFD:2020:61

¹¹⁷ HFD:2020:130

¹¹⁸ HFD: 2020: 91

¹¹⁹ HFD: 2020: 94

4.6. Undersökningar gällande internationellt skydd

Unseen Victims, undersökning av Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI). Why Refugee Women Victims of Gender-Based Violence Do Not Receive Assistance in the EU¹²⁰ undersöker manifestationer och konsekvenser av könsrelaterat våld samt utmaningar med att hjälpa offren i sammanhang som berör invandring. Rapporten syftar till att belysa de strukturella utmaningar som flyktingkvinnor och asylsökande kvinnor som har utsatts för könsrelaterat våld står inför. Huvudargumentet i rapporten är att institutionerna avsedda för biträde (asylsystemet, rättsväsendet) inte alltid lyckas med sin uppgift, eftersom kvinnors verkliga situation och institutionernas förväntningar inte alltid sammanfaller.

Resultaten av projektet sammanfattas i THL:s TERTTU-projektrapport **Developing the health examination protocol for asylum seekers in Finland**¹²¹. Inom TERTTU-projektet skapades en enhetlig modell för inledande hälsokontroll för att identifiera hälso-, välbefinnande- och tjänstebehoven hos asylsökande. Projektet omfattade 1087 vuxna och barn. På grundval av deltagarsvaren genomfördes en pilot och vidareutveckling av hälsoundersökningsmodellen för förläggningar. En hälsokontrollhandbok och korta utbildningsvideor utvecklades som tilläggsprodukter.

I undersökningen **Governance of health services for asylum-seekers in Finland**¹²² studerades hälsovårdssystemet för asylsökande, särskilt i samband med de asylsökande som anlände år 2015. I studien undersöktes rätten till hälsa ur tre perspektiv: officiell identifiering av rätten till hälsa, standarder och samordningsmekanismer.

Olli Snellmans doktorsavhandling **Aikuisten turvapaikanhakija- ja pakolaisasiakkaiden kokemat ja terapeutisissa keskusteluissa kuvaamat ongelmat, auttavat tekijät ja hyödylliset muutokset**¹²³ undersöker vilka särdrag anknyter till mental hälsa och psykiska problem hos vuxna asylsökande och flyktingar. Undersökningen bygger på fyra delundersökningar som alla granskar psykiska problem och behandlingen av dem hos asylsökande och flyktingar.

I studien **Small agency and precarious residency in Afghan refugee families**¹²⁴ undersöktes hur afghanska familjer som bor i en liten finsk stad hanterar lidande. I den etnografiska studien undersöktes bland annat olika sätt att hantera traumatiska upplevelser, såsom hot om utvisning av familjemedlemmar och familjeagens i allmänhet, trots lidande.¹²⁴

Maria Asuntas och Erkki Seppänens **Turvapaikka uutisissa – Mediakatsaus 2015–2020**¹²⁵ är den första storskaliga journalistiska publikationen som ser över hur asylfrågan hanterades i sociala medier i både traditionell och alternativ media under dessa år.

¹²⁰ Lilja, I., Kervinen, E., Lietonen, A., Olus, N., Viuhko, M. and Jokinen, A. (2020). Unseen Victims. Why Refugee Women Victims of Gender-Based Violence Do Not Receive Assistance in the EU. Helsingfors: HEUNI.

¹²¹ Skogberg, N.; Garoff, F.; Omar, A. Ahmed Haji; Koponen, P.; Klemettila, K-L; Castaneda, A. E. (2020) Developing the health examination protocol for asylum seekers in Finland: project results. EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH. 2020;30:V76-V76

¹²² Tuomisto, K.; Tiittala, P.; Keskimäki, I.; Helve, O. (2020): Governance of health services for asylum-seekers in Finland. EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH. 2020;30

¹²³ Snellman, Olli (2020) Aikuisten turvapaikanhakija- ja pakolaisasiakkaiden kokemat ja terapeutisissa keskusteluissa kuvaamat ongelmat, auttavat tekijät ja hyödylliset muutokset (avhandling), Jyväskylän universitet, tillgänglig på <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/67520> (Hämtad 8.4.2021)

¹²⁴ Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Kati, Jaana Vuori (2020) Small agency and precarious residency in Afghan refugee families. In Johanna Hiitola, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.) *Family life in transition: Borders, Transnational Mobility and Welfare Society in Nordic Countries*. London: Routledge, 177–187.

¹²⁵ Asunta, Maria & Seppänen, Erkki (2020): Turvapaikka uutisissa: mediakatsaus 2015–2020. Åbo, Kovanasa kustannus

4.7. Kvotflyktingar

I Finland omplaceras personer som FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) betraktar som flyktingar eller andra utlänningar som är i behov av internationellt skydd som kvotflyktingar. UNHCR föreslår en omplacering av personer som flytt från sitt hemland till ett annat land, i allmänhet nära hemlandet, där de dock inte kan bosätta sig permanent. Kvotflyktingar bor exempelvis på flyktingläger. Riksdagen fastställer varje år i statsbudgeten hur många kvotflyktingar Finland ska ta emot följande år. Ministerarbetsgruppen för invandring utarbetar ett förslag till regeringen om regional inriktning av flyktingkvoten. Inrikesministern fastställer förslaget.

År 2020 förband sig Finland att ta emot 850 kvotflyktingar.¹²⁶ Denna kvot innehöll 400 syrianska flyktingar från Libanon och Turkiet, 200 kongolesiska flyktingar från Zambia, 130 flyktingar som evakuerats från Libyen till Niger inom ramarna för ETM-evakueringsmekanismen, samt 120 nödfall utan områdes- eller medborgarskapsbegränsningar.

År 2020 gjorde Finland inga urvalsbesök på grund av COVID-19-pandemin. Under pandemin fortsatte Finland dock att ta emot kvotflyktingar. Valet av flyktingar gjordes genom intervjuer med distansförbindelse samt utifrån UNHCR:s dokument. Det första urvalet genom distansintervjuer gjordes i början av hösten i Libanon och det andra vid årsskiftet i Niger.

Flyktingkvoten fylldes i sin helhet. Finland beviljade de valda personerna uppehållstillstånd och behövliga resedokument innan deras ankomst till Finland. Av de 850 kvotflyktingar som valdes till Finland hann 661 anlända under 2020, och resten anländer under år 2021.¹²⁷

Alla kvotflyktingar som valts till Finland anländer inte alltid eller så fördröjs deras ankomst av olika skäl.

4.8. Utvecklingsarbete gällande kvotflyktingar

Inrikesministeriet och Arbets- och näringsministeriet beställde 2020 en utredning om hur den så kallade samhällsbaserade integrationsmodellen skulle kunna komplettera regeringens insatser för att ta emot kvotflyktingar. Som författare för utredningen valdes Chydenius universitetscentrum i Karleby som verkar under Jyväskylä universitet. Syftet är att bedöma den rättsliga och praktiska genomförbarheten av modellen i Finland.¹²⁸

I modellen för gemenskapsbaserad integration (eng. community sponsorship) väljs vanligtvis en grupp på cirka fem personer för en kvotflykting som deltar under 1–2 år för att främja dennas integration. Gruppen kan hjälpa kvotflyktingar till exempel genom att ta kontakt med myndigheter, lära känna kulturen, språkstudier och hitta studie- och anställningsmöjligheter. Syftet är därför att påskynda och förbättra integrationen av kvotflyktingar.

¹²⁶ Finlands årliga flyktingkvot har varit 750 personer sedan 2001, med undantag för åren 2014 och 2015, då flyktingkvoten höjdes med 300 personer på grund av krisen i Syrien.

¹²⁷ https://migri.fi/-/kiintiopakolaistilastot-2020-julki-korona-vaikutti-valintojen-jarjestelyihin?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

¹²⁸ https://intermin.fi/-/yhteisjojen-roolia-kiintiopakolaisten-kotoutumisen-edistamisessa-selvitetaan?languageId=sv_SE (Hämtad 13.4.2021)

4.9. Mottagande

Coronaviruspandemin påverkade också alla aspekter av mottagningssystemet: antalet nya kunder, utnyttjandegraden, kundöverföringar, asylprocessen, utvisningar, assisterad frivillig återresa, upphörande av mottagningstjänster och antalet försvunna personer.

Antalet personer i mottagningssystemet minskade betydligt år 2020. I början av året omfattade mottagningssystemet cirka 8 382 personer och i slutet av året omfattade det cirka 6 323 personer. Utnyttjandegraden för vuxen- och familjecenter minskade stadigt under hela året i takt med att antalet kunder minskade.

I led med avvecklingarna och minskningarna minskade man 2020 mottagningssystemet med 1 748 klientplatser. Medan antalet förläggningar minskade från 35 till 24 under året, ökade antalet enheter för minderåriga från fem till sju.

I början av året utgjorde privat inkvarterade 38 % av alla kunder i mottagningssystemet, men i slutet av december var nästan hälften av kunderna (48 %) i privat inkvartering.

De största medborgarskapsgrupperna bestod av medborgare från Irak, Afghanistan och Somalia. Irakiernas andel av alla registrerade klienter uppgick till 37,9 %. Totalt utgjordes klienterna av 96 olika nationaliteter. Av klienterna var 71 % män och 29

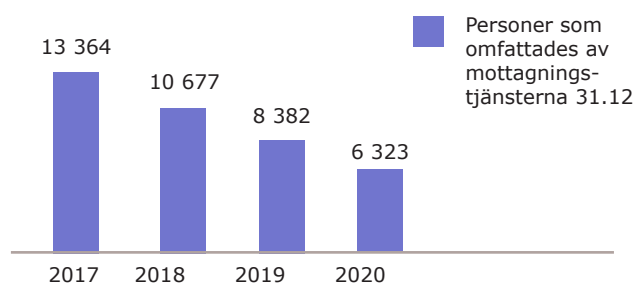
% kvinnor. Andelen minderåriga klienter var 16 %. Medelåldern bland myndiga var 32 år och bland minderåriga 7 år.¹²⁹

År 2020 var kapaciteten för tagande i förvar 109 platser¹³⁰

I kapitlet ovan som behandlar asylsökande har det konstaterats att närmare hälften av alla asylansökningar som lämnades in år 2020 var förnyade ansökningar.

Såsom det nämnts ovan och precis som föregående år var den vanligaste nationaliteten medborgare från Irak, men gällande nya ansökningar var den vanligaste nationaliteten medborgare från Afghanistan.

Personer som omfattades av mottagningstjänster 2017–2020

Källa: Migrationsverket

¹²⁹ Källa: Migrationsverket, Mottagningsenheten

¹³⁰ Källa: Migrationsverkets mottagningsenhet, e-post 26.3.2020

4.10. Utvecklingsarbete gällande mottagning

Under 2020 startades även mottagningsrelaterade projekt som finansierades av Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF).

Under 2020 tog man helhetsmässigt i bruk en ny och uppdaterad modell och ett protokoll för inledande hälsokontroll för asylsökande i förläggningarna. Modellen har beretts i projektet TERTTU tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd¹³¹. Den inledande hälsokontrollmodell som skapats i projektet gör det möjligt att utveckla tjänster för asylsökande på grundval av nationella övervakningsdata. Enhetlig praxis främjar jämlik kartläggning av hälso- och sjukvårdsbehov.

I juni 2020 avslutades Migrationsverkets nationella ONE-projekt, där ett informationspaket för förläggningarna utarbetades med följande innehåll: material till stöd för den allmänna juridiska rådgivning som ges av förläggningen. Materialet består av material som riktar sig till de sökande (videomaterial, skriftligt informationsmaterial) och ett paket för de anställda vid förläggningarna (utbildning, annat material).

Under hösten 2021 beslöt man att flytta Helsingfors förläggning till Migrationsverket när avtalet med Helsingfors stad löper ut i oktober 2021. Projektet planerar, förbereder och genomför en sömlös överföring av förläggningens verksamhet till Migrationsverket. År 2020 inrättade Migrationsverket också ett gemensamt förberedelse- och övervakningsprojekt mellan Migrationsverket och Helsingfors stad för omlokalisering av förläggningens verksamhet. Det totala antalet kunder på förläggningarna har också regelbundet varit störst i landet.¹³²

---

¹³¹<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/turvapaikanhakijoiden-alkuterveystarkastuksen-valtakunnallinen-kehittamishanke-terttu-> (på finska, hämtad 14.4.2021)

¹³² Migrationsverket, bokslut och årsredovisning 2020

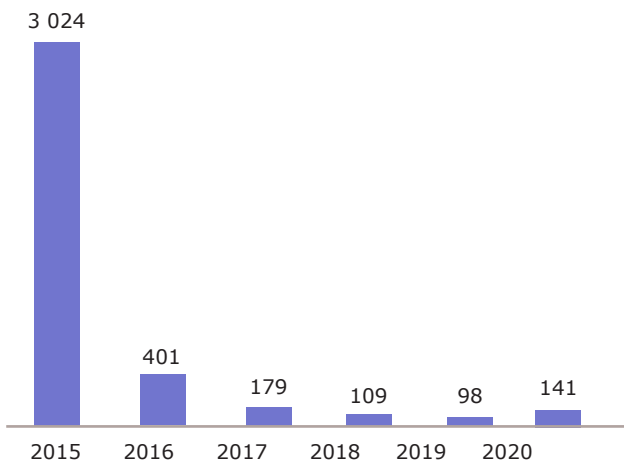
5. Ensamkommande minderåriga asylsökande¹³³ och andra personer i utsatt ställning

5.1. Ensamkommande minderåriga

Antalet ensamkommande minderåriga steg något från året innan. Sammanlagt 141¹³⁴ minderåriga som anlänt till Finland utan vårdnadshavare sökte asyl i Finland under 2020. Totalt utgjordes sökande av 18 olika nationaliteter. De länder med flest sökande var Irak Afghanistan (80), Somalia (19) och Syrien (12).

Sammanlagt mottogs 86 minderåriga personer utan vårdnadshavare från Grekland och Cypern i form av omplaceringar och 20 i form av Dublin-överföringar på grund av familjeband.

Ensamkommande minderåriga asylsökande 2015–2020

Källa: Migrationsverket

Sammanlagt fattades 97 beslut gällande ensamkommande minderåriga asylsökande. Av de beslut som fattades var 94 procent positiva. Sett till antalet innebär detta 91 positiva beslut om uppehållstillstånd, 4 negativa beslut och 2 förfallna ansökningar.

I de positiva besluten beviljades asyl i 66 fall, sekundärt skydd i 17 fall och i 8 fall uppehållstillstånd på någon annan grund än internationellt skydd.

Med uppehållstillstånd som beviljas på annan grund än internationellt skydd avses i fråga om ensamkommande minderåriga i allmänhet ett uppehållstillstånd som beviljas av individuella mänskliga orsaker. Uppehållstillstånd kan beviljas på basis av individuella mänskliga orsaker i sådana fall där inga grunder för beviljande av internationellt skydd föreligger men det av annan orsak skulle vara mänskligt sett oskäligt att återsända personen till hemlandet. När det gäller ensamkommande minderåriga är situationen ofta den att det är oklart vem som skulle ta hand om den minderåriga om han eller hon återvände till sitt hemland.

¹³³ På engelska är den motsvarande termen "unaccompanied minor". I Finland används både termen "yksin tullut alaikäinen" (ensamkommande minderårig) och "ilman huoltajaa oleva alaikäinen" (minderårig utan vårdnadshavare). Den senaste versionen av EMN:s ordlista Invandrings- ja asylordlista, version 6.0: finskspråkig upplaga innehåller bägge termerna. Termerna används som synonymer. Genom att välja termen "yksin tullut alaikäinen" (ensamkommande minderårig) kan man också betona att den minderåriga har kommit till Finland ensam och att hans eller hennes asylansökan således behandlas separat och inte i anslutning till någon vuxens ansökan, och med termen "ilman huoltajaa oleva alaikäinen" (minderårig person utan vårdnadshavare) kan man betona att den minderåriga vid tidpunkten i fråga befinner sig i Finland utan vårdnadshavare.

¹³⁴ Under 2020 inleddes 146 asylansökningar på grundval av minderåriga personer utan vårdnadshavare-behandlingskriteriet. Det faktiska antalet ansökningar var 141, eftersom ett litet antal minderåriga som hade ansökt med en förälder fått en felaktig behandlingsgrund i ansökans inledande förfarande.

5.2. Ensamkommande minderåriga asylsökande och andra personer i utsatt ställning: utvecklingskostnader

På grundval av regeringsbeslutet beslutade Finland i början av 2020 att ta emot 175 asylsökande i utsatt ställning från Medelhavsområdet. Finland meddelade att det främst tar emot barn och ungdomar utan vårdnadshavare och ensamstående föräldrar. Genom omplaceringar försökte Finland lindra den överbelastade mottagningssituationen för asylsökande i Medelhavsländerna.

I juli 2020 tog Finland emot den första gruppen minderåriga asylsökande från Grekland. I den första gruppen anlände 24 barn och ungdomar i åldern 10–16 och utan vårdnadshavare till Finland. Största delen var från Afghanistan.

Dessutom beslutade Finland hösten 2020 att hjälpa Grekland genom att ta emot elva asylsökande minderåriga personer utan vårdnadshavare från det brandförstörda lägret Moria. På grundval av regeringsbeslutet beslutade Statsrådet på våren 2020 att ta emot 175 asylsökande i en synnerligen utsatt ställning från Medelhavsområdet. Mottagandet av elva minderåriga asylsökande är en del av genomförandet av detta beslut. Grekland hade förflyttat över 400 ensamkommande minderåriga asylsökande till fastlandet från ön Lesbos och de barn som skulle förflyttas till Finland ingick i denna grupp som flyttades till fastlandet.¹³⁵

Under 2020 införde förläggningarna metoden Föra barnen på tal, med vilken man stödjer barns, familjers och ungdomars vardag. Migrationsverket och MIELI Psykisk Hälsa Finland rf har sedan år 2017 utvärderat och utvecklat metoden så att den kan tillämpas på förläggningar och asylsökande. Projektet finansierades med medel från EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF). På basis av bedömningen färdigställdes en ny modell för alla ensamkommande minderåriga och familjer som ansöker om asyl. I Föra barnen på tal-diskussionen stärker man föräldraskapet, den positiva relationen mellan barnet och föräldern och barnets trygga och smidiga vardag.¹³⁶

I juni 2020 inledde Kuopion Setlementti Puijola ry ett nytt projekt för att identifiera erfarenheter av könsrelaterat våld bland asylsökande kvinnor och flickor och för att stärka det stöd som behövs för att bearbeta erfarenheterna. Projektet ger utbildning för yrkesverksamma som i sitt arbete möter asylsökande och flickor som potentiellt har upplevt könsrelaterat våld. Utbildningen ger konkreta verktyg för att bemöta och våga ta våld till tals. Utbildningen bygger på forskning om könsrelaterat våld i flyktingsammanhang och på att dela piloten för vägledningsmodellen inom flera europeiska länder. Vägledningsmodellen kommer att vidareutvecklas och förankras i Finland inom Norra Savolax för att passa servicestrukturerna i en medelstor stad. Projektet ger information till asylsökande kvinnor och flickor om könsrelaterat våld och deras rättigheter som våldsoffer genom individuellt stöd och gruppaktiviteter. Dessutom kommer en materialbank för personer som utbildas och yrkespersoner att skapas.

¹³⁵ https://intermin.fi/-/suomi-vastaanottaa-11-alaikaista-turvapaikanhakijaa-kreikasta-tulipalon-tuhoamalta-morian-leirilta?languageId=sv_SE (Hämtad 14.4.2021)

¹³⁶ https://migri.fi/-/turvapaikanhakijaperheille-ja-lapsille-entista-kattavammin-tukea-vastaanottokeskuksissa?languageId=sv_SE (Hämtad 14.4.2021)

6. Integration

6.1. Ändringar i lagstiftningen om integration och andra utvecklingsriktningar

En av de mest betydande lagändringarna inom integrationspolitiken 2020 var höjningen av åldersgränsen för eftervården. 27 § i lagen om främjande av integration ändrades så att ett barn eller en ung person kan omfattas av stödåtgärder till dess att han eller hon fyller 25 år eller har en vårdnadshavare i Finland. Tidigare var åldersgränsen 21 år. En höjning av åldersgränsen syftade till att förbättra ungdomars ställning och göra eftervården effektivare.

Den 17 december utsåg Statsrådet en ny nationell rådgivande nämnd för etniska relationer (ETNO) för perioden 17.12.20–16.12.2024. Utöver det nationella ETNO finns det sju regionala ETNO-råd som samordnas i NTM-centralerna.

Redan under hösten 2019 startades utarbetandet av ett program för mångfald i arbetslivet. Programmet innehåller åtgärder för att utveckla yrkesnätverk för migranter, öka mångfaldskompetensen i rekrytering och på arbetsplatserna samt kombinera utvecklingen av arbetet och kompetensen. År 2020 inrättades en styrgrupp som skulle godkänna programutkastet i början av 2021.

6.2. Utvecklingsarbete gällande integration

En av de mest relevanta utvecklingsåtgärderna för integration var publikationen av databasen för integrationindikatorer¹³⁷ i början av 2020. Databasen är en öppen statistisk databas baserad på register- och enkätdata, som gör det möjligt att följa integrationens tillstånd och utveckling i Finland. Indikatorerna är indelade i fem teman: sysselsättning, utbildning, välbefinnande, deltagande och dubbelriktad integration.

Målet med den gemensamma undersökningen av Löntagarnas forskningsinstitut och THL **Ett icke-diskriminerande arbetsliv: Forskning om nuläget och metoder för att främja likabehandling**¹³⁸ är att skapa information om diskrimination i arbetslivet och metoder för att främja jämlikhet för beslutsfattarna. Undersökningen består av två delar: I den första delen undersöks förekomsten av diskriminering i arbetslivet och den rådande situationen på basis av statistiska- och myndighetsuppgifter samt uppgifter från befolkningsundersökningar. Diskriminering ses ur olika perspektiv (t.ex. ålder, kön, ursprung, medborgarskap, språk, religion, skada, hälsotillstånd eller annat personligt skäl). I den andra delen behandlas särskilt diskriminering i samband med arbetssökande och rekrytering.

THL-projektet **Stark informationsunderlag och forskningsbaserad information om integration (FinMonik 2)**¹³⁹ stärker kunskapsbasen i uppföljningssystemet för integration och producerar information om hälsan och välbefinnandet hos dem som flyttat till Finland. Projektet kartlägger nyckelinformation som ackumulerats i kundinformationssystem som används för uppföljning av integrationen. Dessutom produceras och produktifieras forskningsdata om hälsa och välbefinnande hos personer som flyttat till Finland för att stödja integrationen.

Projektet **Arjen apu** av Yrkeshögskolan LAB stödjer integrationen av migranter genom vardagshjälp som genomförs av volontärer: migranter får hjälp med vardagliga problem som inte kräver statlig eller yrkesmässig vägledning och som orsakas av bristan-

¹³⁷<https://kotouttaminen.fi/sv/integrationindikatorer> (Hämtad 14.04.2021)

¹³⁸<https://tietokayttoon.fi/-/tavoiitteena-syrjimatonta-tyoelamaa-tutkittua-tietoa-nykytilasta-ja-keinoja-yhdenvertaisuuden-edistamiseksi> (på finska, hämtad 14.4.2021)

¹³⁹<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/undersokningar-och-projekt/stark-informationsunderlag-och-forskningsbaserad-information-om-integration-finmonik2-> (Hämtad 14.4.2021)

de språkkunskaper och/eller bristande kännedom om kulturen. Syftet är att stärka migranternas delaktighet och välbefinnande och att göra vardagen smidigare. Projektet fokuserar på migranter av afghanskt och eritreanskt ursprung.

Projektet **Kotoa Koollekutsujaksi** av Tammerfors evangelisk-lutherska kyrkliga samfällighet bygger upp fler interaktiva och sammankopplade bostadsområden och skapar gemenskap genom aktiviteter. I praktiken innebär detta att de samfund, organisationer och föreningar som är involverade i projektet bildar en dialog och en kultur som stärker att göra saker tillsammans. Målgruppen är personer som har uppehållstillstånd och tredjelandsmedborgare som är bosatta i Hervanta, Kontula och Myllypuro samt i angränsande områden. Kärnan i projektet är att stärka målgruppens aktörskap, påverkansmöjligheter och integration genom coaching och samhällsnätverk med låg tröskel som skapas i stadsdelarna.

Projektet **Koulutus, ohjaus ja mentorointi kotouttavan diakonian tueksi** (Utbildning, vägledning och mentorering som stöd för integrerande diakoni) av Satakunta samkommun för utbildning ökar den psykosociala kompetensen hos det integrerande volontärarbetet i församlingar till stöd för utsatta migrantgrupper med hjälp av utbildning. Kyrkorna kommer att utvecklas till kultursensitiva och verkligt integrerade samhällen, och nätverk med andra integrerande aktörer främjas. Konceptet för psykosocialt stöd kommer att lanseras i de pilotförsamlingar som valts ut för projektet. Kamratstöd anordnas för utsatta grupper, vardagskunskaper som föräldraskap stöds, vilket har en tydlig inverkan på familjens och individens psykiska hälsa och funktionsförmåga.

I Kuusamos stads projekt **KotoKuusamo** stöds migranternas delaktighet, aktörskap och helhetsmässiga välbefinnande genom verksamhet som ökar kunskapen och kompetensen samt sänker tröskeln för deltagande i utvecklingen av tjänster och i den tredje sektorns verksamhet. Dubbelriktad integration stöds genom att organisera mötesplatser där gamla och nya invånare i Kuusamo kan lära känna varandra. Syftet är att få migranterna att känna sig som

jämlika medborgare. Projektet erbjuder utbildning och rådgivning till personer som i sitt arbete och sin verksamhet möter personer med olika kulturella bakgrunder. Samordningen och ansvarsfördelningen mellan instanser som arbetar med integration utvecklas genom att man skapar ett integrationsnätverk i kommunen som omfattar nyckelaktörer såsom kommunen och den tredje sektorn. I samarbete med nätverket skapas en modell för implementering av integrationstjänster som definierar sätt, roller och ansvar för implementering av tjänsterna.

Åbo Akademis projekt **Stig in2, Astu sisään2, Come in2 - Born to be included** syftar till att utveckla verksamhet och kompetens samt stärka det tvärvetenskapliga samarbetet mellan anställda och volontärer inom offentliga, privata och tredje sektorn. Syftet är att utbyta information och utveckla en metod som främjar en god integration av barn och ungdomar och ökar barns och ungdomars välbefinnande och delaktighet i vårt samhälle. Detta mål kommer att uppnås genom anordnande av nationella konferenser och tre tvärasektoriella utvecklingsprocesser som inriktas på att integrera barn och ungdomar. Teman för processerna är att stärka och stödja föräldrar, stödja traumatiserade barn och ungdomar och ge råd om utvecklingen av utbildnings- och fritidssektorer för att öka flexibiliteten och minska systematiska orättvisor. Information och erfarenheter från projektet kommer att delas nationellt genom en publikation, utveckling av en plattform på webben som innehåller pedagogiskt läromaterial och en digital flerspråkig artikelsamling om integration av barn och ungdomar i Finland, Norden och världen.

Koronaepidemian vaikutukset ulkomailla syntyneiden hyvinvointiin (MigCOVID)¹⁴⁰ är ett forskningsprojekt av Institutet för hälsa och välfärd (THL), där man undersöker effekterna av coronaepidemin och relaterade begränsningsåtgärder på utlandsföddas vardag, hälsa, livskvalitet och sinnestillstånd, samt deras erfarenheter av användningen av tjänster. Denna information kommer att användas för att bedöma de sociala konsekvenserna av coronaepidemin. Resultaten kan användas för att utveckla tjänster som stöder befolkningens hälsa och välbefinnande under och efter coronaepidemin.

---

¹⁴⁰<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/koronaepidemian-vaikutukset-ulkomailla-syntyneiden-hyvinvointiin-migcovid>: (på finska, hämtad 14.4.2021)

6.3. Forskning om integration

År 2020 publicerades ett stort antal studier, officiella rapporter och om integration samt böcker som på något annat sätt behandlar ämnet i Finland. Ett illustrativt urval av några av dessa publikationer bifogas.

I januari 2020 publicerades arbets- och näringsministeriets dubbelpublikation **Översikt över integration 2019 - forskningsartiklar om integration**¹⁴¹ samt till den anknutna statistiköversikten **Översikt över integration 2019 - Indikatordata om integration**¹⁴². Arbets- och näringsministeriets kompetenscenter för integration publicerar Översikt över integration vart fjärde år som en del av uppföljningssystemet för integration. Uppföljningssystemet och översikten för 2019 fördelas i följande teman: samsättning, utbildning, välbefinnande, deltagande och dubbelriktad integration. Översikten 2019 består av infografik som presenterar indikatorer och en forskningspublikation. Samtidigt publicerades en databas för integrationsindikatorer (se ovan).

Allmänna arbeten om integration publicerades också 2020. I Pasi Saukkonens bok **Suomi omaksi kodiksi** (Finland till ett eget hem)¹⁴³ finns den senaste informationen om metoder inom integrationspolitik, konkreta förslag och väggkost för diskussioner om integration. I boken undersöks den offentliga sektorns, den tredje sektorns och företagets roll när det gäller att underlätta integrationen. I boken anges att främjandet av integration tillhör alla: samhället som helhet och varje förvaltningssektor. I Satu Leiskos bok **KOTI SUOMESTA (LÄTTLÄST BOK): NUORTEN MAAHANMUUTTAJIEN TARINOITA UUDESTA KOTIMAASTAAN**¹⁴⁴ berättar unga migranter om sin flytt till Finland. Några av dem flyttade med sina familjer, andra kom till Finland ensamma. I Finland möttes man med ett nytt språk, sedvänjor i ett nytt land och annorlunda människor. Samtidigt hittades vacker snö och köld i Finland, liksom nya vänner, skolor och arbete, och många möjligheter som inte fanns i hemlandet. Bokens intervjuobjekt kom-

mer från Somalia, Mexiko, Syrien, Iran, Nepal, Ghana, Etiopien och England. Boken är skriven i klartext. Den är till exempel lämplig för finska språkstudenter och andra som behöver klarspråk.

Publikationer om det muslimska samfundet i Finland publicerades också. Docent i Mellanöstern och islamiska studier Marko Juntunens bok **Matkalla islamistisessa Suomessa**¹⁴⁵ illustrerar hans år av forskning i stadsdelen Kråkkärret i Åbo. Verket öppnar upp perspektiv på den mångkulturella vardagen i förorterna och beskriver de utvecklingsriktningar som pågår i varje bostadsområde i Finland där den muslimska befolkningen växer kraftigt. Tuomas Martikainens artikel **Finnish Muslims' Journey from an Invisible Minority to Public Partnerships**¹⁴⁶ granskar å sin sida tillväxten av det muslimska samfundet i Finland från ett historiskt perspektiv och dess nuläge.

Enligt rapporten **Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2019** (Hatbrottslighet i Finland som polisen fått kännedom om 2019)¹⁴⁷ registrerade polisen under 2019 totalt 899 polisanmälningar om misstänkta hatbrott. Detta är en procent mindre än föregående år. Den största delen (72,3 %) av brottsanmälningarna innehöll misstankar om brott riktade mot etnisk eller nationell bakgrund. Andelen fall med anknytning till offrets religiösa bakgrund var 14,8 procent, med anknytning till sexuell läggning 5,7 procent och med anknytning till funktionshinder 4,9 procent. Det gjordes 21 brottsanmälningar om hatbrott gällande könsidentitet eller könsuttryck (2,3 %). Majoriteten var relaterade till etnisk eller nationell bakgrund och i de flesta handlade det om fall där medlemmar inom den inhemska befolkningen uttryckte fördomar och fientlighet mot etniska eller nationella minoriteter.

Fpa:s undersökning **Maahanmuuttajien Kelan etuuskien käyttö vuonna 2018**¹⁴⁸ granskar följande sociala förmåner som Fpa betalade ut 2018 som stöd för utkomsten: grundläggande utkomststöd, arbetslöshetsförmån, allmänt bostadsbidrag, bostads-

¹⁴¹ Arbets- och näringsministeriet (2020), Översikt över integration 2019 - forskningsartiklar om integration, ANM, handledningar och andra publikationer 2019:10, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-487-7> (Hämtad 17.4.2020)

¹⁴² Arbets- och näringsministeriet (2020), Översikt över integration 2019 - forskningsartiklar om integration, ANM, handledningar och andra publikationer 2019:11, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-489-1> (Hämtad 17.4.2020)

¹⁴³ Saukkonen, Pasi (2020) Suomi omaksi kodiksi. Kotouttamispolitiikka ja sen kehittämismahdollisuudet. Helsingfors: Gaudeamus

¹⁴⁴ Leisko, Satu (2020) Koti suomesta (lättläst bok): Nuorten maahanmuuttajien tarinoita uudesta kotimaastaan, Avain, Helsinki

¹⁴⁵ Juntunen, Marko (2020) Matkalla islamilaisessa Suomessa, Helsingfors: Vastapaino

¹⁴⁶ Martikainen, Tuomas (2020) Finnish Muslims' Journey from an Invisible Minority to Public Partnerships. Temenos, 56 (1), 33–51. Tillgänglig på: <https://journal.fi/temenos/article/view/77424/53958> (Hämtad 14.4.2021)

¹⁴⁷ (2020), Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2019, <http://www.theseus.fi/handle/10024/345708> (14.4.2021)

¹⁴⁸ Fpa (2020), Maahanmuuttajien Kelan etuuskien käyttö vuonna 2018, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020120198868> (migranterns användning av Fpa:s förmåner år 2018, hämtad 14.4.2021)

bidrag för pensionstagare, studiepenning, föräldradagpenning, barnbidrag, stöd för hemvård, sjukpenningförmåner, folkpension och garantipension. Ersatta läkemedelsinköp, taxiresor och rehabilitering ingår inte i granskningen. Uppgifterna baserar sig på FPA:s förmånsregister. Målgruppen för undersökningen är alla personer över 18 år som ingick i den finska befolkningen den 31 december 2018.

Undersökningar om samhällseliga tjänster som används av migranter publicerades också år 2020. I slutrapporten för utredningen Maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut¹⁴⁹ beskrivs väglednings- och rådgivningspunkternas tjänster och aktörer. Av utredningen framgår det att tjänsterna och resurserna i fråga om vägledning och rådgivning för migranter med låg tröskel är splittrade i Finland. Tjänster är inte tillgängliga på lika villkor över hela landet. Även om det finns likheter i den praktiska driften är tjänsternas innehåll inte enhetligt. Vägledning och rådgivningstjänster tillhandahålls av kommuner och organisationer. I rapporten föreslås att all vägledning och rådgivning för migranter som organiseras av kommuner har gemensamma egenskaper. I rapporten föreslås en väglednings- och rådgivningstjänst med låg tröskel som anordnas av kommunen till de mest migrantrika kommunerna. Det kommunala samarbetet skulle också utvidga tjänsterna till mindre kommuner. Nationell distansrådgivning skulle komplettera utbudet av tjänster. Rapporten har utarbetats av Owl Group Oy på uppdrag av arbets- och näringsministeriet. Forskningen av Eveliina Heino och Annika Lillrank **Institutionaalisen luottamuksen rakentuminen - maahanmuuttajataustaiset perheet perus- ja vammaispalvelujen käyttäjänä**¹⁵⁰ undersöker hur föräldrar till ett funktionshindrat barn med migrantbakgrund i bygger upp förtroende till offentliga in-

stitutioner som användare av tjänsterna. Undersökningen bygger på 20 intervjuer med föräldrar från sex olika länder.

Migranternas boende undersöktes också. Karin Torpan m.fl. undersökning **Overlap of migrants' housing and neighbourhood mobility**¹⁵¹ granskade migranternas boende i huvudstadsregionen. I studien undersöktes hur bostadsägandet förhåller sig till att flytta till dyrare områden. Fynd tyder på att det är relativt lätt för migranter att flytta till dyrare områden, men det är svårare att få den första egna bostaden. Det finns därför inget direkt samband mellan bostätningstyp och bostättningsområde.

År 2020 publicerades också en hel del forskning om migrantfamiljer. Johanna Hiitola m.fl. publicerade samlingsvolymen **Family Life in Transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries**¹⁵² där migration, migrationspolitik och familjedynamik granskades mångsidigt. I en studie från 2020 av Elina Turjanmaa och Inga Jasinskaja-Lahti studerades¹⁵³ relationer mellan generationer i migrantsammanhang. Marja Tiilikainen hade däremot studerat familjedynamiken hos pappor med somalisk bakgrund bosatta i Finland¹⁵⁴. **Päivi Iikkanen**¹⁵⁵ undersökte däremot i sin avhandling hur de befintliga språkurserna hos föräldrar med migrantbakgrund tas emot och utvärderas i Finland, och särskilt hur kunskaperna i det engelska språket som uppnåddes före flytten påverkade deltagarnas språkinläring och integration. **Minna Intke-Hernandez**¹⁵⁶ hade däremot i sin avhandling studerat språkets socialisering i migrantmödrars vardag i deras dagliga sysslor och växelverkan. Genom vardagliga språkshistorier som berättats av mödrar och upplevda interaktioner analyserade studien moderskapet som ett tillstånd där språket socialiseras.

¹⁴⁹ Arbets- och näringsministeriet (2020), Maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut. Selvityksen loppuraportti, Arbets- och näringsministeriets publikationer 2020:27, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-542-3> (Handlednings- och rådgivningstjänster med låg tröskel för migranter: slutrapport för utredningen, hämtad 14.4.2020)

¹⁵⁰ Heino, E & Lillrank, A 2020, 'Building institutional trust - families with an immigrant background as users of basic and disability services', *Sociology*, Vintage. 57, Nr 4.

¹⁵¹ Torpan, Karin; Sinitsyna, Anastasia; Kahrik, Anneli; Kauppinen, Timo M.; Tammaru, Tiit: *Overlap of migrants' housing and neighbourhood mobility. HOUSING STUDIES*. 2020 <https://doi.org/10.1080/02673037.2020.1849574> (Hämtad 15.4.2021)

¹⁵² Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.) (2020), *Family Life in Transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries*. London: Routledge

¹⁵³ Turjanmaa, Elina & Jasinskaja-Lahti, Inga (2020) Thanks but no thanks? Gratitude and indebtedness within intergenerational relations in immigration context. *Family Relations*, 69(1), 63–75.

¹⁵⁴ Tiilikainen, Marja (2020) Finnish Somali fathers, respectability, and transnational family life. Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.), *Family Life in Transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries*. London: Routledge, 131–141.

¹⁵⁵ Iikkanen, Päivi (2020). The role of language in integration: a longitudinal study of migrant parents' trajectories (avhandling), Jyväskylä universitet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8306-2> (Hämtad 15.4.2021)

¹⁵⁶ Intke-Hernandez, M. (2020). Maahanmuuttajaäitien arjen kielitarinat : etnografinen tutkimus kieliyhteisöön sosiaaliturmuksesta. (avhandling), Helsingfors universitet Tillgänglig på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6838-2> (Hämtad 15.4.2021).

¹⁵⁷ Esberg, Riti (2020) Social relations of women migrating from Iran to Finland and their importance in social integration (avhandling), Åbo universitet, Tillgänglig på <https://www.utupub.fi/handle/10024/150451> (Hämtad 15.4.2021)

Riti Esbergs avhandling¹⁵⁷ undersökte vilka sociala relationer och faktorer som påverkar etableringen av sociala relationer bland kvinnor som flyttat från Iran till Finland, vilket stöd iranska kvinnor får genom sociala relationer och vilka faktorer som påverkar integrationen av iranska kvinnor genom sociala relationer.

I en gemensam undersökning utförd av Jussi Tervola, THL och FPA **Different selection processes, different outcomes? Comparing labor market integration of asylum refugees, resettled refugees and their reunited family members in Finland**¹⁵⁸ följde inkomsterna, arbetslösheten och före-

komsten av familjeledigheter för alla flyktingar som flyttade till Finland 2001–2014. Totalt finns det cirka 15 000 personer i materialet, varav de flesta kommer från Irak, Somalia, Afghanistan och Iran. Uppgifterna i undersökningen samlades in från registerdata av FPA, Skatteförvaltningen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Enligt undersökningen får män som anländer genom familjeåterförening arbete snabbare än andra flyktinggrupper. Kvinnor som har kommit genom familjeåterförening blir däremot sysselsatta långsammare än andra. Dessutom minskar skillnaderna i sysselsättning för män allteftersom vistelsetiden ökar, medan den ökar för kvinnor.

---

¹⁵⁸ Tervola, J (2020) Different selection processes, different outcomes? Comparing labor market integration of asylum refugees, resettled refugees and their reunited family members in Finland. *Comparative Migration Studies* 8(28)

7. Medborgarskap och statslöshet

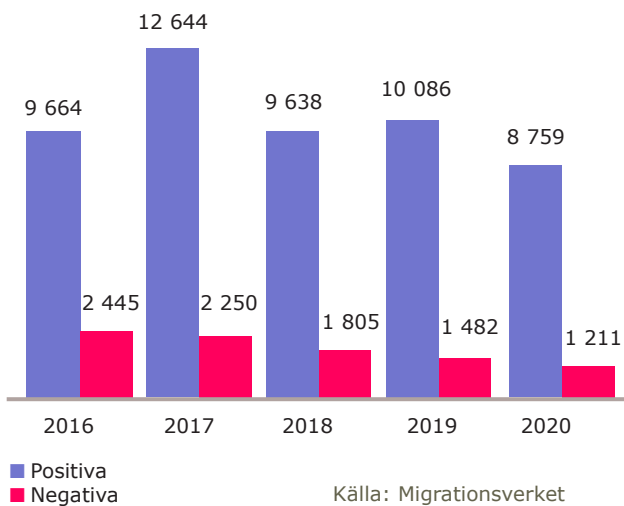
Under 2020 fick 8 759 personer finskt medborgarskap vilket var färre än 2019. Sammanlagt fattades 11 687 beslut i ärenden som gällde ansökningar och anmälningar om medborgarskap. Av dessa beslut var 75 procent positiva och 10 procent negativa.

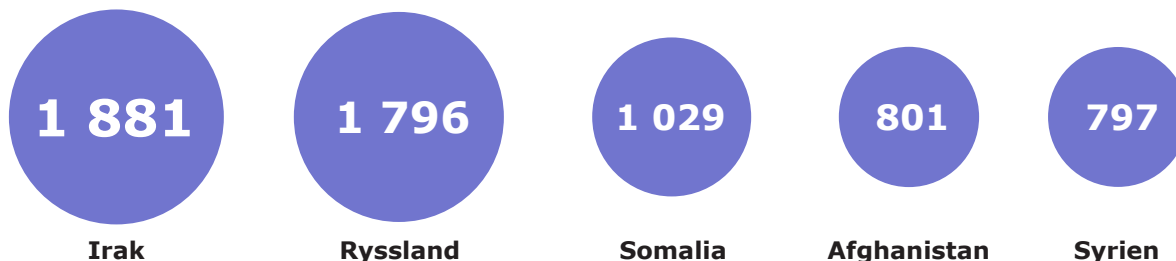
Liksom tidigare år var den vanligaste orsaken till ett negativt beslut otillräckliga språkkunskaper. Andra vanliga grunder var oklar identitet, otillräcklig boendetid och att den sökande inte uppfyllde klanderfrihetskravet.

Av dem som fick finskt medborgarskap var 54 procent kvinnor och 46 procent män.

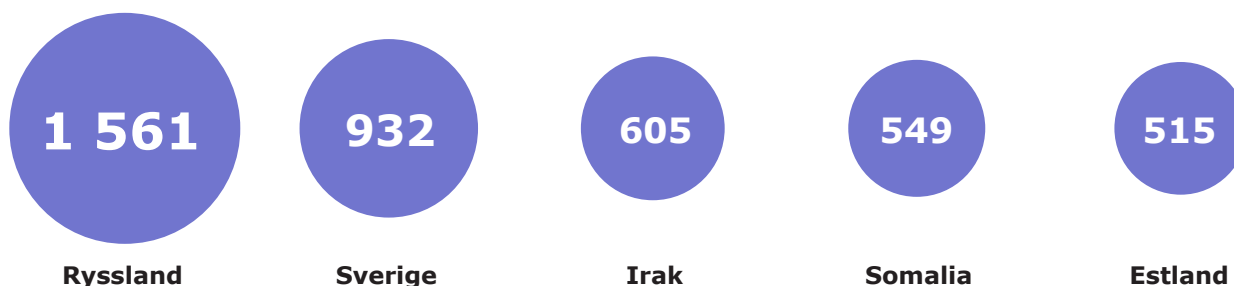
År 2020 blev irakiska medborgare den största gruppen av sökande. Av de syriska flyktingar som anlände 2015 uppnådde många minimiboendetiden 2019 vilket återspeglades i statistiken över sökande. I likhet med tidigare år var de största grupperna som ansökte om finskt medborgarskap medborgare i Ryska federationen samt somaliska, irakiska, estniska och afghanska medborgare.

Beslut om medborgarskap (ansökningar och anmälningar om medborgarskap) 2016–2020

Topp 5-medborgarskap för ansökan om medborgarskap som blivit anhängiga 2020

Källa: Migrationsverket

Personer som fått finskt medborgarskap (med ansökan och anmälan), fem i topp enligt tidigare medborgarskap

Källa: Migrationsverket

Under året gjordes totalt 11 569 ansökningar om medborgarskap och 1 811 anmälningar om medborgarskap. Antalet låg på ungefär samma nivå som förra året, även om det fanns något fler anmälningar om medborgarskap.

Av alla som 2020 beviljades medborgarskap fick 82 procent sitt medborgarskap genom ansökningsförfarandet.

Vissa grupper kan dock få medborgarskap via ett anmälningsförfarande. Dessa grupper är tidigare finska medborgare, ungdomar mellan 18 och 22 år, med-

borgare i de nordiska länderna, utlänningar vars far är finsk medborgare samt över 12-åriga adoptivbarn till finska medborgare.

Sammanlagt fattades 1 638 beslut om anmälan om medborgarskap, och 95 procent av dem var positiva. Den vanligaste grunden för beviljande av finskt medborgarskap via anmälningsförfarande var tidigare finskt medborgarskap (64 % av fallen).

De som beviljades medborgarskap via anmälningsförfarande var oftast tidigare svenska medborgare (60 % av alla som beviljades medborgarskap).

7.1. Ändringar i lagstiftningen om medborgarskap och andra utvecklingsriktningar

Inrikesministeriet inrättade år 2020 ett lagstiftningsprojekt för att förbereda ändringar i medborgarskapslagen och i statsrådets förordning om komplettering av denna. Syftet är att uppdatera och förtydliga bestämmelserna, men det finns ingen avsikt att ändra villkoren för att erhålla eller förlora medborgarskap.

Ändringarna syftar bland annat till att förtydliga regleringen av hur utlandsresor påverkar den boendetid som krävs för medborgarskap. Syftet är också att förtydliga reglerna för identifiering på grundval av högsta förvaltningsdomstolens beslutspraxis och att komplettera metoderna för att visa vilka språkkunskaper som krävs för medborgarskap. Projektet innebär också ett antal mer tekniska förändringar.

Preliminär studie¹⁵⁹ utvärderade effektiviteten, tydligheten och aktualiteten i bestämmelserna om medborgarskap. Dessutom undersöktes effekterna av utvecklingen av rättspraxis och ändringar i den allmänna förvaltningsrätten.

Sammanlagt 18 bidrag inkom från olika myndigheter och organisationer. I yttrandena förespråkas bland annat strikta identifieringskrav för personer som be-

viljats internationellt skydd, och därför bör en hänvisning till möjligheten till en övergripande bedömning läggas till i lagstiftningen.

I yttrandena betonas också förslaget att inte längre dela upp bosättningsperioden i på varandra följande och ackumulerade perioder och att förenkla bestämmelserna för utlandsresor.

När det gäller språkravet fanns det önskemål om att förteckningen över metoder för styrkandet av språkkunskaper även i fortsättningen skulle vara så uttömmande som möjligt. Dessutom ägnades särskild uppmärksamhet åt att visa och avvika från hörsel-skadades språkkunskaper.

Ändringen av definitionen av barn stöddes, liksom förenklingen av att erhålla ett barns medborgarskap så att barnet oftare skulle få finskt medborgarskap direkt enligt lagen. Det fanns också stöd för att ändra definitionen av statslöshet och uppdatera anmälningskyldigheten för offentliga myndigheter att behålla medborgarskap. I vissa yttranden ansågs det att handläggningsavgifterna bör sänkas för statslösa personer och personer som beviljats internationellt skydd.

Lagstiftningsprojektet löper från 30.10.2020 till 31.5.2022. Syftet är att regeringens proposition överlämnas till riksdagen under vårsessionen 2022.

---

¹⁵⁹ <https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM046:00/2019> (Hämtad 15.4.2021)

8. Gränsbevakning, Schengen och visumpolitik

8.1. Gränsbevakning

Antalet brott vid statsgränser som gränsbevakningsväsendet utrett ökade med nästan hälften från år 2019 (337) till år 2020 (616). Även om formerna för olaglig inresa år 2020 var mycket olika (främst finska och svenska medborgare) var olaglig gränspassage, som uppfyller kraven på brott vid statsgränser, ändå olaglig. Gränsbevakningsväsendet utredde totalt 83 brott som gäller organisering av olaglig inresa (25 grova och 58 i standardform). 2019 utredde RVL 93 liknande brott (22 grova och 71 standard)

De ryska gränsmyndigheterna fortsatte att verka effektivt vid den östra gränsen för att förhindra olaglig inresa på deras sida. Gränsbevakningsväsendet uppskattar att hotet om gränsöverskridande brottslighet, olaglig inresa och människohandel inte har minskat trots pandemin. Enligt deras uppskattningar kan dödläget leda till en betydande ökning av dessa brott när pandemin väl är över.

Som ett resultat av kontaktpersoner vid gränsbevakningsväsendets arbete blockerades 568 inresor i förväg, vilket var en tydlig minskning jämfört med tidigare år, men var fortfarande ganska stort i förhållande till de utfärdade viseringarna. Som ett resultat av detta kan kontaktpersonsverksamheten anses ha förbättrats.

I flygtrafik från utanför Schengenområdet till Finland upptäcktes 2020 totalt 7 fall av olaglig inresa. I samband med dessa fall använde 2 personer felaktiga resedokument, 2 hade inga resedokument och 3 personer använde dokument som tillhörde en annan person.

Utöver olagliga inresor som upptäcktes i luftfarten vid de yttre gränserna 36 personer som missbrukat de lagliga inresesätten år 2020, som anlände med transitflyg till Helsingfors-Vanda flygplats, inte använde sitt anslutande flyg och sökte asyl.

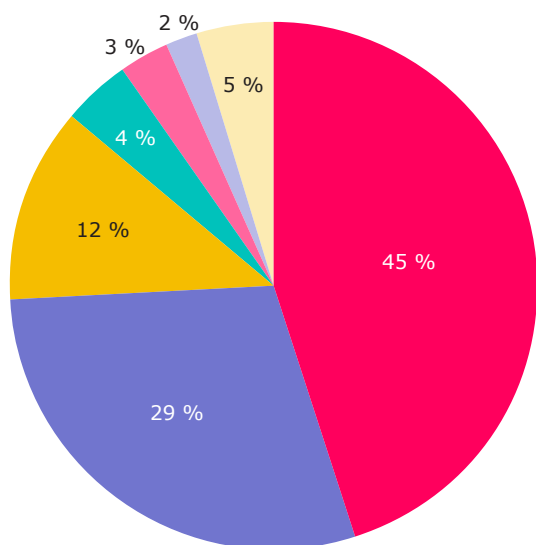
Vid gränsövergångsställen vid den östra gränsen upptäcktes i slutet av året tio personer som anlände olagligt, varav två med förfalskade resedokument. Under 2020 upptäcktes totalt 9 gränsövergångar med olaglig inresa från Ryssland till Finland som syfte.¹⁶⁰

Den 17 mars 2020 beslutade regeringen att återinföra inre gränskontroll från och med den 19 mars 2020 som svar på det allvarliga hot mot Finlands inre säkerhet som utbrottet av COVID-19 orsakade av coronaviruset. Dessutom beslutade regeringen den 17 mars 2020 att stänga vissa gränsövergångsställen och begränsa gränspassagetrafiken från och med den 19 mars 2020, för att förhindra upptrappningen av COVID-19-epidemin som orsakats av coronaviruset och för att ta itu med det hot mot folkhälsan som viruset utgör. Eftersom utbrottet av covid-19 fortsätter förlängdes beslutet om att tillfälligt stänga vissa gränsövergångar och begränsa trafiken till och med den 12 januari 2021.

Trots covid-19-pandemin genomförde gränsbevakningsväsendet gränskontroller av personer vid gränsövergångsställen under dess kontroll i enlighet med Schengenbestämmelserna. Begränsningen av den yttre gränstrafiken minskade antalet gränspassager vid alla gränsövergångsställen. Återinförandet av kontroller vid de inre gränserna ökade antalet avvísningar och avslag på inresor. En betydande del av dem var riktade till EU-medborgare. De viktigaste skälen till avvísning/avslag i alla gränssträckor var antingen avsaknaden av inresevillkor under den period då reserestriktionerna gällde eller folkhälsoskäl.

¹⁶⁰ Källa: Gränsbevakningsväsendet: Bokslut 2020 och e-postintervju 22.3.2021

Skäl till avvisning 2020 (Gränsbevakningsväsendet)

- Brist på inresevillkor 45 %
- Allmän ordning och säkerhet, inre säkerhet, folkhälsa, internationella förbindelser 29 %
- Inget giltigt visum eller uppehållstillstånd 12 %
- Otillbörliga medel för att erhålla inkomster 4 %
- Inga dokument som visar syftet med och villkoren för vistelsen 3 %
- Vistelse i EU i 90 dagar under en 180-dagarsperiod 2 %
- Övriga 5 %

8.2. EU-samarbete

Antalet olagliga gränsövergångar som upptäcktes vid EU:s yttre gränser uppgick till cirka 124 000 (139 000/2019). Antalet är det lägsta sedan 2013. Av de rutter som användes för olaglig inresa var den centrala Medelhavsrutten den mest trafikerade med omkring 35 000 olagliga inresor.

Det viktigaste projektet i EU-samarbetet var förberedelserna och förberedelserna inför utplaceringen av en permanent styrka för europeiska gräns- och kustbevakningen. Enligt förordningen är gränsbevakningsväsendet skyldig att inrätta en permanent styrka under 2021 åtta personer för hela året och 71 personer för fyra månaders uppdrag.

År 2020 deltog gränsbevakningsväsendet i Frontex samordnade operationer inom gränssäkerhet vid EU:s yttre land- och sjögränser och på flygplatser på nästan samma nivå som 2019. Den planerade nivån missades på grund av Covid-19-pandemin. Av samma skäl ställdes internationella övningar in.

Sammanlagt 14 årsverken (16/2019) bidrog till de pågående Frontex-insatserna. Bilaterala och multilaterala kontakter har upprätthållits både med EU-medlemsstater och med tredjeländer, huvudsakligen på distans. Kontakterna med de ryska gränsmyndigheterna upprätthölls på distans, med beaktande av restriktionerna i samband med pandemin.¹⁶¹

¹⁶¹ Källa: Gränsbevakningsväsendet, Bokslut 2020. (Endast på finska.)

8.3. Övriga utvecklingsriktningar för gränsbevakningen

Lagstiftningsarbetet inleddes om de planerade åtgärderna för att kompensera för begränsningar av gränstrafiken och gränskontroll vid de inre gränserna. Gränsbevakningsväsendet deltog i kartläggningen av utvecklingsbehoven i samband med beredskapslagen och i utarbetandet av Statsrådets redogörelse för den inre säkerheten.

Gränsbevakningsväsendet främjade den nationella utbyggnaden av EU-omfattande informationssystem. Det nationella genomförandet av in- och utresesystemet och EU:s system för reseinformation och resetillstånd (ETIAS) fortskred nästan som planerat. Det nationella genomförandet omfattar både den rättsliga, operativa och tekniska utvecklingen, och går hand i hand med varandra.

Med den extra finansiering som erhållits fortsatte gränsbevakningsväsendet utbildningen av nya gränsbevakningstjänstemän som rekryterats i syfte att stärka den östra gränskontrollen, fullgöra ökade EU-skyldigheter och hantera passagerartrafiken på Helsingfors-Vanda flygplats.

Gränsbevakningsväsendet var involverad i det nationella PASIS-projektet mellan gräns- och polisväsendet, som hade en pilotfas från 2019 till 2020 och projektet kommer att fortsätta 2021. Syftet med projektet är att införa en produktionsmiljö där fingeravtrycken på EU-medlemsstaternas pass och ID-kort kan läsas och jämföras med kundens fingeravtryck. Projektet kan användas för att avslöja falska identiteter, bedragarfall och eventuella förvrängda (eng. morphed) dokument.

Effektiviteten av gränssamarbetet vid den östra gränsen förblev hög. Antalet blockader som rapporterats av de ryska myndigheterna och de preliminära uppgifter som erhållits från dem stod i proportion till de volymer som passerat den östra gränsen tidigare. Däremot minskade den övergripande indikatorn för det gränsöverskridande samarbetets effektivitet, eftersom en betydande andel av de upptäckta brotten, brotten och undersökningsresultaten som ledde till nekad inresa eller avvisning gjordes i samband med inre gränskontroller.

Under året hölls cirka 140 möten mellan finska och ryska gränsmyndigheter. Det här är mindre än hälften av den normala nivån. Möten ersattes av distansförbindelsen. Under möten och distansförbindelse utbyttes regelbundet information för att bekämpa olaglig inresa och brottslighet.

8.4. Schengen

På grund av COVID-19-situationen kunde Finland inte delta i någon av de planerade Schengeninspektionerna 2020. Under normala omständigheter kommer Finland att sända minst en expert till alla inspektionsuppdrag vid de yttre gränserna.

Underhållsprojekt med anknytning till Schengens informationssystem inleddes 2020. Polisstyrelsens projekt för operativt stöd till Schengensamarbetet genomför underhålls- och driftstjänsterna för det nationella Schengens informationssystem (SIS II) och polisstyrelsens projekt SIS-Recast-Polisen genomför de ändringar av polisens informationssystem som krävs för att uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets förordningar¹⁶².

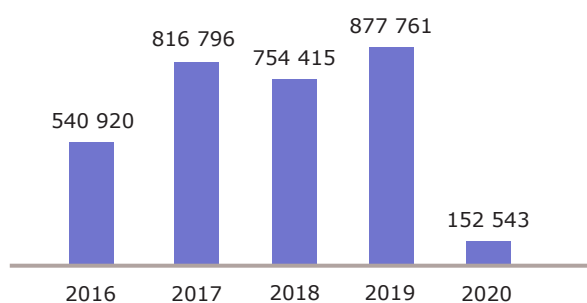
---

¹⁶¹ Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) för polissamarbete och straffrättsligt samarbete (EU 2018/1862), förordning om användning av SIS för gränskontroller (EU 2018/1861) och förordning om användning av SIS för återsändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU (EU 2018/1860).

8.5. Visumpolitik

På grund av reserestriktioner orsakade av den globala COVID-19-pandemin har antalet visum till Finland sjunkit avsevärt. År 2020 beviljades Finlands beskickningar endast 152 543 visum till Finland, vilket är 83 % mindre än år 2019, då 877 761 visum beviljades. Dessutom beviljade Gränsbevakningsväsendet 508 visum år 2020.

Schengen-visum som beviljats till Finland 2016–2020

Källa: Utrikesministeriet

Totalt gjordes 157 644 visumansökningar.

Precis som tidigare år **var Ryssland det överlägset största visumansökningslandet**: 85 % av alla visumansökningar gjordes i Ryssland.

8.6. Utvecklingsarbetet med visumpolitiken

2020 startade utrikesministeriet utvecklingsprojekt för att utveckla visumsystemen. MIAMI-projektet (kehityshanke ulkoministeriön viisumitietojärjestelmän uuden identiteetin- ja pääsynhallinnan ratkaisun kehittämiseen) syftar till att reformera hela VISA användarhanteringsystemet, inklusive både användarhanteringsapplikationen, serverplattformen och SSO- och federationslösningar relaterade till användaridentifieringen. Kompletteringsprojektet säkerställer att de informationssystem som krävs av EU-kommissionen och IT-byrån genomförs nationellt. Utvecklingen av informationssystem (informationssystemet för viseringar och systemet för in- och utresa) kommer att ske i enlighet med EU-krav, garantera deltagande i obligatoriska gemensamma testfaser och skapa förutsättningar för de nationella myndigheternas användning av EES-in- och utresesystemet.

9. Irreguljär migration¹⁶³ och människosmuggling

År 2020 påträffades 1 144 irreguljära migranter i Finland, vilket var något färre än det föregående året (1 219 personer).

I statistiken för 2020 har man tagit med i beräkningen personer som vistats i landet utan giltigt tillstånd eller arbetat inne i landet eller anträffats vid den yttre gränsen samt de personer som sökt asyl och som konstaterats vistas i landet utan dokument som berättigar till detta innan asylansökan lämnats in. Statistikmetoden baserar sig främst på Eurostats kriterier för statistikföring av olaglig vistelse.

En stor del av de statistikförda olagliga vistelserna är kortvariga. Olagligt arbete är vanligen behovsarbete och sker till exempel i perioder om några månader. Även brott begås i form av olagligt behovsarbete.

Pandemin har totalt sett haft en nedåtgående effekt på antalet irreguljära vistelser. De flesta fall av irreguljär vistelse är fortfarande kortvariga. Andelen av den mer eftertraktade arbetskraften i Europa är särskilt tydlig i ökningen av antalet bland säsongarbetare som har arbetat helt utan arbetstillstånd.

En skärpning av gränskontrollerna kan ses i antalet personer som i strid med inreseförbudet har rört sig inne i landet eller passerat de inre gränserna, särskilt för tredjelandsmedborgare från länder utanför EU.

Topp 10 medborgarskap bland dem som vistades i landet i strid med bestämmelserna 2020 (inkl. arbete utan arbetstillstånd)

Ryssland	130
Irak	125
Ukraina	92
Kina	85
Nigeria	83
Gambia	56
Turkiet	41
Somalia	38
Statslösa personer	33
Belarus	33
TOPP 10 totalt	716
Alla totalt	1 144

Källa: Polisen

Polisen förde dessutom också separat statistik över olovligt arbete. **År 2020 anträffades 421 tredjelandsmedborgare som arbetade helt utan arbetstillstånd i Finland.**

Olovligt arbete är grå ekonomi och kopplas till irreguljär vistelse i landet. Svartarbete är för de flesta som vistas i landet i strid med bestämmelserna det behändigaste sättet att skaffa sig en inkomst. Samtidigt ökar också förmedlingen av internationell billig arbetskraft och svart arbetskraft. Användningen av svart arbetskraft snedvrider konkurrensen: förmedlingen av svart och billig arbetskraft är också förknippad med organiserad brottslighet, för vilken brott som begås i företagsstrukturer utgör en växande inkomstkälla.

Alla som arbetar olovligt vistas dock inte olagligt i landet. Svart och billig arbetskraft och rörligheten av sådan arbetskraft möjliggörs i många fall med hjälp av falska dokument på samma sätt som olaglig migration och annan gränsöverskridande brottslig verksamhet. Den vidstående statistiken redogör för personer som arbetat helt och hållet utan arbetstillstånd oavsett om de vistats lovt i landet eller inte.

¹⁶³ På engelska är den motsvarande termen "irregular migration". Den finska översättningen "säännösten vastainen maahanmuutto" (irreguljär migration) grundar sig på EMN:s nyaste ordlista invandrings- och asylordlista 6.0: finskspråkig upplaga. Finlands lagstiftning och myndigheterna använder termen "olaglig inresa till landet" eller "olaglig vistelse i landet".

De tre mest representativa nationaliteterna i statistiken för dem som arbetade helt utan arbetstillstånd har förblivit desamma från året innan, även om deras storleksordning har ändrats. Särskilt antalet ukrainska arbetstagare utan arbetstillstånd ökade förra året till följd av den ökade användningen av ukrainsk arbetskraft på byggarbetsplatser. Många har rest in i landet med ett D-visum som utfärdats av ett annat EU-land, oftast Polen eller Estland, men detta ger dem inte rätt att arbeta i Finland. Det land där visum utfärdas beror på landet där underleverantörerna är registrerade. Användningen av ukrainsk arbetskraft har också avspeglats i säsongsarbete i sektorer där anställningen har blivit svårare på grund av restriktioner för inresa från länder utanför Europa.

Profilen för nigerianer och irakier som arbetade helt utan arbetstillstånd har förblivit desamma från året innan. De flesta nigerianer som har arbetat utan arbetstillstånd har uppehållstillstånd i Italien och arbetar som regel som matkurirer i Finland. När det gäller irakier har många av dem fått ett negativt beslut om asyl eller uppehållstillstånd och arbete som strider mot bestämmelserna har ägt rum under karenstiden för asylansökans rätt att arbeta.¹⁶⁴

Personer som arbetat helt utan arbetstillstånd 2020

Ukraina	72
Nigeria	64
Irak	51
Ryssland	33
Kirgizistan	15
Kina	12
Turkiet	12
Iran	9
Statslösa personer	9
Belarus	8
TOPP 10 totalt	285
Alla totalt (olika personer)	421

Källa: Polisen.

9.1. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande irreguljär migration och människosmuggling

Vid inrikesministeriet påbörjades år 2020 uppdateringen av handlingsprogrammet mot olaglig inresa och vistelse i landet för åren 2021–2024. Utöver de tidigare åtgärdsprogrammen undersöker programmet också situationen för personer som inte har uppehållstillstånd och de fenomen som är förknippade med exploatering samt situationen för offer för människohandel.

Utöver de strategiska riktlinjerna syftar programmet till att främja konkreta åtgärder för att förhindra vistelse i landet utan uppehållsrätt. Sådana åtgärder skulle omfatta förebyggande åtgärder i ursprungs- och transitländerna samt stöd för återsändande och återanpassning. Förberedelserna kommer också att ta hänsyn till det arbete som görs i EU för att bekämpa människohandel och främja återsändande.

Handlingsprogrammet tar dessutom hänsyn till det arbete kring offer för människohandel som utförs inom justitieministeriet och social- och hälsovårdsministeriet samt inom arbets- och näringsministeriet i syfte att förhindra utnyttjande av utländska arbetstagare.¹⁶⁵

¹⁶⁴ Källa: CKP

¹⁶⁵ <https://intermin.fi/sv/-/atgardsprogrammet-mot-olaglig-inresa-och-olaglig-vistelse-i-landet-uppdateras> (Hämtad 15.4.2021)

10. Bekämpning av människohandel

10.1. Uppehållstillstånd beviljade till offer för människohandel¹⁶⁶

Under handläggningen av ansökningarna kan Migrationsverket hitta tecken på människohandel. Detta innebär inte nödvändigtvis att människan har blivit utsatt för människohandel, utan att myndigheterna har misstankar om saken. Grunden för uppehållstillstånd kan vara t.ex. internationellt skydd, individuell mänsklig orsak eller uppehållstillstånd som beviljas offer för människohandel.

Ett offer för människohandel som befinner sig i Finland kan enligt vissa förutsättningar beviljas ett uppehållstillstånd för offer för människohandel. År 2020 beviljades fyra offer för människohandel ett första uppehållstillstånd. Sammanlagt nio nya tidsbegränsade uppehållstillstånd, det vill säga så kallade fortsatta tillstånd, beviljades offer för människohandel.

10.2. Offer för människohandel som hänvisats till hjälpsystemet¹⁶⁷

År 2020 identifierades fler människor som offer för människohandel i Finland än någonsin tidigare, vilket återspeglas i hjälpsystemet för offer för människohandel. Rekordmånga 247 nya klienter upptogs i systemet. Samtidigt inleddes klientskap med 50 minderåriga barn som har en klient som vårdnadshavare. Av de nya klienterna hade merparten utnyttjats utanför Finland.

Merparten av klienterna är vuxna, men även minderåriga (utan vuxen klient som vårdnadshavare) hänvisas till systemet. Av de personer som hänvisades till hjälpsystemet för offer för människohandel år 2020 var 10 minderåriga.

Vanligtvis tar Hjälpsystemet för offer för människohandel årligen emot fler klienter som blivit utsatta för människohandel utomlands (66–70 %) än i Finland (30–34 %). År 2020 hade dock något fler personer som utnyttjats i Finland (123 personer) tillträde till tjänster än de som utnyttjats utomlands (121 personer).

Totalt 123 personer som eventuellt fallit offer för människohandel i Finland upptogs under 2020 som klienter i hjälpsystemet, vilket var en anmärkningsvärd ökning jämfört med 2019 (70 personer).¹⁶⁸

I slutet av 2020 fanns det totalt 916 personer i stödssystemet, varav 704 är potentiella offer för människohandel och 212 minderåriga barn som har en klient som vårdnadshavare.

I Finland utgörs de utnyttjade av 31 olika nationaliteter. Medborgare från Irak, Finland, Albanien, Nepal och Afghanistan identifierades som de mest utnyttjade. Nästan en tredjedel av dem hade uppehållstillstånd i Finland. Det fanns 19 finska eller övriga EU-medborgare, och 14 kom från ett land vars medborgare inte behöver visum för att vistas i Finland.

¹⁶⁶ Källa: Migrationsverket

¹⁶⁷ Hjälpsystemet för offer för människohandel (2020), Lägesöversikt 1.1–31.12.2020, http://www.ihmiskauppa.fi/files/525/Ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_vuosikatsaus_1.1.-_31.12.2020.pdf (Hämtad 18.3.2021)

¹⁶⁸ Det att en person upptagits i hjälpsystemet innebär inte att personen officiellt skulle ha identifierats som offer för människohandel, utan hen betraktas först som ett potentiellt offer för människohandel. Först därefter kan personen officiellt identifieras som ett offer för människohandel. Officiellt identifierade offer för människohandel kan fortsätta att utnyttja tjänsterna inom hjälpsystemet tills de inte längre behöver dem. Om en klient inte officiellt kan identifieras som ett offer för människohandel upphör tjänsterna inom hjälpsystemet.

I Finland har personer utan laglig uppehålls rätt eller de som kallas papperslösa bedömts vara särskilt utsatta för olika former av utnyttjande. År 2020 togs 22 papperslösa personer in i hjälpsystemet, vilka uppskattades ha utsatts för exploatering i samband med människohandel i Finland.

Till hjälpsystemet kan man hänvisas via olika instanser, offren kommer emellertid oftast via Migrationsverket eller förläggningen. År 2020 styrde förläggningarna sammanlagt 88 personer till systemet och Migrationsverket sammanlagt 63 personer.¹⁶⁹ Personer som blivit offer i Finland hänvisas ofta till systemet via en organisation, ett skyddshus, en jurist/advokat eller polisen. År 2020 är det dock värt att notera att 70 personer själva sökte sig till hjälpsystemet, vilket var näst flest.

Hjälpsystemets klienter omfattar såväl finska medborgare som EU-medborgare, personer som anlänt till Finland på basis av visumfrihet, tredjelandsmedborgare som arbetar lagligt i Finland samt personer som tidigare varit asylsökande.

Av alla nya klienter var 56 procent asylsökande. Endast 25 procent är asylsökande som blivit offer i Finland. Personer som vanligen blir föremål för utnyttjande i Finland är personer med uppehållstillstånd på annan grund, såsom på basis av familjeband, EU-medborgare (inkl. finska medborgare), uppehållstillstånd på basis av arbete och olaglig vistelse i landet.

Människohandeln är mångsidig och nya former av den identifieras kontinuerligt. De vanligaste av dess är emellertid ännu tvångsarbete och sexhandel. Vid sidan av dessa har man till exempel i Finland observerat tvång till tiggeri och brottslig verksamhet samt tvångsäktenskap.

Antalet personer som blivit offer för sexhandel i Finland uppgick till 15, vilket är något fler än förra året (11). Största delen av offren för sexhandel hade blivit offer utomlands (47).

Personer som 2020 blev offer i Finland var oftast offer för tvångsarbete (78 personer). Tvångsarbete förekommer särskilt inom restaurangbranschen, städbranschen och byggbranschen. Drag av tvångsarbete har även observerats i förhållanden för hemhjälp till privata familjer samt i arbete som bedrivs på jordbruk. Som offer för tvångsarbete faller vanligen andra än finska medborgare, men på arbetsgivarsidan påträffas även finländare.

Personer som blivit offer för människohandel förknippad med utnyttjande av arbetskraft (44 personer) hade vanligen utnyttjats utanför EU och vanligen i det egna hemlandet eller ett grannland.

Totalt upptogs 45 offer för människohandel förknippad med **tvångsäktenskap** i hjälpsystemet. Vanligtvis hade äktenskapet ingåtts i offrets hemland och fortsatt i Finland under förhållanden som kränkte den mänskliga värdigheten. När äktenskapet ingicks var offret vanligtvis minderårig. Några offer hade förts till Finland som nya fruar till en person som bor i Finland eller så hade äktenskapet ingåtts i Finland. Ofta avslöjas fallen då myndigheter ingriper i våld i närrelationer. Polisen, förläggningarna och skyddshusen innehar en nyckelposition i att identifiera offer för tvångsäktenskap.

¹⁶⁹ Hjälpsystemet för offer för människohandel (2020), Lägesöversikt 1.1–31.12.2020, https://www.ihmiskauppa.fi/files/525/Ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_vuosikatsaus_1.1.-_31.12.2020.pdf (Hämtad 18.3.2021)

10.3. Utvecklingsriktningar gällande bekämpning av människohandel

Sanna Marins regeringsprogram för 2019 omfattade ett antal åtgärder för arbetet emot människohandel.

- Utarbeta en lag om stöd till offer för människohandel och lägga till hänvisningar till offer för människohandel i social- och hälsovårdslagstiftningen.
- Uppdatering av lagen så att offren för människohandel bättre kan få den hjälp de behöver, oavsett inledningen, framstegen eller resultatet av brottsprocessen.
- Se till att det finns säker och stött boende för offer för människohandel i enlighet med förutsättningarna inom EU-lagstiftning. Enligt regeringsprogrammet anförtros tillsynen och övervakningen av bostadsförvaltningen till Institutet för hälsa och välfärd.
- Förbättra jämlikheten mellan offren för människohandel som mottagare av tjänster.
- Inrättande av en polisstyrka för att upptäcka och utreda människohandel.

År 2020 inleddes utarbetandet av **statsrådets handlingsplan mot människohandel**¹⁷⁰. Handlingsplanen har utarbetats under ledning av koordinatören för människohandel och omfattar perioden 2021–2023. Åtgärdsprogrammet innehåller ett antal övergripande åtgärder för att bekämpa människohandel, och var och en har ett eget ansvar för att de genomförs. Justitieministeriet inrättade en arbetsgrupp för att utarbeta åtgärdsprogrammet och social- och hälsovårdsministeriet inrättade en arbetsgrupp för att utarbeta ett förslag till en ny lag om stöd till offer för människohandel.

Programmet belyser ett brett spektrum av utvecklingsåtgärder som rör till exempel utveckling av myndighetspraxis, -riktlinjer och -samarbete, förbättrat informationsutbyte, ökad utbildning, utarbetande av utbildnings- och undervisningsmaterial samt stöd till samarbete mellan myndigheter och organisationer. En av prioriteringarna i handlingsprogrammet är därför att integrera och stärka samordningen i kampen mot människohandel. Syftet med programmet är att engagera och stärka samarbetet mellan de olika aktörerna.

Ett av de mest konkreta besluten var inrättandet av **Polisens specialenhet mot människohandel** som enligt planerna ska tas påbörja sin verksamhet år 2021. Det beslutades att inrätta en utredningsgrupp för att upptäcka och utreda människohandel vid Helsingfors polisinrättning, som kommer att arbeta i nära samarbete med Centralkriminalpolisen, det nationella nätverket av experter på förebyggande av människohandel samt andra myndigheter och samarbetspartner. Den nationella utredningsgruppen inhämtar information, avslöjar och utreder nationella brott och stödjer andra enheter samt bekämpar gränsöverskridande brottslighet i samarbete med Centralkriminalpolisen. Polisen kommer också att ha två utsedda människohandelsutredare på varje polisinrättning.¹⁷¹

Arbets- och näringsministeriet föreslog ett antal ändringar i utlänningslagen för att **bekämpa utnyttjande av utländsk arbetskraft** och förbättra situationen för offer för utnyttjande. De föreslagna ändringarna av utlänningslagen syftar till att förhindra utnyttjande av utländsk arbetskraft, stärka den rättsliga ställningen för offer för utnyttjande av arbetskraft och skapa förutsättningar för att bättre upptäcka fall av utnyttjande av arbetskraft.¹⁷²

Som en del av åtgärderna för att förhindra utnyttjande av **regionförvaltningsverkens arbetarskydd** att utökas med sammanlagt 15 årsverken för övervakning av utländska arbetstagares arbetsvillkor och arbetstillstånd samt stödtjänster.

År 2020 fick THL ett mandat från social- och hälsovårdsministeriet (STM) om att registrera ett regeringsprogram för **säkra och understödda boendetjänster för offer för människohandel**. THL:s uppgift är att utarbeta en utredning som syftar till att bedöma om det nuvarande tjänstesystemet är redo att tillgodose behoven hos bostäder för människor som har fallit offer för människohandel och att identifiera eventuella brister.

I rapporten undersöks bostäder som anordnats som en social tjänst och tryggt boende, vilket vid behov kan ordnas som en stödåtgärd för offer för människohandel. Granskning kommer att utvidgas till att omfatta både krishanteringstjänster och bostäder med längre stöd.¹⁷³

¹⁷⁰ <https://oikeusministerio.fi/ihmiskaupan-vastainen-tyo-hanketiedot-ja-asiakirjat> (på finska, hämtad 15.4.2021)

¹⁷¹ <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1410869/bekampningen-av-manniskohandel-effektiviseras-genom-samarbete-mellan-myndigheter-och-organisationer> (Hämtad 15.4.2021)

¹⁷² <https://tem.fi/-/ulkomaisen-tyovoiman-hyvaksikaytto-esitys-lausunnot> (på finska, hämtad 15.4.2021)

¹⁷³ <https://thl.fi/fi/palvelut-ja-asiointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/ihmiskaupan-uhrien-asumispalvelut> (på finska, hämtad 15.4.2021)

Hjälpssystemet för offer för människohandel lanserade år 2020 **IKUT-projektet** som syftar till att stärka arbetslivskompetensen hos offer för människohandel, utveckla arbetslivstjänster för offer, öka informationen om offrens ställning i arbetslivet och öka den privata sektorns deltagande i kampen mot människohandel. Projektet är ett av de första i Europa som fokuserar på arbetsförmågan hos offer för människohandel.

Projektet kommer att producera en rapport om situationen för offer för människohandel på arbetsmarknaden och som mottagare av arbetsförmedling. Dessutom kommer en arbetslivsmodell för offer för människohandel att byggas upp. Syftet med modellen är att stärka offrens arbetslivskompetens och -färdigheter och att stödja deras övergång till arbetslivet. Projektet omfattar också utbildning för företag och två seminarier om människohandel och företagsansvar.¹⁷⁴

10.4. Studie gällande människohandel

Rapporten utarbetad av Anni Lietonen m.fl. för Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI) **Navigoi kohti vastuullista toimitusketjua : työkalupakki yrityksille työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennaltaehkäisemiseksi**¹⁷⁵ erbjuder konkreta verktyg för företag för att inbegripa i utnyttjande. Verktygen omfattar riskbedömning, utarbetande av en strategi mot människohandel, förhandsbedömning av avtalspartners, användning av avtalsvillkor i syfte att bekämpa utnyttjande och människohandel samt revisioner och utvärderingar av underleverantörer eller andra avtalspartners verksamhet. Instruktionsboken **Normative Framework Guide - Responsibility of Businesses Concerning Human Rights, Labour Exploitation and Human Trafficking**.¹⁷⁶ publicerades som rapportens par, och där listas befintlig lagstiftning gällande företagsansvar i anknytning till utnyttjande och människohandel.

HEUNI har tillsammans med polismän och arbetarskyddsrepresentanter även publicerat en utredningsguide **Työperäisen ihmiskaupan paljastaminen**¹⁷⁷ som omfattar åtgärder som krävs för en framgångsrik utredning av människohandel. Guiden ger arbetarskyddsmyndigheterna en checklista med frågor för att bedöma om en misstänkt situation kan utgöra ett missbruk av en arbetstagarare.

¹⁷⁴ <https://migri.fi/sv/-/ainutlaatuinen-hanke-kehittaa-ihmiskaupan-uhrien-tyoelamaosaamista?ref=newsroom> (Hämtad 15.04.2021)

¹⁷⁵ Lietonen, A., Jokinen, A. and Ollus, N. (2020). Navigoi kohti vastuullista toimitusketjua. Työkalupakki yrityksille työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennaltaehkäisemiseksi. Helsingfors: HEUNI HEUNI Publication Series no. 93b.

¹⁷⁶ Lietonen, A., Jokinen, A. and Pekkarinen, A.-G. (2020). Normative Framework Guide - Responsibility of Businesses Concerning Human Rights, Labour Exploitation and Human Trafficking. Helsingfors: HEUNI HEUNI Publication Series no. 94.

¹⁷⁷ Ylinen, P., Jokinen, A., Pekkarinen, A.-G., Ollus, N., Jenu, K.-P. and Skur, T. (2020). Työperäisen ihmiskaupan paljastaminen. Helsingfors: HEUNI Publication Series no. 95b.

11. Återvändande

11.1. Beslut om avlägsnande från landet

Ett beslut om avlägsnande ur landet är ett förvaltningsbeslut genom vilket en utlänning åläggs att lämna Finland. Beslut om avlägsnande ur landet är avvisning och utvisning.¹⁷⁸

Beslut om avvisning utfärdas då personen inte har uppehållstillstånd i Finland och inte uppfyller förutsättningarna för vistelse i landet.¹⁷⁹

Beslut om utvisning utfärdas då personen har haft uppehållstillstånd i Finland men inte längre uppfyller förutsättningarna för vistelse i landet.

År 2020 fattades sammanlagt 7 597 beslut om avvisning och nekad inresa.¹⁸⁰ Majoriteten av besluten om avlägsnande ur landet var avvisningsbeslut som fattades av Migrationsverket, utöver vilka en del beslut fattades av polisen och Gränsbevakningsväsendet.

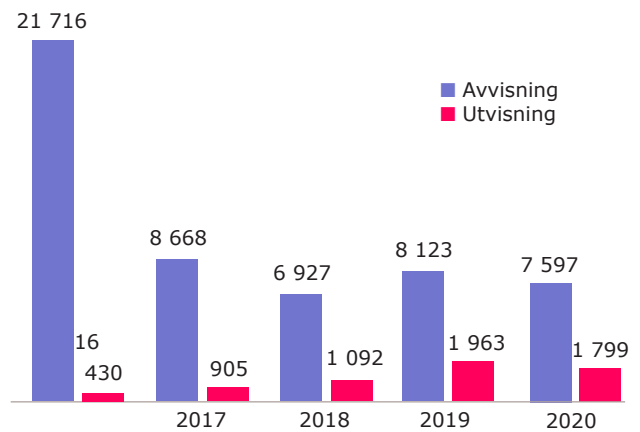
Under 2020 fattade Migrationsverket totalt 4 705 beslut om avvisning och polisen 451¹⁸¹. Gränsbevakningsväsendet å sin sida avvisade eller nekade inresa för totalt 2 441¹⁸² personer, vilket var en märkbar ökning från föregående år (1 489).

Det varierande antalet avvisningsbeslut som fattas av Migrationsverket står i samband med antalet negativa asylbeslut, eftersom ett negativt beslut om asyl innefattar ett beslut om avlägsnande ur landet. Antalet beslut om avlägsnande ur landet korrelerar således i viss mån med antalet asylsökande som anländer till landet. Migrationsverkets avvisningsantal utgörs således av utvisningsbeslut fattade i samband med såväl negativa asylbeslut som andra beslut om uppehållstillstånd.

Under 2020 fattades 1 799 beslut om utvisning, vilket var färre jämfört med året innan, då man fattade totalt 1 955 motsvarande beslut. Största delen av besluten av om utvisning, närmare bestämt 1 680 beslut, **gällde olaglig vistelse i landet.**

Sammanlagt grundade sig 119 utvisningsbeslut på brott. En utlänning kan utvisas från landet med brott som grund, om han eller hon har gjort sig skyldig antingen till ett brott för vilket det maximala straffet är minst ett års fängelse eller till upprepade brott. Besluten bygger på en helhetsbedömning, där man beaktar till exempel hur allvarlig gärningen är, personens band till Finland, utredningar om personens hälsotillstånd samt non-refoulement-principen. Den sistnämnda principen gäller ovillkorligt förbud mot återsändande, vilket innebär att ingen får återsändas till ett sådant land där han eller hon hotas av förföljelse, annan omänsklig behandling, tortyr, behandling som kränker människovärdet eller dödsstraff.

Beslut om avvisning respektive utvisning 2016–2020

Källa: Migrationsverket, polisen och Gränsbevakningsväsendet

Allmänt taget **fanns det förutom samma utmaningar kring återsändande år 2020 som tidigare år**, (på grund av de berörda personernas ovilja att återvända frivilligt och destinationsländernas ovilja att ta emot personer som återsänds) även speciella svårigheter på grund av COVID-19 pandemin. I allmänhet var COVID19-pandemin den avgörande faktorn för praktiska arrangemang kring återsändande: Flygningar stoppades, reserestriktioner infördes och både återvändande och personal måste sättas i karantän. Karantän tillämpades också ibland i båda riktningarna när frågan är om de återvändande poliser kan återvända till Finland på ett säkert sätt.¹⁸³

¹⁷⁸ Dessutom finns **avvisning**, som avser att en tredjelandsmedborgares inresa hindras vid en yttre gräns på det sätt som föreskrivs i artikel 13 i kodexen om Schengengränserna. (UtlL 142 § 1 mom.)

¹⁷⁹ Vanligtvis handlar avvisning om att en utlänning som redan vistas i landet avlägsnas ur landet (UtlL 142 § 2 mom. 4 punkten). I vissa situationer avser avvisning även att inresa för en person hindras redan vid yttre gränsen. Dessa fall är dock ovanligare. (UtlL 142 § 2 mom. 1–3 punkten).

¹⁸⁰ Avvisningsbeslut och beslut om nekad inresa som fattats av Migrationsverket, polisen och Gränsbevakningsväsendet sammanlagt.

¹⁸¹ Källa: Polisstyrelsen (omfattar EU-medborgare och tredjelandsmedborgare)

¹⁸² Gränsbevakningsväsendet (2020), Gränsbevakningsväsendets bokslut 2020 (E-post 18.03.2021)

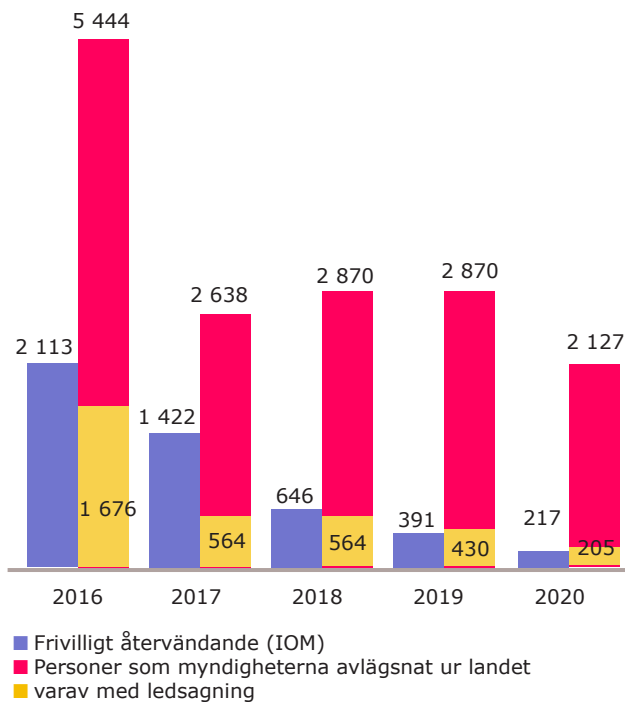
¹⁸³ Polisstyrelsen, telefonintervju 10.12.2020

11.2. Frivilligt återvändande

År 2020 återvände 217 personer från Finland till sitt ursprungsland via programmet för frivilligt återvändande. De återvände till sammanlagt 28 olika länder. De flesta återvände till Irak (56 personer). Totalt 62 procent av de som återvände frivilligt var män och 17 procent var kvinnor. Till åldern sett var de flesta var unga vuxna och ogifta personer.¹⁸⁴

Antalet personer som återvänder frivilligt har minskat stadigt från år till år efter rekordåret 2016 och samma trend fortsatte under 2020. Minskningen från föregående år var anmärkningsvärd, särskilt på grund av pandemin.

Personer som återvänt via programmet för frivilligt återvändande och personer som avlägsnats ur landet av myndigheterna 2016–2020

Källa: IOM och Polisstyrelsen

11.3. Andra utvecklingsriktningar gällande återvändande

Migrationsverket utfärdade en ny intern bestämmelse om utfärdande av ett tillfälligt uppehållstillstånd på grundval av ett annat särskilt skäl i enlighet med 45 § 1 moment 3 punkt i utlänningslagen för en sökande i Finland som hävdar att han eller hon inte tillfälligt kan återvända till sitt hemland eller till ett annat bosättningsland på grund av skäl som orsakats av coronaviruset, t.ex. uteblivna transportförbindelser. I instruktionerna anges under vilka förutsättningar ett tillfälligt uppehållstillstånd kan utfärdas till en person som fastnat i landet på grund av coronavirus på grundval av 45 § 1 mom. i utlänningslagen.

Diskrimineringsombudsmannens projekt **Sårbar ställning vid beredning och verkställighet av avlägsnande ur landet**, som inleddes 2020, syftar till att främja identifieringen och beaktandet av utsatthet vid återsändningar. När det gäller övervakning av återsändande har det konstaterats att identifieringen av återvändande i utsatt ställning och beaktandet av deras särskilda behov varierar. Det kan till exempel handla om en lämplig återhämningsperiod efter ett hälsovårdsförfarande före återsändandet, att få medicinering och medicinska journaler, att bli offer för människohandel eller att beakta barnets bästa.

Syftet med projektet är att förbättra samarbetet mellan myndigheterna och att mer effektivt inrikta kontrollerna. Målet är att polisen ska kunna ta bättre och mer enhetlig hänsyn till sårbarheten. Ansträngningar kommer att göras för att förbättra informationsutbytet om utsatthet mellan myndigheter. Invandring och återsändande diskuteras i samhället. Behovet av korrekt information är stort. Projektet kommer att ge information om de mänskliga faktorer som är förknippade med avlägsnande ur landet. Projektet skulle bidra till en human verksamhet kring återsändande.

¹⁸⁴ Källa: Internationella organisationen för migration IOM, kontoret i Helsingfors.

12. Migration och utveckling

Finland har betonat konsekvens mellan olika politikområden för att förutsättningar för hållbar utveckling i utvecklingsländer ska kunna uppstå.

Tyngdpunkterna har utöver tryggad livsmedelsförsörjning, handel, beskattning och trygghet även varit invandring. Konkreta åtgärder på nationell nivå har bland annat omfattat en intensifiering av samarbete mellan statsförvaltningens olika aktörer och samordningen av EU-ärenden¹⁸⁵.

Vid utrikesministeriet genomfördes återigen migrationskommunikation¹⁸⁶ år 2020, vars syfte var att påverka de grundläggande orsakerna till irreguljär migration. Med migrationskommunikation avses migration som riktas till ursprungs-, transit- och/eller destinationsländer och/eller kommunikation på plats, i syfte att påverka migrationen på ett eller annat sätt. Utrikesministeriet har förverkligat kommunikationen med de anslag som tilldelats av riksdagen under åren 2016–2019. År 2020 kopplades migrationskommunikation till en framtida engångsinvesteringsprogram som definierades i regeringsprogrammet och genomfördes som en del av utrikesministeriets normala verksamhet under nuvarande regeringsperiod. Bakgrunden till migrationskommunikationen är en ökad invandring under 2015, som fortsätter att definiera och bidra till att definiera de viktigaste destinationsländerna för migrationskommunikation.

Finland genomför kommunikation som påverkar de grundläggande orsakerna till irreguljär migration i Irak, Afghanistan och Somalia genom att förebygga bristen på framtidsutsikter för lokalbefolkningen och genom att stödja ländernas positiva utveckling.

I Irak och Afghanistan erbjuds lektioner i fredsarbete och mediepåverkan i workshops för ungdomar. I Somalia har man filmat persondokumentärer om förlåtelse och om att bryta den onda cirkeln av hämnd, genom vilken ungdomar uppmuntras till försoning och fredsskapande.

Under 2020 fortsattes det till unga riktade projektet "Salam for Peace" för främjande av fred och försoning i Irak, Somalia och Afghanistan. År 2020 fick projektet förlängning i form av årliga workshops fram till 2023. Syftet med projektet är att göra det möjligt för unga irakier och afghaner att nätverka och lära av fredsarbete och mediepåverkan.¹⁸⁷

Workshops inom fredsprojektet hölls i Kabul den 11–14 oktober och i Erbil den 27–29 november. Båda arrangerades fysiskt på plats och från Finland deltog man genom virtuella medel. Under 2020 filmades två kortdokumentärer inom ramen för fredsprojektet i Somalia och filmningarna av den tredje påbörjades.

Syftet med projektet är att förebygga eller hejda till exempel uppkomsten av de orsaker varför unga upplever brist på framtidsutsikter, marginalisering, radikaliserings och förlitar sig på olagliga sätt och förfaranden, såsom människosmugglare, eller ansluter sig till extremistiska tänkare som understöder terrorism. Under projektet strävade man bland annat efter att främja fred, konfliktlösning och de ungas tro på sina egna möjligheter att påverka samt stärka de ungas mediakunskaper och erbjuda dem möjligheter till internationellt nätverkande.

¹⁸⁵ Utrikesministeriet, Finlands utrikespolitiska mål och principer, <https://um.fi/finlands-utvecklingspolitiska-mal-och-principer> (Hämtad 17.4.2020)

¹⁸⁶ Utrikesministeriet, e-postintervju 16.12.2020

¹⁸⁷ https://um.fi/aktuellt/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/ulkoministeri-c3-b6-jatkaa-nuorten-rauhanty-c3-b6n-tukemista-irakissa-ja-afghanistanissa-salam-hankkeella (Hämtad 15.4.2021)

Källor

MYNDIGHETSKÄLLOR

Europeiska migrationsnätverket (2019), Invandrings- och asylordlista version 6.0: Finskspråkig upplaga. Helsingfors: Europeiska migrationsnätverket (EMN).

Inrikesministeriet (2018), Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi (Regeringens invandringspolitiska program för att stärka arbetskraftsmigration), Inrikesministeriets publikation 1/2018, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-176-3> (Hämtad 16.4.2020)

Statsrådets beslut om att ta asylsökande till Finland SM/2020/16
<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f806891e1> (på finska, hämtad 13.4.2021)

THL, Turvapaikanhakijoiden alkuterveystarkastuksen valtakunnallinen kehittämishanke (TERTTU)
<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/turvapaikanhakijoiden-alkuterveystarkastuksen-valtakunnallinen-kehittamishanke-terttu-> (på finska, hämtad 14.4.2021)

Arbets- och näringsministeriet, Integrationindikatorer databas
<https://kotouttaminen.fi/sv/integrationindikatorer> (Hämtad 14.04.2021)

Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet, Ett icke-diskriminerande arbetsliv: Forskning om nuläget och metoder för att främja likabehandling
<https://tietokayttoon.fi/-/tavoitteena-syrjimaton-tyoelama-tutkittua-tietoa-nykytilasta-ja-keinoja-yhdenvertaisuuden-edistamiseksi> (på finska, hämtad 14.4.2021)

THL, Stark informationsunderlag och forskningsbaserad information om integration (FinMonik2)
<https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/undersokningar-och-projekt/stark-informationsunderlag-och-forskningbaserad-information-om-integration-finmonik2-> (Hämtad 14.4.2021)

THL, Koronaepidemiens effekter utomlands syntyneiden hyvinvointiin (MigCOVID)
<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/koronaepidemiens-vaikutukset-ulkomailla-syntyneiden-hyvinvointiin-migcovid-> (på finska, hämtad 14.4.2021)

Oikeusministeriö, Arbete mot människohandel, Projektets nummer OM031:00/2020
<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM031:00/2020> (Hämtad 15.4.2021)

Inrikesministeriet, Förstudie om behoven att ändra bestämmelserna om medborgarskap SM046:00/2019
<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM046:00/2019> (Hämtad 15.4.2021)

THL, Ihmiskaupan uhrien asumispalvelut
<https://thl.fi/fi/palvelut-ja-asointi/valtion-sosiaali-ja-terveydenhuollon-erityispalvelut/ihmiskaupan-uhrien-asumispalvelut> (på finska, hämtad 15.4.2021)

Hjälpssystemet för offer för människohandel (2020), Lägesöversikt 1.1–31.12.2020, http://www.ihmiskauppa.fi/files/525/Ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_vuosikatsaus_1.1.-_31.12.2020.pdf (Hämtad 18.3.2021)

MYNDIGHETERNAS MEDDELANDEN OCH WEBBNYHETER

<https://intermin.fi/sv/-/suomen-rajaliikennetta-aletaan-rajoittaa-elakkeella-olevia-rajavartijoita-ja-poliiseja-voidaan-kutsua-toihin> (Hämtad 30.3.2021)

<https://tem.fi/sv/-/tyoperaisen-maahanmuuton-hallinto-siirtyy-tyo-ja-elinkeinoministerioon> (Hämtad 29.3.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/sisaministerio-selvittaa-maahanmuuttohallinnon-voimavaroja-ja-vaikuttavuutta> (Hämtad 30.3.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/uusi-maahanmuuttohallinnon-henkilötietolaki-selkeyttää-saantelyä-ja-tukee-oikeusturvaa> (Hämtad 9.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/uusi-selvitys-tarkastelee-viranomaisten-selvittamisvelvollisuutta-ja-tiedonhankintaa-ulko-maalaisasioissa?ref=newsroom> (Hämtad 9.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan> (Hämtad 24.03.2021)

<https://www.studyinfinland.fi/future-is-made-in-finland> (på engelska, hämtad 12.4.2021)

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM027:00/2020> (Hämtad 12.4.2021)

<https://tem.fi/sv/-/motatgarder-mot-utnyttjande-av-utlandsk-arbetskraft-ar-pa-gang> (Hämtad 30.3.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/10616/hallitus-linjasi-kausityovoiman-saatavuuden-turvaamisesta> (Hämtad 30.3.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/tiettyjen-riskimaiden-marjanpoimijoiden-maahantuloa-rajoitetaan> (Hämtad 12.4.2021)

<https://tem.fi/-/maahanmuuttajien-ohjaus-neuvonta> (på finska, hämtad 12.4.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/perheen yhdistämisestä koskevaa lainsaadantoa tarkastellaan lapsen edun toteutumisen edistämiseksi> (Hämtad 30.3.2021)

<https://minedu.fi/sv/-/perusopetuksen-poikkeuksellisia-opetusjärjestelyitä koskevat saannokset voimaan elokuussa muutoksia myös ammatillisiin näytöihin ja korkeakoulujen poissaolosaantoihin> (Hämtad 12.4.2021)

<https://minedu.fi/sv/-/1410877/talent-boost-toimenpideohjelma-hyvaksyttiin-ministerityöryhmissä> (Hämtad 12.4.2021)

<https://minedu.fi/sv/kvalitetsprogram> (Hämtad 12.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan> (Hämtad 25.03.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/ulkomaalaislakiin-tehtyjen-muutosten-yhteisvaikutusta-selvitetaan> (Hämtad 13.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/turvapaikanhakijoiden-osaaminen-esille-ja-lisaa-aktivoivaa-tekemistä-vastaanottokeskuksiin?ref=newsroom> (Hämtad 13.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/maahanmuuttoviraston-eit-selvitys-on-valmistunut-tuloksia-hyödynnetään-kehitystyössä?ref=newsroom> (Hämtad 13.4.2021)

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1410869/hallitus-otti-kantaa-eu-n-laajaan-maahanmuutto-ja-turvapaikkapolitiikan-uudistukseen>(Hämtad 13.4.2021)

<https://tem.fi/sv/-/lakimuutokset-kolmansien-maiden-kansalaisten-oikeudesta-työskennellä-huoltovarmuuden-ja-työmarkkinoiden-toimivuuden-kannalta-tärkeissä-tehtävissä-voim> (Hämtad 16.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/kiintiopakolaistilastot-2020-julki-korona-vaikutti-valintojen-jarjestelyihin> (Hämtad 13.4.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/yhteisöjen-roolia-kiintiopakolaisten-kotoutumisen-edistamisessa-selvitetaan> (Hämtad 13.4.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/suomi-vastaanottaa-11-alaikäistä-turvapaikanhakijaa-kreikasta-tulipalon-tuhoamalta-morian-leiriltä> (Hämtad 14.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/turvapaikanhakijaperheille-ja-lapsille-entista-kattavammin-tukea-vastaanottokeskuksissa?ref=newsroom> (Hämtad 14.4.2021)

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1410869/bekampningen-av-manniskohandel-effektiviseras-genom-samarbete-mellan-myndigheter-och-organisationer> (Hämtad 15.4.2021)

<https://migri.fi/sv/-/ainutlaatuinen-hanke-kehittää-ihmiskaupan-uhrien-työelämäosaamista> (Hämtad 15.4.2021)

<https://tem.fi/sv/-/ulkomaisen-työvoiman-hyväksikäyttö-esitys-lausunnolle> (Hämtad 15.4.2021)

<https://intermin.fi/sv/-/laittoman-maahantulon-ja-maassa-oleskelun-vastainen-toimintaohjelma-paivitetään> (Hämtad 15.4.2021)

<https://um.fi/finlands-utvecklingspolitiska-mal-och-principer> (Hämtad 17.4.2020)

https://um.fi/aktuellt/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/ulkoministeri-c3-b6-jatkaa-nuorten-rauhanty-c3-b6n-tukemista-irakissa-ja-afganistanissa-salam-hankkeella (Hämtad 15.4.2021)

MEDIERNA

YLE 26.6.2020, Maahanmuuttajat korkeakouluun selvästi kantasuomalaisia harvemmin – eri taustojen vaikutus kouluttautumiseen selvitetään (Hämtad 8.4.2020 2021)

Iltalehti 26.6.2020, Pääkirjoitus: Tapaus Mäenpää on murheellinen monista syistä – ja se antaa haljun kuvan sananvapauskeskustelusta (Hämtad 8.4.2020 2021)

YLE 22.9.2020, Korkein oikeus: Väkivaltainen uusnatsijärjestö PVL ei nauti sananvapauden suojaa, joten se on lakkautettava (Hämtad 8.4.2020 2021)

Helsingin Sanomat 23.9.2020, EU:n uusi maahanmuuttopaketti antaa jäsenmaille kaksi vaihtoehtoa: tulijakiintiö tai palautuksissa auttaminen – Ministeri Ohisalo pitää mallia ”raikkaana ja kiinnostavana” (Hämtad 8.4.2020 2021)

YLE 29.1.2020, Hallitus kokoontui iltakouluun ruotimaan työllisyystavoitettaan – työministeri lupasi uusia avauksia työperäisestä maahanmuutosta (Hämtad 8.4.2020 2021)

Iltalehti 18.2.2020, Työvoimaennuste paljastaa kuntien ahdingon: Mistä 8 000 sairaanhoitajaa? (Hämtad 8.4.2020 2021)

Turun Sanomat 5.5.2020, Ulkoministeri Ukrainan ratkaisusta päästää kausityöntekijöitä Suomeen: ”Paine kasvoi suureksi, koska työsopimuksia oli jo” (Hämtad 8.4.2020 2021)

Turun Sanomat 7.7.2020, Syntyvyyden kasvu ei vähentäisi väestön ikääntymisen aiheuttamia ongelmia – työperäinen maahanmuutto nopeampi keino kohentaa julkista taloutta (Hämtad 8.4.2020 2021)

YLE 8.9.2020, Väestöliitto patistaa tekemään lisää vauvoja – järjestö on huolissaan syntyvyyden laskusta nälkävuosien tasolle (Hämtad 8.4.2020 2021)

[MTV Uutiset](#) 23.8.2020, Intiasta Suomeen saapuneita kausityöntekijöitä ei testattu Helsinki-Vantaalla (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 12.2.2020, Vihreiden Kari: Esitys alaikäisten turvapaikanhakijoiden tuomisesta Kreikasta ei voinut tulla yllätyksenä keskustalle (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 3.3.2020, Lapsen oikeudet eivät toteudu lähes puolissa perheenyhdistämispäätöksistä, toteaa yhdenvertaisuusvaltuutettu (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 8.9.2020, Väestöliitto haluaa lisää maahanmuuttoa, koska se voi purkaa eläkepommein – Uudellemaalle muutetaan jo nyt enemmän ulkomailta kuin maakunnista (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 12.10.2020, THL: Perheenyhdistämisen kautta saapuneet miehet työllistyvät nopeammin kuin muut pakolaisryhmät (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 17.3.2020, Ammattikorkeakoulut peruvat huhtikuun pääsykokeet koronan vuoksi – tilalle valintatehtäviä verkossa, todistusvalinta pääväylä (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 8.7.2020, KHO: Poliisiammattikorkeakoulu sai evätä Venäjän kaksoiskansalaisen opiskelupaikan mahdollisen painostusriskin takia (Hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 4.6.2020, Yliopiston koronapäätökset tekevät selvän loven opiskelija-asuntojen kysyntään Itä-Suomessa – vaihto-opiskelijoita ei oteta vastaan syksyllä, etäopetus jatkuu (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Aamulehti](#) 29.2.2020, Turkin mukaan jo 18 000 ihmistä on ylittänyt rajan EU:n puolelle – Erdoğan sanoo, että raja pysyy auki (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 28.2.2020 Hovioikeus hylkäsi irakilaisien kaksosveljesten syytteet terroristisista murhista (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 25.2.2020, Nämä ovat kokoomuksen seitsemän ehdotusta terrorismilainsäädännön kiristämiseksi: ”Kansalaisuus voitava perua, terroristijärjestöön kuuluminen rikolliseksi” (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 21.2.2020, Hallitus vahvistaa: Suomi on päättänyt hakea 175 turvapaikanhakijaa Välimeren pakolaisleireiltä (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 29.2.2020, Uutissuomalainen: Kaksi viidestä ottaisi alaikäiset lapset Suomeen Kreikan pakolaisleireiltä (Ledare: Två av fem skulle ta emot minderåriga barn till Finland från flyktinglägren i Grekland, hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltasanomat](#) 1.3.2020, ”Portit Eurooppaan auki” – Suomen hallitus vaikenä Turkin ja Kreikan rajan tilanteesta (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 11.3.2020, Perussuomalaiset jätti välikysymyksen turvapaikkapolitiikasta, mukaan lähti vain nyt-liike (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Aamulehti](#) 17.6.2020, Ensimmäiset turvapaikanhakijat saapuvat Kreikasta Suomeen heinäkuussa – koronapandemia ja erityisjärjestelyt viivästyttivät tuloa (Hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 13.5.2020, Laajennettu työnteko-oikeus koskisi 1 000 turvapaikanhakijaa – ”Turvapaikkajärjestelmää ei ole tarkoitettu työvoiman maahanmuuttoon (Den utökade rätten att arbeta skulle gälla 1 000 asylsökande – ”Asylsystemet är inte avsett för invandring av arbetskraft”, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 24.6.2020, Maahanmuuttovirasto sulkee 7 vastaanottokeskusta – turvapaikanhakija Omar Abdulle tutusta keskuksesta poismuuttaminen tuntuu vaikealta (Migrationsverket stänger 7 förläggningar – för asylsökande Omar Abdu känns flytten bort från förläggningen svår, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 26.6.2020, Eduskunta ei antanut lupaa syyttää perussuomalaisten Mäenpäättä – Halla-ahon mukaan asian käsittely ”häpeällinen farssi”, näin kansanedustajat äänestivät (Riksdagen gav inte tillåtelse att åtala sannfinnländarnas Mäenpää – enligt Halla-aho var hanteringen ”en pinsam fars”, så här röstade riksdagsledamöterna, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 9.7.2020, Suomeen jäänyt satoja kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita, arvioi Kuntaliitto (Kommunförbundet i Finland bedömer att hundratals asylsökande som fått avslag på sin ansökan har kvarblivit i Finland, hämtad 8.4.2020 2021)

[Kaleva](#) 7.7.2020, Ensimmäiset alaikäiset turvapaikanhakijat saapuvat Kreikan leireiltä tällä viikolla – karanteeniajan jälkeen heidät sijoitetaan ympäri Suomen (De första minderåriga asylsökande anländer den här veckan från flyktinglägren i Grekland – efter karantäntiden placeras de ut runtom i Finland, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 9.9.2020, Kreikan isoimmalla siirtolaisleirillä suuri tulipalo, Lesbokselle hätätila – ”Koko leiri on tulossa” (Storbrand på det största flyktinglägret i Grekland, nödsituation på Lesbos – ”Hela lägret brinner”, hämtad 8.4.2020 2021)

[Keski-Uusimaa](#) 9.9.2020, Migri: Osa Suomeen tulevista turvapaikanhakijoista ollut ainakin jossain kohtaa tuhoutuneella Morian leirillä (Migrationsverket: En del av de asylsökande som ankommer till Finland har åtminstone i något skede vistats på det ödelagda lägret Moria, hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 11.9.2020, Suomi vastaanottaa 11 alaikäistä turvapaikanhakijaa Kreikasta tulipalon tuhoamalta Morian leiriltä (Finland tar emot 11 minderåriga asylsökande från lägret Moria i Grekland som förstördes i branden, hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 13.2.2020, Sisäministeri Ohisalo toisi perheettömiä lapsia Kreikan leireiltä: Yli 90 prosenttia heistä on 14–17-vuotiaita (Inrikesminister Ohisalo vill ta in föräldralösa barn från flyktinglägren i Grekland: fler än 90 procent av dem är 14–17 år gamla, hämtad 8.4.2020 2021)

[Kaleva](#) 24.4.2020, LM:n tiedot: Kreikasta on tulossa Suomeen 20–30 turvapaikanhakijaa todennäköisesti touko-kuussa: ”Tilat ja karanteenijärjestelyt ovat valmiina” (Enligt uppgift till Lännen Media: 20–30 asylsökande uppenbarligen på väg från Grekland till Finland i maj, hämtad 8.4.2020 2021)

[Kaleva](#) 4.6.2020, Migri: Suomeen on toivottu myös tyttöjä – ensimmäiset alaikäiset Kreikan leireiltä Suomeen kesäkuun aikana (Även flickor önskas till Finland – de första minderåriga från flyktinglägren i Grekland kommer till Finland under juni, hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 15.7.2020, Hallitus valmistelelee perheenyhdistämistä koskevien tulorajojen poistamista alaikäisiltä (Regeringen förbereder slopande av inkomstgränser gällande familjeåterförening för minderåriga, hämtad 8.4.2020 2021)

[Kaleva](#) 18.9.2020, Tavoite erityisesti tyttöjen auttamisesta karkaamassa – Välimeren maiden leireiltä Suomeen siirretyt pääasiassa poikia (Målet gällande i synnerhet flickor håller på att gå om intet – från flyktinglägren i Medelhavet har i huvudsak pojkar flyttats till Finland, hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 23.1.2020, Tämän takia maahanmuuttajanaiset eivät työllisty Suomessa – tuore selvitys lyö faktat pöytäan (Detta är orsaken till att migrantkvinnor inte sysselsätts i Finland – färsk utredning slår fast fakta, hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 25.2.2020, Kristillisdemokraateilta lakiehdotus: Työttömyystuesta 10 prosenttia pois, jos ei osaa riittävästi suomea tai ruotsia (Kristdemokraternas lagförslag: Sänkning med 10 procent av arbetslöshetsstödet om man inte kan tillräckligt med finska eller svenska, hämtad 8.4.2020 2021)

[Hämeen Sanomat](#) 27.2.2020, Lapsikaappaukset ovat lisääntyneet viime vuosina Suomessa (Fall med bortförande av barn har ökat i Finland under de senaste åren, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 9.7.2020, Ilman huoltajaa Suomeen tulleiden nuorten jälkihuollon yläikäraja nousee 25 vuoteen (Den övre åldersgränsen för eftervård för ensamkommande unga till Finland höjs till 25 år, hämtad 8.4.2020 2021)

[Ilkka-Pohjalainen](#) 12.11.2020, Kyselytunti toi nuorisojengit eduskuntaan – Ohisalo painotti hallituksen lisänneen poliisin resursseja ja nuorten koulutusmahdollisuuksia (Frågestunden förde ungdomsgängen till riksdagen – Ohisalo betonade att regeringen har ökat polisens resurser och de ungas utbildningsmöjligheter, hämtad 8.4.2020 2021)

[Ilkka-Pohjalainen](#) 26.11.2020, Ulkomaalaistaustaisten vanhempien lapset ovat Suomessa muita lapsia heikomassa asemassa, selviää tutkimuksesta (Barn till föräldrar med migrantbakgrund i klart svagare ställning än andra barn i Finland, framgår av utredning, hämtad 8.4.2020 2021)

[Lapin Kansu](#) 19.1.2020, Migri tilasi sopivampia lausuntoja – Maahanmuuttovirasto yritti vuosi sitten syrjäyttää kaksi turvapaikanhakijoista lausuntoja antavaa lääkäriä (Migrationsverket beställde mer lämpliga utlåtanden – för ett år sedan försökte Migrationsverket utsluta två läkare som ger utlåtanden om asylsökande, hämtad 8.4.2020 2021)

[55 Kainuun Sanomat](#) 23.4.2020, Palautetun irakilaismiehen kuolemaa epäillään keksytyksi – Näin sisäministeri pahoitteli Suomen viranomaisten toimintaa viime syksynä (Den återsända irakiske mannens död misstänks vara påhittad – Så här beklagade inrikesministern Finlands myndigheters agerande förra hösten, hämtad 8.4.2020 2021)

[Ilkka-Pohjalainen](#) 2.1.2020, Itävallan konservatiivien ja vihreiden hallitusohjelmaluonnoksessa mukana muun muassa huivikielto (Österriskiska konservativas och grönas regeringsprogramutkast omfattar bland annat ett slöföbud, hämtad 8.4.2020 2021)

[Yle](#) 21.2.2020, IL: Hallitus pääsi sopuun Välimereltä tuotavista turvapaikanhakijoista – Suomeen 175 ihmistä lei-reiltä (Iltalehti: Regeringen nådde överenskommelse om asylsökande som hämtas från Medelhavet – 175 personer till Finland från flyktinglägren, hämtad 8.4.2020 2021)

[Turun Sanomat](#) 2.3.2020, Tuhannet pakolaiset pyrkivät Kreikkaan, kun Turkki ilmoitti päästävänsä heidät eteenpäin – rajalla kahakoitiin viikonloppuna ja yhden väitetään kuolleen (Tusentals flyktingar strävar efter att komma till Grekland, då Turkiet meddelade att de släpper dem vidare – upplopp vid gränsen i helgen och en person påstås ha avlidit, hämtad 8.4.2020 2021)

[YLE](#) 7.3.2020, Hallitus pähkäilee turvapaikanhakijoiden jalkapantoja – rajunkuuloinen keino voikin helpottaa palautusta odottavien asemaa (Regeringen diskuterar fotbojor för asylsökande – den radikala metoden kan underlätta situationen för dem som väntar på återsändande, hämtad 8.4.2020 2021)

[60 YLE](#) 14.5.2020, Rajavartiolaitos paljasti ihmissalakuljetusringin Helsinki-Vantaalla – ihmisiä viety Manner-Euroopasta Isoon-Britanniaan noin 8 000 euron hinnalla (Gränsbevakningsväsendet avslöjade människosmugglingsliga på Helsingfors-Vanda – människor har förts från Kontinentaleuropa till Storbritannien till ett pris av cirka 8 000 euro, hämtad 15.4.2020 2021)

[YLE](#) 31.1.2020, Veijo Baltzarin rikosepäilyt laajenivat ja uusia uhreja ilmeni: epäillään nyt myös törkeästä raiskauksesta (Brottsmisstankarna mot Veijo Baltzar utökades och nya offer trädde fram: nu misstanke om också grov våldtäkt, hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 5.7.2020, Siivoton ala (Ostädad bransch, hämtad 8.4.2020 2021)

[Ilta-Sanomat](#) 2.12.2020, Veijo Baltzar sai syytteet ihmiskauppa- ja seksuaalirikoksista – oikeudenkäynti alkaa ensi viikolla (Veijo Baltzar åtalades för människohandel och sexualbrott – rättegången startar nästa vecka, hämtad 8.4.2020 2021)

[MTV Uutiset](#) 22.8.2020, Voisivatko seksityöntekijät työskennellä yhteisissä työtiloissa? Uutissuomalainen: Näin puolueet vastaavat (Kan sexarbetare arbeta i delade arbetsutrymmen? Uutissuomalainen: Så här svarar partierna, hämtad 8.4.2020 2021)

[Iltalehti](#) 20.8.2020, Ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä yritetään suitsia - Ministeri: "Nyt tehdään kurssin muutos" (Exploateringen av utländsk arbetskraft försöker kontrolleras - Minister: "Nu gör vi en kursändring" Hämtad 8.4.2020 2021)

[MTV Uutiset](#) 21.8.2020, Viidessä vuodessa 8 uhrista 380:een: Ihmiskaupan uhrien määrä paisui valtavaksi rikosuhripäivystyksessä – tällainen on tyypillinen hyväksikäytetty työntekijä (Från 8 till 380 offer på fem år: Antalet offer för människohandel ökade enormt i brottsofferjouren – detta är en typisk utnyttjad arbetstagare, hämtad 8.4.2020 2021)

[Helsingin Sanomat](#) 3.9.2020, Etyj: Suomella merkittäviä haasteita ihmiskaupan torjumisessa (OSSE: Finland står inför stora utmaningar i kampen mot människohandel, hämtad 15.4.2020 2021)

[Ilkka-Pohjalainen](#) 10.9.2020, Thaimaalaisiin marjanpoimijoihin kohdistunutta ihmiskauppaa käsitellään korkeimmassa oikeudessa (Människohandel mot thailändska bärplockare behandlas i Högsta domstolen, hämtad 15.4.2020 2021)

UNDERSÖKNINGAR

Heikkilä, Elli (2020) Esipuhe. Elli Heikkilä (red.), Mihin suuntaan Suomi kehittyy? Liikkuvuuden ja muuttoliikkeen dynamiikka. In Which Direction is Finland Evolving? The Dynamics of Mobility and Migration. X Muuttoliikesymposium 2019. 39 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet

Martikainen, Tuomas & Pirkko Pitkänen (red.) (2020) Muuttoliikkeiden vuosisata. 37 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet. 90 s.

Saukkonen, Pasi: Vimmainen maailma. Kirjoituksia muuttoliikkeestä, monikulttuurisuudesta ja nationalismista. 35 publikationer. Åbo: Migrationsinstitutet 2020

Pitkänen, Ville, Pasi Saukkonen & Jussi Westinen: How different are we? Survey results on identities, values and attitudes among the Finnish majority population and the largest ethno-linguistic minorities. Helsingfors: E2 Research 2020

Helena, T., Nina, S. and Taija, K. eds., (2020). Terveyspalvelut tutuiksi: Mateas : maahanmuuttajat terveyspalveluiden asiakkaina. Tillgänglig på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7266-40-3> (Hämtad 09.04.2021)

Salli, A. (2020). Maahanmuuttajien kuntoutuksen kehittämishanke. Kehittämistä, kokeilua, kohtaamisia ja taitojen vahvistumista. Kuntoutusta kehittämässä, Helsingfors: Fpa. Tillgänglig: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/321982/Kuntoutustakehittamassa24_saavutettava.pdf (Hämtad 9.4.2021)

Varjonen, S., Vuorento, M., Pitkänen, S., Vilhunen, T. and Hautamäki, L. (2020). Suomen kieltä ammatillisesa kuntoutuksessa. Maahanmuuttajien ammatillisen kuntoutuspalvelun kokeilun arviointitutkimus, Helsingfors: Fpa. Tillgänglig: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/321978/Kuntoutustakehittamassa23_saavutettava.pdf (Hämtad 9.4.2021)

Finell, Eerika, Inga Jasinskaja-Lahti, Marja Tiilikainen, Nasteho Hasan, Fairuz Muthana (2020) Lived experience related to the COVID-19 pandemic among Arabic-, Russian- and Somali-speaking migrants in Finland. PsyArXiv Preprints. November 24. doi:10.31234/osf.io/q2v7r

Ahonen-Coly, S., Halme, K., Hietalahti, A., Lang, T., Rätty, M., Saari, E. and Viinamäki, L. (n.d.). Maahanmuuttajaopiskelijan ääni - näkökulmia opintoihin ja työelämään Suomessa. Helsingfors: Yrkeshögskolan Laurea. Tillgänglig: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-599-3> (Hämtad 9.4.2021)

Koskela, Kaisu (2020) Negotiating the 'migrant elite' : Boundary making and social identities among skilled migrants in Finland (Avhandling), Helsingfors universitet, tillgänglig på <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/317814> (Hämtad 9.4.2021)

Jousmäki, H. (2020). Kielestä kiinni? Työperusteisten maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusmahdollisuudet Etelä-Pohjanmaalla Selvityshankkeen raportti. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys

Lilja, I., Kervinen, E., Lietonen, A., Olus, N., Viuhko, M. and Jokinen, A. (2020). Unseen Victims. Why Refugee Women Victims of Gender-Based Violence Do Not Receive Assistance in the EU. Helsingfors: HEUNI.

Skogberg, N.; Garoff, F.; Omar, A. Ahmed Haji; Koponen, P.; Klemettila, K-L; Castaneda, A. E. (2020) Developing the health examination protocol for asylum seekers in Finland: project results. EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH. 2020;30:V76-V76

Tuomisto, K.; Tiittala, P.; Keskimäki, I.; Helve, O. (2020): Governance of health services for asylum-seekers in Finland. EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH. 2020;30

Snellman, Olli (2020) Aikuisten turvapaikanhakija- ja pakolaisasiakkaiden kokemat ja terapeuttisissa keskusteluissa kuvaamat ongelmat, auttavat tekijät ja hyödylliset muutokset (avhandling), Jyväskylän universitet, tillgänglig på <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/67520> (Hämtad 8.4.2021)

Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Kati, Jaana Vuori (2020) Small agency and precarious residency in Afghan refugee families. In Johanna Hiitola, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.) Family life in transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries. London: Routledge, 177–187.

Asunta, Maria & Seppänen, Erkki (2020): Turvapaikka uutisissa: mediakatsaus 2015–2020. Åbo, Kivasana kustannus

Arbets- och näringsministeriet (2020), Översikt över integration 2019 - forskningsartiklar om integration, ANM, handledningar och andra publikationer 2019:10, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-487-7> (Hämtad 17.4.2020)

Arbets- och näringsministeriet (2020), Översikt över integration 2019 - forskningsartiklar om integration, ANM, handledningar och andra publikationer 2019:11, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-489-1> (Hämtad 17.4.2020)

Saukkonen, Pasi (2020) Suomi omaksi kodiksi. Kotouttamispolitiikka ja sen kehittämismahdollisuudet. Helsingfors: Gaudeamus

Leisko, Satu (2020) Koti suomesta (lättläst bok): Nuorten maahanmuuttajien tarinoita uudesta kotimaastaan, Avain, Helsinki

Juntunen, Marko (2020) Matkalla islamilaisessa Suomessa, Helsingfors: Vastapaino

Martikainen, Tuomas (2020) Finnish Muslims' Journey from an Invisible Minority to Public Partnerships. Temenos, 56 (1), 33–51. Tillgänglig på: <https://journal.fi/temenos/article/view/77424/53958> (Hämtad 14.4.2021)

Polisyrikeshögskolan (2020), Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2019, <http://www.theseus.fi/handle/10024/345708> (Hatbrott som kommit till polisens kännedom 2019 i Finland, hämtad 14.4.2021)

Fpa (2020), Maahanmuuttajien Kelan etuuskien käyttö vuonna 2018, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020120198868> (Invandrres användning av Fpa:s förmåner år 2018, hämtad 14.4.2021)

Arbets- och näringsministeriet (2020), Maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut.

Selvityksen loppuraportti, Arbets- och näringsministeriets publikationer 2020:27, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-542-3> (Handlednings- och rådgivningstjänster med låg tröskel för migranter: slutrapport för utredningen, hämtad 14.4.2020)

Heino, E & Lillrank, A 2020 , 'Institutionaalisen luottamuksen rakentuminen - maahanmuuttajataustaiset perheet perus- ja vammaispalvelujen käyttäjänä' , Sosiologia, Årgång. 57, Nr 4.

Torpan, Karin; Sinitsyna, Anastasia; Kahrik, Anneli; Kauppinen, Timo M.; Tammaru, Tiit: Overlap of migrants' housing and neighbourhood mobility. HOUSING STUDIES. Migrationsinstitutet 2020, <https://doi.org/10.1080/02673037.2020.1849574> (Hämtad 15.4.2021)

Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.) (2020), *Family Life in Transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries*. London: Routledge

Turjanmaa, Elina & Jasinskaja-Lahti, Inga (2020) Thanks but no thanks? Gratitude and indebtedness within intergenerational relations in immigration context. *Family Relations*, 69(1), 63–75.

Tiilikainen, Marja (2020) Finnish Somali fathers, respectability, and transnational family life. Hiitola, Johanna, Kati Turtiainen, Sabine Gruber & Marja Tiilikainen (eds.), *Family Life in Transition: Borders, Transnational Mobility, and Welfare Society in Nordic Countries*. London: Routledge, 131–141.

Iikkanen, Päivi (2020). The role of language in integration: a longitudinal study of migrant parents' trajectories (avhandling), Jyväskylä universitet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8306-2> (Hämtad 15.4.2021)

Intke-Hernandez, M. (2020). Maahanmuuttajaäitien arjen kielitarinat : etnografinen tutkimus kieliyhteisöön sosiaalistumisesta. (avhandling), Helsingfors universitet Tillgänglig på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6838-2> (Hämtad 15.4.2021).

Esberg, Riti (2020) Iranista Suomeen muuttaneiden naisten sosiaaliset suhteet ja niiden merkitys yhteiskunnan kiinnittymisessä (avhandling), Åbo universitet, Tillgänglig på <https://www.utupub.fi/handle/10024/150451> (Hämtad 15.4.2021)

Tervola, J (2020) Different selection processes, different outcomes? Comparing labor market integration of asylum refugees, resettled refugees and their reunited family members in Finland. *Comparative Migration Studies* 8(28)

Lietonen, A., Jokinen, A. and Ollus, N. (2020). Navigoi kohti vastuullista toimitusketjua. Työkalupakki yrityksille työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan ennaltaehkäisemiseksi. Helsingfors: HEUNI HEUNI Publication Series No. 93b.

Lietonen, A., Jokinen, A. and Pekkarinen, A.-G. (2020). Normative Framework Guide - Responsibility of Businesses Concerning Human Rights, Labour Exploitation and Human Trafficking. Helsingfors: HEUNI Heuni Publication Series No. 94.

Ylinen, P., Jokinen, A., Pekkarinen, A.-G., Ollus, N., Jenu, K.-P. and Skur, T. (2020). Työperäisen ihmiskaupan paljastaminen. Helsingfors: Heuni Publication Series No. 95b.

LAGSTIFTNING, LAGÄNDRINGAR OCH RÄTTSPRAXIS

Lagen om ändring av utlänningslagen 208/2020 <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200208> (Hämtad 16.4.2021)

Lag om temporär ändring av lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning 209/2020 <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200209> (Hämtad 16.4.2021)

Lag om temporär ändring av lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern omplacering av personal <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200210> (Hämtad 16.4.2021)

Lag om temporär ändring av lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2020/20200211> (Hämtad 16.4.2021)

Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden

HFD:2020:30

HFD:2020:37

HFD:2020:61

HFD: 2020: 91

HFD: 2020: 94

HFD:2020:130

Europeiska migrationsnätverket (EMN)

Migrationsverket
PB 10
00086 Migrationsverket

0295 430 431
emn@migri.fi

www.emn.fi
ec.europa.eu/emn

ISBN 978-952-7427-13-2 (PDF)

European Migration Network (EMN)

Finnish Immigration Service
P.O. BOX 10
FIN-00086 Finnish Immigration Service

+358 (0) 295 430 431
emn@migri.fi

www.emn.fi
ec.europa.eu/emn

Europeiska migrationsnätverket (EMN) grundades genom Rådets beslut den 14 maj 2008. Rådet får ekonomiskt stöd från Europeiska unionen. Europeiska migrationsnätverkets mål är att svara på behovet av information om invandrings- och asylfrågor hos samfundets organ samt medlemsstaternas myndigheter och verk. EMN producerar aktuell, neutral, tillförlitlig och jämförbar information som stöd för den politiska planeringen i Europeiska unionen och dess medlemsstater. EMN ger dessutom allmänheten information om de aktuella frågorna.

The EMN was established by Council Decision 2008/381/EC. It is financially supported by the European Union. The objective of the EMN is to meet the information needs of Community institutions and of Member States' authorities and institutions by providing up-to-date, objective, reliable and comparable information on migration and asylum, with a view to supporting policymaking in the European Union in these areas. The EMN also serves to provide the general public with such information.
